

Raport
o stanie Gminy Miejskiej
Jarosław
2018

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka miasta.....	6
3. Urząd i miejskie jednostki organizacyjne.....	11
1. Burmistrz miasta jako organ wykonawczy, krótka charakterystyka jego kompetencji.....	11
2. Urząd Miasta Jarosławia – struktura organizacyjna, zatrudnienie.....	12
3. Przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli.....	17
4. Miejskie jednostki organizacyjne.....	23
4. Majątek i finanse miasta w 2018 roku.....	25
1. Dochody i wydatki.....	25
2. Płynność finansowa.....	30
3. Zadłużenie i Wieloletnia Prognoza Finansowa.....	30
4. Windykacja należności gminnych.....	32
5. Majątek miasta.....	34
5. Działalność inwestycyjna.....	36
1. Inwestycje i remonty rozpoczęte w 2018 roku.....	37
2. Inwestycje i remonty zakończone w 2018 roku.....	38
6. Kierunki rozwoju miasta.....	42
1. Strategia miasta i inne dokumenty planistyczne.....	42
2. Ład przestrzenny.....	58
3. Gospodarka nieruchomościami.....	61
4. Gminny zasób mieszkaniowy.....	63
5. Projekty unijne.....	64
6. Współpraca regionalna i międzynarodowa.....	73
7. Przestrzeń społeczna.....	77
1. Ochrona zdrowia.....	77
2. Polityka prorodzinna.....	79
3. Pomoc społeczna.....	81
4. Opieka nad małym dzieckiem.....	83
5. Edukacja.....	88
6. Kultura i ochrona zabytków.....	95
7. Sport, rekreacja i turystyka.....	107

8.Organizacje pozarządowe.....	115
9.Realizacja polityki senioralnej.....	125
10. Bezpieczeństwo i porządek.....	128
8. Ochrona środowiska.....	132
1.Gospodarka odpadami.....	132
2.Akcje ekologiczne.....	134
9. Partycypacja społeczna.....	137
10. Promocja miasta i komunikacja społeczna.....	140
1.Informacje ogólne.....	140
2.Dzień Patrona Miasta.....	140
3.Nagroda Burmistrza Miasta Jarosławia „JAROSŁAW”.....	142
4.Patronaty (kulturalny, sportowy, inny).....	142
5.Kalejdoskop Jarosławski.....	142
6.Kreowanie wizerunku w mediach społecznościowych (FB).....	144
7.Konferencje i briefingi, udział w targach i wystawach, spotkania w dzielnicach, indywidualne spotkania z mieszkańcami.....	144
8.Kampanie informacyjno-promocyjne.....	146
9.Kalendarz miejski – artystyczna wizytówka miasta.....	148
10.BIP i strona internetowa miasta.....	148
11. Foldery i kartki świąteczne – konkurs.....	149
12. Plakaty informujące o wydarzeniach kulturalno-sportowych.....	149
13. 2018 rok – Rokiem Mieczysława Gębarowicza.....	150
14.Organizacja obchodów świąt państwowych i uroczystości miejskich.....	151
15.Nagrody i wyróżnienia w 2018 roku.....	151
11. Realizacja uchwał Rady Miasta Jarosławia (przegląd uchwał, podział na uchwały: merytoryczne, finansowe i organizacyjne, przegląd sprawozdań z wykonania uchwał, statystyka oraz ocena wykonania).....	152
12. Podsumowanie.....	156
Załącznik nr 1 – Spis tabel.....	158

1. Wprowadzenie

Realizując obowiązek wynikający z art. 28aa 1. ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) przedkładam Radzie Miasta Jarosławia „Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za 2018 rok”, opracowany na podstawie danych dotyczących 2018 roku. Przedmiotowy dokument zawiera szereg informacji o zrealizowanych i kontynuowanych zadaniach, które zaprezentowano w układzie tematycznym, obejmującym funkcjonowanie gminy w poszczególnych dziedzinach.

W początkowej części sprawozdania opisane zostały podstawowe informacje dotyczące charakterystyki miasta, w tym m.in. położenie i profil gminy. Wskazane zostały podstawowe dane dotyczące podziału miasta na dzielnice, sytuacji społecznej i struktury demograficznej gminy oraz dane związane z sytuacją gospodarczą (wskaźnik bezrobocia, dane o rynku pracy) oraz ofertą kulturalną.

Druga część raportu zawiera informacje dotyczące Urzędu Miasta Jarosławia oraz miejskich jednostek organizacyjnych. Opisane zostały m.in. kompetencje burmistrza miasta jako organu wykonawczego, struktura i zatrudnienie w urzędzie, przeprowadzone kontrole oraz miejskie jednostki organizacyjne. Kolejna część opisuje majątek i finanse miasta w 2018 roku, w tym rekonstrukcję dochodów i wydatków, płynność finansową, Wieloletnią Prognozę Finansową i zadłużenie. Dodatkowo opisano również kwestię windykacji należności i majątek gminy. Część czwarta raportu stanowi opis rozpoczętych i zakończonych w 2018 roku inwestycji oraz remontów. Kolejna część została poświęcona kierunkom rozwoju miasta, w tym m.in. strategii miasta i innym dokumentom planistycznym, analizie ładu przestrzennego, miejskich nieruchomości i zasobu mieszkaniowego oraz współpracy regionalnej i międzynarodowej. Część szósta poświęcona została kwestiom społecznym, na czele z kwestiami pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, edukacji, sportu, rekreacji oraz turystyki. W części poświęconej ochronie środowiska opisane zostały dane związane z gospodarką odpadami oraz ekologią. Dwie kolejne części dotyczą partycypacji społecznej oraz promocji miasta i komunikacji społecznej. Ostatnia część dotyczy realizacji uchwał Rady Miasta Jarosławia. Dokument zakończony jest podsumowaniem.

Zakres raportu przedstawia najistotniejsze dziedziny z życia miasta w podziale na sfery, wskazując jednocześnie wieloaspektowość zjawisk oraz kierunków zmian zachodzących w Jarosławiu. Głównym celem opracowania, poza realizacją obowiązku ustawowego, jest obiektywna prezentacja informacji, faktów oraz danych, w tym danych statystycznych oraz innych, pozyskanych i opracowanych dla potrzeb tego dokumentu.

Publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować zmiany zachodzące w samorządzie. Dokument to także podsumowanie podjętych działań i zapowiedź ich kontynuacji w kolejnych latach,

to materiał do dyskusji, ocen oraz wnioskowania, a w konsekwencji punkt wyjścia do aktywności samorządu i mieszkańców w najbliższej przyszłości.

2. Charakterystyka miasta

Geograficznie Jarosław jest zlokalizowany we wschodniej części województwa podkarpackiego. Miasto położone jest na pograniczu Podgórze Rzeszowskiego (zwanego również Podgórzem Jarosławskim) i Doliny Dolnego Sanu, leży w sąsiedztwie trzech gmin wiejskich: Jarosław, Wiązownica i Pawłosiów. Położone jest na przebiegu ważnych szlaków komunikacyjnych Polski południowej. Jarosław oddalony jest 55 km od Rzeszowa (układem drogowym) oraz 59 km od lotniska w Jasionce k. Rzeszowa. Od przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej Jarosław dzieli zaledwie 36 km. Ważnymi elementami układu drogowego są przebiegająca od południowej strony miasta autostrada A4 (będąca elementem trasy europejskiej E40) w kierunku wschód-zachód (biegnąca od Jędrzychowic w Niemczech do przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej) oraz w kierunku północ-południe droga krajowa nr 77. W związku z bliskością autostrady niedaleko miasta znajdują się dwa węzły autostradowe: *Jarosław Zachód* (łączy autostradę z drogą krajową nr 94) i *Jarosław Wschód* (łączy autostradę z drogą wojewódzką nr 880). Natomiast od strony północnej miasta biegnie droga krajowa nr 94, będąca alternatywną trasą dla autostrady. W 2012 r. otwarto obwodnicę miasta Jarosławia.

Rysunek 1: Granice miasta

Rysunek 2: Gminy sąsiadujące

Powierzchnia miasta wynosi 34,46 km², co stanowi 3,4% powierzchni powiatu i 0,2% powierzchni województwa. 72% powierzchni gminy stanowią użytki rolne. Biorąc to pod uwagę oraz dość wysokie zaludnienie miasta, o czym dalej, na tle województwa, należy przyjąć, że centrum miasta jest obszarem silnie zurbanizowanym.

Na obszarze Jarosławia wydzielono cztery typy obszarów o dominujących profilach:

1. Profil 1 – stare miasto i jego bezpośrednie sąsiedztwo (średniowieczny układ staromiejski z ratuszem i zabudowy z XIX wieku oraz pierwszej połowy XX wieku; wszystko podlegające ochronie

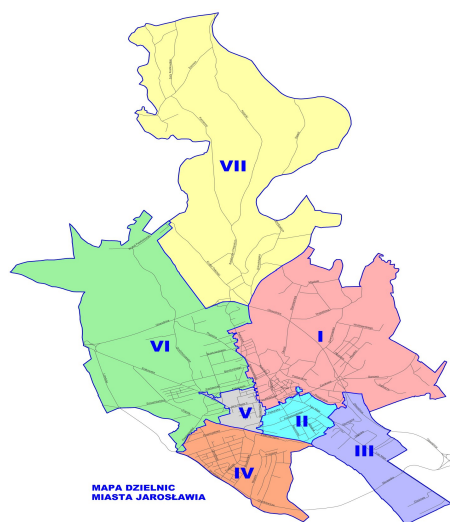

- konserwatorskiej),
2. Profil 2 – zabudowa współczesna (budownictwo wielorodzinne wysokie i jednorodzinne) zlokalizowana poza strefą historyczną,
  3. Profil 3 – dzielnica przemysłowa (w tym duże zakłady) położona we wschodniej części miasta,
  4. Profil 4 – dzielnice podmiejskie z zabudową zagrodową, zlokalizowane na obrzeżach miasta, w dużym oddaleniu od centrum.

Kolejnym podziałem miasta jest wyznaczenie w jego granicach siedmiu jednostek pomocniczych zwanych dzielnicami, zgodnie z Uchwałą nr 193/XX/2016 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie utworzenia dzielnic na terenie miasta Jarosławia:

1. Dzielnica nr 1 swym zasięgiem obejmuje całą dzielnicę staromiejską wraz z rynkiem i przyległymi ulicami. W granicach przedmiotowej dzielnicy znajdują się zarówno osiedla z budownictwem wysokim, osiedla domków jednorodzinnych, jak i część obszaru z zabudową zagrodową typu wiejskiego (ul. Garbarze, położona po prawej stronie Sanu).
2. Dzielnica nr 2 usytuowana w śródmieściu. Jest to typowa dzielnica mieszkalna, w obrębie której znajduje się kilka osiedli z budownictwem wysokim. Dodatkowo są tutaj zlokalizowane przedwojenne osiedla domów jednorodzinnych i zespoły bloków mieszkalnych. W związku z dość dużym zaludnieniem rozwija się tutaj handel i usługi. Pod względem powierzchniowym jest to jedna z najmniejszych dzielnic.
3. Dzielnica nr 3 zlokalizowana w południowo-wschodniej części miasta. Z jednej strony jest to obszar silnie uprzemysłowiony, z drugiej znajdują się tutaj osiedla mieszkaniowe z intensywną zabudową wysoką. W połączeniu z niewielką powierzchnią jest to dzielnica o dość wysokim poziomie zaludnienia.
4. Dzielnica nr 4 jest typową dzielnicą mieszkalną z zabudową jednorodziną. Jednak rozwija się tutaj również przemysł, handel i usługi.
5. Dzielnica nr 5 jest to najmniejsza dzielnica zlokalizowana w śródmieściu. Charakterystyczne dla tej dzielnicy jest skupienie funkcji administracyjnej. To właśnie w jej granicach zlokalizowane są jednostki administracyjne, w tym Starostwo Powiatowe. Znajduje się również najstarszy cmentarz zwany „Starym”. Poza wymienioną funkcją rozwija się tutaj mieszkalnictwo, handel i usługi.
6. Dzielnica nr 6 położona w zachodniej części. Cechuje się najbardziej zróżnicowanym charakterem spośród wszystkich dzielnic. W jej obrębie można spotkać zarówno budynki mieszkalne i osiedla domków jednorodzinnych, jak i tereny rolnicze z zabudową zagrodową.
7. Dzielnica nr 7 zlokalizowana w północnej części miasta jest podmiejską dzielnicą o przewadze terenów rolniczych. W związku z tym dominuje tutaj zabudowa charakterystyczna dla obszarów wiejskich.

Rysunek 3: Podział Jarosławia na dzielnice

Liczba mieszkańców na koniec 2018 r. wyniosła 36 815¹ osób, z czego 19 677 (53,45%) to kobiety, a 17 138 (46,55%) mężczyźni. W ciągu 2018 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o 270 osób (liczba ludności według stanu na dzień 31.12.2017 r. – 37 085, liczba ludności według stanu na dzień 31.12.2018 r. – 36 815).

Nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym czuwa Komenda Powiatowa Policji w Jarosławiu, jak i powołana do ochrony spokoju oraz porządku w miejscach publicznych Straż Miejska w Jarosławiu. W kwestii ochrony przeciwpożarowej, Jarosław jest siedzibą Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Pozostałością po pełnieniu przez miasto funkcji średniej wielkości garnizonu wojskowego jest stacjonowanie 14 dywizjonu artylerii samobieżnej im. gen. bryg. Wacława Wieczorkiewicza oraz 21 dywizjonu artylerii przeciwlotniczej im. gen. dyw. Józefa Zająca. Z zakresu ochrony zdrowia w mieście funkcjonują Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej im. prof. Antoniego Kępińskiego oraz Centrum Opieki Medycznej, w strukturach którego działa m.in. Pogotowie Ratunkowe.

W zakresie spraw związanych z oświatą i edukacją warto rozpocząć od przedszkoli na terenie Jarosławia. W mieście działa 8 przedszkolnych placówek publicznych oraz 5 niepublicznych. W przypadku szkół podstawowych na terenie miasta działa 9 publicznych szkół podstawowych, w tym 5 z oddziałami gimnazjalnymi. Wśród szkół ponadpodstawowych można wymienić:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika,
2. Zespół Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących im. Marii Skłodowskiej-Curie,
3. Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej,
4. Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego,
5. Zespół Szkół Plastycznych im. Stanisława Wyspiańskiego.

¹ Informacje na podstawie danych z ewidencji ludności „Rejestr Mieszkańców PB_EWID2”.

Od 1998 r. funkcjonuje również w Jarosławiu Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza kształcąca studentów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Jarosław posiada znaczne powierzchnie przeznaczone pod działalność przemysłową, wytwórczą lub usługową, które są zlokalizowane na terenie całego miasta. Dodatkowo, miasto należy do najstarszej w Polsce Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec, która ma działać do dnia 31 grudnia 2026 roku. Podstrefa Jarosław SSE wraz z Gminą Wiejską Jarosław, liczy ogółem 14,5 ha, w tym tereny zlokalizowane w granicach Gminy Miejskiej Jarosław wynoszą 4,8 ha i są to tereny dawnego Zakładu Przemysłu Dzewiarskiego JARLAN oraz Lear Corporation. Ostatni zakład jest jednym z 5 zakładów w Polsce należących do amerykańskiego producenta siedzeń, komponentów elektronicznych i oprogramowania dla sektora motoryzacyjnego. Produkcję poszycia siedzeń w Jarosławiu rozpoczął w 2004 r. Drugim, dużym zakładem produkującym na skalę międzynarodową jest huta szkła Owens-Illinois, specjalizująca się w produkcji opakowań szklanych dla produktów spożywczych. Natomiast tereny rolnicze w granicach gminy w większości obejmują gleby dobre i dość dobre, cechujące się wysoką przydatnością do produkcji rolniczej.

Stopa bezrobocia to jeden z głównych mierników pomocnych w ocenie zjawiska bezrobocia i kondycji rynku pracy. Główny Urząd Statystyczny nie prowadzi pomiaru bezrobocia na poziomie gmin, wskaźnik publikowany jest dla kraju, województw, podregionów, powiatów. Na koniec roku 2018 stopa bezrobocia w powiecie jarosławskim wyniosła 12,2 % i była wyższa o 3,4 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie podkarpackim (8,8%) i o 6,4 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Polsce (5,8%)².

Jarosław jest jednym z prężniejszych ośrodków kulturalnych organizujących wiele wydarzeń artystycznych, imprez kulturalnych, sportowych, koncertów, czy przedsięwzięć o charakterze rozrywkowym. Przekrój tematyczny widowisk odbywających się rokrocznie jest bardzo szeroki. Dla przykładu warto wymienić niektóre z nich: Dni Muzyki Fortepianowej im. Marii Turzańskiej, Majówka, Dzień Patrona Miasta, Dni Jarosławia, Kulturalne Lato w Mieście, Festiwal Muzyki Dawnej „Pieśni Naszych Korzeni”, Jarmark Jarosławski oraz Jarosławskie Święto Biegowe. W mieście funkcjonują instytucje zajmujące się szeroko rozumianą kulturą i sztuką. Wśród nich znajdują się Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki³, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry, czy Muzeum w Jarosławiu – Kamienica Orsettich (Muzeum – organizacyjnie podlegające Starostwu Powiatowemu w Jarosławiu).

Poza ciekawą i bogatą ofertą kulturalną do Jarosławia przyciągają również obiekty zabytkowe. Warto wspomnieć, że zgodnie z decyzją Rady Miasta Jarosławia przyjętą Uchwałą nr 542/XLVIII/09 z dnia 23 marca 2009 r. na terenie miasta został utworzony Park Kulturowy obejmujący swoim zasięgiem: stare

² Dane na podstawie „Sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu za rok 2018”.

³ Uchwała nr 85/VII/2019 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zmiany instytucji kultury i nadania statutu (wcześniej Miejski Ośrodek Kultury w Jarosławiu).

miasto, opactwo sióstr benedyktynek wraz z fortyfikacjami oraz zespół kościelno-klasztorny oo. dominikanów. Centrum miasta, na którym mieści się rynek z okazałym ratuszem, zabytkową studnią (XVII wiek) i renesansowymi kamienicami jest uważane za jedną z najpiękniejszych starówek w Polsce. Co ważne, w tym miejscu został zachowany XIV-wieczny układ urbanistyczny. W latach rozkwitu miasta, czyli w XVI i XVII w., kiedy w Jarosławiu odbywały się słynne jarmarki, budowano kamienice, które poza funkcją mieszkalną miały spełniać rolę punktu handlowego, tzw. „kamienice jarosławskie”. Elementem charakterystycznym były „wielkie izby”, do których zapraszano kontrahentów w celu dobicia targu. Jak można się domyślić miały one za zadanie pokazanie statusu materialnego właściciela, wobec czego ze szczególną troską dbano o ich wystrój. Jedną z najlepiej zachowanych kamienic jarosławskich jest kamienica zw. Rydzikową (Rynek 14), w której mieści się wejście do jednej z podziemnych tras turystycznych. O zabytkowym charakterze centrum miasta świadczy liczba obiektów znajdujących się w rejestrze zabytków wojewódzkiego konserwatora zabytków (140 wpisów z obszaru centrum). W pozostałych częściach Jarosławia można zobaczyć zabytkowe cmentarze (m.in. Stary Cmentarz, Nowy Cmentarz, Cmentarz Wojskowy, Cmentarz Żydowski), kościoły oraz klasztory. Z myślą o turystach stworzono dwie podziemne trasy turystyczne, które to łączą zespoły dawnych miejskich piwnic:

1. Podziemna Trasa Turystyczna im. prof. Feliksa Zalewskiego uroczyste otwarta 1 czerwca 1984 roku o długości 150 metrów i w najgłębszym miejscu sięgającą 9 metrów pod powierzchnią gruntu,
2. Podziemne Przejście Turystyczne otwarte 6 grudnia 2015 roku, o długości 187 metrów, które pokazuje zwyczaje i tryb życia mieszkańców miasta w czasach jego świetności.

Podsumowując, miasto Jarosław jest dość zróżnicowanym miejscem. Z jednej strony sporą jego część zajmują użytki rolne z dzielnicą, która przypomina obszary wiejskie. Z drugiej strony ma silnie zurbanizowane centrum, czego dowodem jest dość wysokie zaludnienie na tle całego województwa. Jako ośrodek miejski jest w stanie zabezpieczyć wszystkie potrzeby swoich mieszkańców, poczynając od bezpieczeństwa, właściwej opieki zdrowotnej, oświaty i edukacji, skończywszy na potrzebach związanych z uczestnictwem w życiu kulturalnym czy sportowym. Nie można również zapomnieć o dużych zakładach produkcyjnych zlokalizowanych w granicach gminy.

3. Urząd i miejskie jednostki organizacyjne

1. Burmistrz miasta jako organ wykonawczy, krótka charakterystyka jego kompetencji

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. 2019 poz. 506) organami gminy są rada i wójt (w przypadku Jarosławia – burmistrz). Pierwszy z nich jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy, natomiast burmistrz jest organem wykonawczym. Ogólnie rzecz ujmując, zadaniem własnym gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców. Dotyczy to zwłaszcza spraw związanych z:

- ładem przestrzennym, gospodarką nieruchomościami, ochroną środowiska,
- gminnymi drogami, ulicami, placami, mostami oraz organizacją ruchu drogowego,
- infrastrukturą komunalną,
- ochroną zdrowia,
- pomocą społeczną,
- edukacją publiczną,
- kulturą,
- porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli.

Podstawowe zadania i obowiązki burmistrza wyznacza wyżej wymieniona ustawa. Priorytetowym celem działań burmistrza jest wykonywanie uchwał rady miasta i zadań gminy określonych przepisami prawa. Ponadto, do zadań samego burmistrza wynikających z zapisów ustawy o samorządzie gminnym należą w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał,
- określanie sposobu wykonywania uchwał,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu,
- kierowanie sprawami bieżącymi gminy,
- reprezentowanie gminy na zewnątrz.

Burmistrz Miasta Jarosławia, którym jest Waldemar Paluch pełniący tę funkcję drugą kadencję, wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miasta Jarosławia, którym jednocześnie kieruje. W związku z tym jest on służbowym przełożonym wszystkich pracowników urzędu oraz kierowników miejskich jednostek organizacyjnych. Wobec tego, do wcześniej wymienionych obowiązków burmistrza należy dodać kompetencje wynikające z zakresu działania bezpośrednio nadzorowanych jednostek organizacyjnych urzędu, którymi są:

- podejmowanie czynności należących do kompetencji burmistrza w sprawach niecierpiących zwłoki, związanych z bezpośrednim zagrożeniem interesu publicznego,

- powoływanie i odwoływanie zastępców,
- występowanie z wnioskiem o powołanie i odwołanie skarbnika,
- wydawanie decyzji administracyjnych z zakresu administracji publicznej,
- udzielanie pełnomocnictwa w sprawach należących do kompetencji burmistrza,
- składanie oświadczeń woli w sprawach związanych z prowadzeniem bieżącej działalności miasta,
- przedkładanie radzie miasta sprawozdań z wykonania uchwał,
- dysponowanie środkami pieniężnymi gminy,
- reprezentowanie gminy w postępowaniu sądowym i administracyjnym,
- przedkładanie radzie miasta wniosków i propozycji w sprawie wykorzystania mienia komunalnego,
- wydawanie zarządzeń wprowadzających regulaminy dotyczące działalności urzędu,
- uczestnictwo w pracach związków i porozumień międzygminnych,
- w zakresie bezpośredniej właściwości burmistrza pozostaje nadzór nad następującymi jednostkami organizacyjnymi urzędu: Kancelarią Burmistrza Miasta, Samodzielnym stanowiskiem ds. Audytu, Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego.

Dodatkowo burmistrz jest Szefem Obrony Cywilnej Miasta Jarosławia.

2. Urząd Miasta Jarosławia – struktura organizacyjna, zatrudnienie

Urząd Miasta Jarosławia jest aparatem pomocniczym burmistrza, za pomocą którego wykonuje swoje zadania. Siedzibą władz miasta jest zabytkowy ratusz położony przy ulicy Rynek 1 w Jarosławiu. Natomiast w budynku przy ul. Rynek 6 mieszczą się: Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Rozwoju Miasta i Infrastruktury Technicznej, Wydział Oświaty oraz Wydział Spraw Społecznych i Obronnych w zakresie Kancelarii Materiałów Niejawnych.

Burmistrzowi Miasta Jarosławia w kierowaniu urzędem pomagają:

- I zastępca burmistrza ds. infrastruktury technicznej – Wiesław Pirożek,
- II zastępca burmistrza ds. infrastruktury społecznej – Dariusz Tracz,
- sekretarz – Ewa Pieniążek,
- skarbnik – Anna Gołąb (do dnia 17 grudnia 2018 r. Barbara Maziarka),
- kierownicy jednostek organizacyjnych urzędu.

Strukturę organizacyjną urzędu w roku 2018 określał Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Jarosławia (dalej: Regulamin organizacyjny) wprowadzony Zarządzeniem nr 57/2015 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 13 marca 2015 r. z późniejszymi zmianami. Zgodnie z jego zapisami w ramach urzędu można tworzyć następujące jednostki organizacyjne: wydziały, biura, kancelarię, Urząd Stanu Cywilnego, Straż Miejską

oraz samodzielne wieloosobowe i jednoosobowe stanowiska pracy. Biorąc pod uwagę wielkość oraz charakter realizowanych zadań w raportowanym roku w ramach urzędu funkcjonowały niżej wymienione jednostki:

1. Wydział Organizacyjno-Administracyjny (w pionie sekretarza),
2. Kancelaria Burmistrza Miasta, w ramach której pracuje rzecznik prasowy (w pionie burmistrza),
3. Wydział Finansowo-Księgowy (w pionie skarbnika),
4. Urząd Stanu Cywilnego (w pionie sekretarza),
5. Biuro Informatyki i Przetwarzania Danych (w pionie sekretarza),
6. Wydział Geodezji i Gospodarki Mieniem (w pionie I zastępcy burmistrza),
7. Wydział Rozwoju Miasta i Infrastruktury Technicznej (w pionie I zastępcy burmistrza),
8. Wydział Gospodarki Komunalnej i Kształtowania Środowiska (w pionie I zastępcy burmistrza),
9. Wydział Spraw Społecznych i Obronnych, w ramach którego pracuje Pełnomocnik Burmistrza ds. Ochrony Informacji Niejawnych (w pionie II zastępcy burmistrza),
10. Wydział Oświaty (w pionie II zastępcy burmistrza),
11. Straż Miejska (w pionie II zastępcy burmistrza),
12. Wieloosobowe Stanowisko ds. Zamówień Publicznych (w pionie I zastępcy burmistrza),
13. Samodzielne Stanowisko ds. Audytu, Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego (w pionie burmistrza),
14. Samodzielne Stanowisko ds. obsługi prawnej (w pionie sekretarza),
15. Samodzielne Stanowisko ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (w pionie sekretarza),
16. Inspektor Ochrony Danych Osobowych, do 28 maja 2018 r. Administrator Bezpieczeństwa Informacji (w pionie burmistrza).

Zakresy działania poszczególnych jednostek organizacyjnych są szczegółowo opisane w VII rozdziale Regulaminu organizacyjnego.

W roku 2018 w związku z weryfikacją funkcjonującej struktury organizacyjnej w odniesieniu do realizowanych celów i zadań oraz przeglądem i aktualizacją obowiązujących regulacji wewnętrznych, dwukrotnie zmieniano Regulamin organizacyjny. Aktualizacje zostały wprowadzone niżej wymienionymi zarządzeniami:

- Zarządzeniem nr 122/2018 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 12 kwietnia 2018 r.,
- Zarządzeniem nr 472/2018 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 13 grudnia 2018 r.

W obu przypadkach zmiany były głównie podyktowane zmianami w obowiązującym prawie, uchwałami podjętymi przez Radę Miasta Jarosławia, a jednocześnie były niezbędne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urzędu.

Każdy pracownik urzędu może zapoznać się z zakresami zadań, uprawnień i odpowiedzialności w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Jarosławia. Dodatkowo w aktach osobowych każdej osoby

zatrudnionej w urzędzie znajduje się szczegółowy zakres czynności. W 2018 r. dokonano aktualizacji kilku pracowniczych zakresów czynności.

W sprawach związanych z zatrudnieniem, na koniec 2018 r. w urzędzie pracowało łącznie 149 urzędników samorządowych, z czego 5 osób stanowili przedstawiciele ścisłego kierownictwa urzędu. Spośród wszystkich zatrudnionych 120 osób posiadało wyższe wykształcenie. W przedmiotowym roku stosunek pracy uległ rozwiązaniu z 35 osobami. W większości przypadków powodem zakończenia współpracy był upływ czasu, na który została zawarta umowa oraz osiągnięcie wieku emerytalnego. W ramach awansu wewnętrznego 4 pracowników zostało przeniesionych na wyższe stanowiska urzędnicze:

- 2 osoby awansowały na inspektora,
- 1 osoba na głównego specjalistę,
- 1 osoba na stanowisko kierownicze – rzecznika prasowego.

W 2018 roku przeprowadzono 11 naborów na wolne stanowiska urzędnicze. W Wydziale Rozwoju Miasta i Infrastruktury Technicznej przeprowadzono nabór na:

- 2 stanowiska podinspektora,
- 1 stanowisko inspektora,
- 1 stanowisko głównego specjalisty.

W Kancelarii Burmistrza Miasta na 2 stanowiska podinspektora. W Wydziale Gospodarki Komunalnej i Kształtowania Środowiska na stanowisko podinspektora. W Wydziale Finansowo-Księgowym na stanowisko kasjera. Ponadto, prowadzono nabór – na stanowisko specjalisty ds. bezpieczeństwa i higieny pracy oraz 2 stanowiska kierownicze – rzecznika prasowego i inspektora danych osobowych. Warto dodać, że nabory na wolne stanowiska w urzędzie prowadzi się na podstawie wytycznych zawartych w Zarządzeniu nr 145/2009 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 5 maja 2009 r. w sprawie procedury naboru na wolne stanowiska urzędnicze, w tym kierownicze stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miasta Jarosławia.

W roku sprawozdawczym 9 pracowników zakończyło, uzyskując pozytywny wynik egzaminu, służbę przygotowawczą, którą należy odbyć zgodnie z Zarządzeniem nr 50/2010 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 22 lutego 2010 r.

Każda osoba zatrudniona w urzędzie, nie rzadziej niż raz na dwa lata, musi poddać się kompleksowej ocenie wyników pracy pod kątem realizacji zadań, przydatności zawodowej na dane stanowisko oraz możliwości rozwojowych pracownika. Oceny dokonuje się na podstawie Zarządzenia nr 213/2009 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 25 czerwca 2009 r. W roku 2018 przypadła ocena okresowa 15 pracowników.

Pomimo faktu posiadania odpowiedniej wiedzy i kompetencji stosownie do wykonywanych zadań na swoich stanowiskach, pracownicy urzędu na bieżąco uzupełniają wiedzę w drodze samokształcenia, monitorują

zmiany w obowiązujących przepisach i w ślad za tym, inicjują niezbędne zmiany w pracy. Rozwój kompetencji zawodowych w ramach doksztalcania zawodowego odbywał się w minionym roku poprzez szkolenia pracowników zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Wykorzystywano również możliwość udziału kadry pracowniczej w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Tematyka i zakres przeprowadzonych szkoleń były powiązane z bieżącymi potrzebami pracowników wykonujących zadania z zakresu oświaty, ochrony środowiska, finansów, planowania przestrzennego, inwestycji i służyły osiągnięciu zamierzonych celów, wprowadzonymi zmianami w przepisach obowiązującego prawa, przeprowadzanymi reformami, np. w zakresie oświaty. W okresie sprawozdawczym w szkoleniach wzięło udział 131 pracowników, co stanowi blisko 90% wszystkich pracowników Urzędu Miasta Jarosławia.

W roku 2018 nie odnotowano żadnego przypadku naruszenia postanowień Kodeksu Etyki Pracowników Urzędu Miasta Jarosławia wprowadzonego Zarządzeniem nr 21/2011 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 8 lutego 2011 r. Poza wspomnianym kodeksem, urzędnicy stosują się do zasad etycznych określonych przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

W przypadku Urzędu Stanu Cywilnego zmiany dotyczyły stanowisk kierowniczych. Na emeryturę odeszła długoletnia kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. W drodze awansu jej stanowisko objął dotychczasowy zastępca kierownika. Dodatkowo szeregi Urzędu Stanu Cywilnego zasilili nowy, drugi zastępca kierownika, przeniesiony z innej jednostki samorządu terytorialnego. Poza zmianami kadrowymi, znowelizowane przepisy ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego wprowadziły inne rozwiązania dotyczące systemu rejestrów państwowych, co w dużym stopniu zmieniło sposób realizacji zadań Urzędu Stanu Cywilnego. Przede wszystkim w systemie rejestrów pojawiła się nowa funkcja, tzw. parentyzacja, która umożliwia automatyczne tworzenie powiązań dziecka z rodzicami. Wprowadzona zmiana upraszcza m.in. wnioskowanie o zasiłki. Dodatkowo, w 2018 roku wdrożono obsługę elektronicznego zgłoszenia urodzenia dziecka, dzięki której rodzice mogą dokonać rejestracji dziecka, jego zameldowania i nadania numeru PESEL drogą elektroniczną. W tym miejscu warto podać część statystyk z 2018 r.:

- 1 943 zarejestrowanych zdarzeń (urodzenia, małżeństwa i zgony),
- 9 350 wydanych odpisów aktów stanu cywilnego,
- 7 472 zmigrowanych akt do państwowego rejestru stanu cywilnego,
- 104 pary złożyły przed kierownikiem oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński,
- 41 par odebrało przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Medale za długoletnie pożycie małżeńskie.

Ponadto, w 2018 r. uruchomiono płatności elektroniczne opłat skarbowych za wnioski i odpisy aktów stanu cywilnego.

W roku sprawozdawczym urząd zajmował się organizacją wyborów samorządowych zarządzonych na dzień 22 października 2018 r. W związku z tym przygotowano projekty uchwał Rady Miasta Jarosławia w sprawie podziału na stałe obwody do głosowania oraz w sprawie utworzenia odrębnych obwodów do głosowania. Nadto, Zarządzeniem nr 338/2018 Burmistrza Miasta Jarosławia z dnia 7 września 2018 r., został powołany zespół, którego zadaniem była współpraca z urzędnikiem wyborczym oraz nadzór nad prawidłowym przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów samorządowych.

W 2018 r. w celu usprawnienia obsługi, która pozwala skrócić do minimum czas załatwiania spraw urzędowych, udostępniono niżej wymienione usługi elektroniczne:

1. w ramach projektu „E-Jarosław: e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia”, współfinansowanego ze środków unijnych:
  - a) wdrożono oprogramowanie do prowadzenia elektronicznego dziennika wraz z dostawą sprzętu komputerowego do szkół – e-dzienniki,
  - b) w ramach Systemu Informacji Przestrzennej rozbudowano strony geoportalu o dodatkowe mapy i usługi, w tym mapy terenów inwestycyjnych, zabytków, zagrożenia powodziowego oraz możliwość wyszukiwania działek i adresów,
  - c) e-urząd, czyli oprogramowanie umożliwiające sprawdzenie stanu i historii zobowiązań mieszkańca wobec gminy oraz dokonanie płatności przez Internet. Jest to jedna z usług, które pozwalają na załatwienie wielu spraw bez konieczności przyścia do urzędu. Interesant, posiadający na terenie miasta zobowiązania, takie jak: należny podatek (np. podatek od nieruchomości, leśny, rolny, środków transportowych), opłaty za wywóz śmieci, opłaty za zezwolenia na alkohol, odtąd będzie mógł w jednym miejscu sprawdzić wielkość tych zobowiązań oraz dokonać płatności na indywidualne konta rozliczeniowe. Dodatkowo dzięki mechanizmom powiadamiania, możliwe jest wysyłanie przypomnień o zbliżających się terminach płatności w wybrany przez zainteresowanego sposób (do wyboru: e-mail, sms, aplikacja mobilna),
  - d) e-zgłoszenia, czyli system umożliwiający mieszkańcom zgłaszanie wszelkiego rodzaju usterek i problemów na terenie miasta za pomocą aplikacji mobilnej. Zgłoszenie będzie przekazywane bezpośrednio do urzędu, a zgłaszający będzie miał możliwość podejrzania statusu zgłoszenia na stronie internetowej,
2. umożliwienie dokonywania płatności bezgotówkowych w kasie Urzędu Miasta Jarosławia oraz przez ePUAP,
3. w ramach projektu „Mistyka Karpackich Miast – Tworzenie Produktu Turystycznego Miast w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe miasta Jarosławia i Svidnika” współfinansowanego ze środków unijnych:
  - a) uruchomiono stronę internetową poświęconą turystyce Jarosławia (www.turystyka.jaroslaw.pl) zarządzaną przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu,

b) udostępniono aplikację „Mobilny przewodnik turystyczny po Jarosławiu i Svidniku”.

W 2018 r. wydatki na administrację samorządową wyniosły dokładnie 10 651 407,01 zł. W ramach tej kwoty znalazły się: koszty zatrudnienia pracowników, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe i pochodne, odpis na fundusz świadczeń socjalnych, szkolenia zawodowe pracowników, zakup druków i materiałów biurowych oraz akcesoriów komputerowych, opłaty za usługi telefoniczne, internetowe, pocztowe, koszty oświetlenia i ogrzewania, usługi konserwacyjne, remontowe i naprawcze, opłaty w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej i mienia.

3. Przeprowadzone kontrole w gminie i opis wyników kontroli

W 2018 r. przeprowadzono łącznie 10 kontroli zewnętrznych oraz 7 kontroli wewnętrznych. Dokumentacja z kontroli zewnętrznych znajduje się wraz z książką kontroli u sekretarza. W pierwszej kolejności przedstawiono zestawienie kontroli zewnętrznych:

Tabela 1 Zestawienie kontroli zewnętrznych

Lp.	Organ/instytucja kontrolująca	Zakres kontroli	Zalecenia pokontrolne	Wykonanie zaleceń
1	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie	W zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi za rok 2015 przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieruchomości otrzymane w trwałe zarząd ewidencjonować i inwentaryzować zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości. 2. Dochody należne Gminie Miejskiej Jarosław pobierać zgodnie z postanowieniami ustawy o finansach publicznych. 3. Prawidłowo klasyfikować wydatki budżetowe. 4. Dokonać prawidłowego rozliczenia Turnieju Piłki Siatkowej Kobiet o wejście do I Ligi Kobiet, który odbył się w terminie 1-3 maja 2015 r. z Towarzystwem Sportowego Młodzieżowego Klubu Sportowego „San” Jarosław. 5. Przestrzegać postanowień zarządzenia Burmistrza Miasta Jarosławia w sprawie ustalenia cennika opłat za korzystanie z usług Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu. 6. Faktury VAT sporządzać 	<p>Ocena pozytywna ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.</p> <p>Wszystkie zalecenia zostały zrealizowane.</p>

			zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie o podatku od towarów i usług. 7. Opracować dokumenty niezbędne do prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej.	
2	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie	W zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi za rok 2015 przez Gminę Miejską Jarosław	<p>1. Podjąć działania organizacyjne w celu zapewnienia prawidłowego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Gminy Miejskiej Jarosław nieruchomości stanowiących jej własność, przekazanych innym jednostkom do użytkowania w formie trwałego zarządu.</p> <p>2. Doprowadzić do wyeliminowania rozbieżności pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu w zakresie otrzymanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, a danymi wynikającymi z ewidencji syntetycznej i analitycznej audytowanego.</p> <p>3. Podjąć działania zapewniające przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości w zakresie inwentaryzacji aktywów Gminy Miejskiej Jarosław.</p> <p>4. Podjąć działania zmierzające do zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań publiczno-prawnych oraz w wysokościach zadeklarowanych.</p>	<p>1. Brak nieprawidłowości ze względu na przekazanie nieruchomości miejskim jednostkom budżetowym.</p> <p>2. Zrealizowano.</p> <p>3. Zrealizowano.</p> <p>4. Zrealizowano.</p>
3	Najwyższa Izba Kontroli	W zakresie opieki nad cmentarzami wojennymi oraz działań podejmowanych na rzecz wykorzystania potencjału kulturowego i turystycznego cmentarzy wojennych	Ocena pozytywna działalności kontrolowanej jednostki w zakresie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi.	Wynik pozytywny
4	Najwyższa Izba Kontroli	W zakresie zapewnienia przez gminy opieki przedszkolnej	1. Dostosowanie liczebności oddziałów przedszkolnych do wymogów rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.	<p>1. Zrealizowano.</p> <p>2. Zrealizowano.</p> <p>3. Zabezpieczono środki finansowe z przeznaczeniem na wykonanie prac</p>

			<p>2. Publikowanie informacji o naborze w terminach określonych w ustawie Prawo oświatowe.</p> <p>3. Doprowadzenie stanu technicznego budynku Miejskiego Przedszkola nr 12 do wymogów w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków jego użytkowania, poprzez wymianę zabezpieczeń nadprądowych, poprawę stanu technicznego nawierzchni wokół budynków oraz wentylacji w jego wnętrzu.</p> <p>4. Wylimitowanie z obowiązujących zasad rekrutacji do przedszkoli, zapisów dotyczących możliwości stosowania kryterium losowego przy naborze.</p> <p>5. Stosowanie w oświadczeniach stanowiących załączniki do wniosków o przyjęcie do przedszkola, klauzul zgodnych ze wzorem określonym w ustawie Prawo oświatowe.</p> <p>6. Określenie w statutach przedszkoli, stosownie do ustawy Prawo oświatowe, czasu ich pracy.</p> <p>7. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie zapisów uchwały w sprawie nauczania do obowiązujących przepisów prawa.</p>	<p>w planie finansowym placówki na rok 2019.</p> <p>4. Zrealizowano.</p> <p>5. Zrealizowano.</p> <p>6. Zrealizowano.</p> <p>7. Zrealizowano.</p>
5	Wojewoda Podkarpacki	W zakresie wykonywania zadań obronnych (problematyka związana z mobilizacyjnym rozwinięciem Sił Zbrojnych, w tym dokumentacji Akcji Kurierskiej, nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obrony, podwyższania gotowości obronnej państwa i przygotowania stałego dyżuru burmistrza miasta)	Brak zaleceń pokontrolnych	Wynik pozytywny

6	Wojewoda Podkarpacki	W zakresie wykonywania zadań obronnych (problematyka dotycząca przygotowania urzędu do przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej)	Brak zaleceń pokontrolnych	Wynik pozytywny
7	Wojewoda Podkarpacki	W zakresie wykonywania zadań obronnych (problematyka dotycząca przygotowania, planowania i realizacji szkolenia obronnego oraz przygotowania urzędu w zakresie HNS)	Brak zaleceń pokontrolnych	Wynik pozytywny
8	Wojewoda Podkarpacki	W zakresie wykonywania zadań obronnych (problematyka dotycząca organizacji i bieżącej działalności, planowania obronnego oraz przygotowania stanowiska kierownika burmistrza miasta na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym)	Brak zaleceń pokontrolnych	Wynik pozytywny
9	Państwowa Inspekcja Pracy	W zakresie oceny przestrzegania przez pracodawcę obowiązujących przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	1. Opracowanie, np. w regulaminie pracy, wewnętrznych procedur antymobbingowych, przeciwdziałających mobbingowi, dyskryminacji czy nierównemu traktowaniu w zatrudnieniu. 2. Konsultowanie z działającymi w Urzędzie Miasta Jarosławia związkami zawodowymi podwyżek przyznawanych pracownikom urzędu. 3. Niestosowanie załącznika nr 2 pkt 4 Zarządzenia nr 88/2018 Burmistrza Miasta Jarosławia z 20.03.2018 r. w sprawie stosowania w Urzędzie Miasta Jarosławia środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego.	1. Zrealizowano. 2. Zrealizowano. 3. Zrealizowano.
10	Państwowa Inspekcja Pracy	W zakresie oceny przestrzegania przez	W czasie kontroli nie wydano żadnych decyzji ustnych oraz	Wynik pozytywny

	pracodawcę obowiązujących przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	poleceń. W czasie kontroli udzielono 1 porady z zakresu prawnej ochrony pracy.	
--	---	---	--

W przypadku kontroli wewnętrznych zostały one przeprowadzone przez audytora wewnętrznego. Kontrolowane obszary i wyniki przedmiotowych kontroli przedstawiono poniżej.

Tabela 2 Zestawienie kontroli wewnętrznych

Lp.	Obszar kontroli	Zalecenia pokontrolne
1	Dostępność boisk przedszkolnych dla mieszkańców Jarosławia (edukacja, kultura fizyczna)	1. Zaleca się, aby dyrektorzy placówek co najmniej raz w roku dokonywali kontroli obiektów oraz przedkładali protokół z kontroli do Wydziału Oświaty. 2. Proponuje się opracowanie regulaminu korzystania z obiektów we wszystkich szkołach.
2	Gospodarowanie zużytymi bateriami i akumulatorami w Gminie Miejskiej Jarosław	1. Zaleca się kontynuację systematycznego przeprowadzania działań informacyjnych i edukacyjnych. 2. Zaleca się przeprowadzanie kontroli PSZOK.
3	Realizacja zadań gminy z zakresu organizacji lokalnego transportu zbiorowego	1. Proponuje się realizowanie przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Kształtowania Środowiska zadań z zakresu organizacji publicznego transportu. 2. Proponuje się opracowanie przez podmiot zewnętrzny dokumentu obejmującego badanie i analizę potrzeb przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym. 3. Proponuje się przeprowadzenie kalkulacji ekonomicznej zasadności wprowadzenia opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, kosztów i sposobu ich poboru.
4	Ocena trybu pracy nad projektem uchwały budżetowej pod względem legalności, adekwatności, słuszności i efektywności (procedura budżetowa)	1. Projekt uchwały powinien zawierać wymogi formalne określone w ustawie o samorządzie gminnym. 2. Proponuje się dostosowanie struktury organizacyjnej urzędu do nowych obowiązków związanych z uchwałą w sprawie budżetu obywatelskiego. 3. Proponuje się dostosowanie i skorelowanie terminów wskazanych w uchwale z 2010 r. z uchwałą w sprawie budżetu obywatelskiego. 4. Proponuje się uchwalanie budżetu przed rozpoczęciem roku budżetowego.
5	Realizacja programów polityki zdrowotnej przez Gminę Miejską Jarosław	1. Gminne programy polityki zdrowotnej powinny być uzgadniane z Agencją Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. 2. Proponuje się opracowanie dokumentu

		<p>strategicznego w zakresie polityki zdrowotnej.</p> <p>3. Proponuje się, aby przy podejmowaniu działań zmierzających do realizacji programu polityki zdrowotnej mieć na uwadze fakt, że zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym, organem właściwym do ich zaakceptowania jest Rada Miasta Jarosławia.</p> <p>4. Proponuje się, aby dokonywanie wyboru realizatorów programów zdrowotnych następowało w drodze konkursu ofert.</p> <p>5. Proponuje się, aby planowane i zrealizowane wydatki na program polityki zdrowotnej były klasyfikowane w rozdziale 85149.</p> <p>6. Proponuje się rozważenie podjęcia kontroli u realizatorów programów zdrowotnych.</p>
6	Zabezpieczenia techniczne i organizacyjne w odniesieniu do ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta Jarosławia (bezpieczeństwo informacji)	<p>1. Proponuje się wprowadzenie odpowiednich środków organizacyjnych i technicznych w pomieszczeniach zajmowanych przez Wydział Spraw Społecznych i Obronnych.</p> <p>2. Proponuje się systematyczną wymianę szaf na metalowe, certyfikowane.</p> <p>3. Proponuje się zabezpieczenie dodatkowymi drzwiami wewnętrznymi serwerowni.</p> <p>4. 16 zaleceń dotyczących obrotu dokumentami z danymi osobowymi.</p>
7	Ocena powierzania wykonania części zamówienia podwykonawcom pod względem legalności, adekwatności, skuteczności i efektywności (zamówienia publiczne)	Zaleca się, aby wykonawca, któremu udzielono zamówienia, którego przedmiotem jest świadczenie usług użyteczności publicznej lub roboty budowlane, osobiście wykonywał kluczowe części zamówienia.

W 2018 roku Komisja Rewizyjna Rady Miasta Jarosławia zaplanowała kontrole, które dotyczyły niżej wymienionych kwestii:

1. Utworzenie przez spółki komunalne miasta Jarosławia tzw. spółki „córki” i zamówień in-house zleconych przez miasto Jarosław w latach 2017-2018 – stan zaawansowania: nie podjęto żadnych działań,
2. Przygotowanie, zlecenie, realizacja i rozliczenie inwestycji pn. „Adaptacja i wyposażenie budynku przy ul. Dolnoleżajskiej 16 w Jarosławiu na potrzeby utworzenia Dziennego Domu Senior +” – stan zaawansowania: nie podjęto żadnych działań,
3. Przygotowanie, zlecenie, realizacja i rozliczenie inwestycji pn. „Budowa cmentarza komunalnego przy ul. Szczytniańskiej w Jarosławiu” w zakresie wszystkich dotychczas zrealizowanych etapów – stan zaawansowania: nie zrealizowano,
4. Funkcjonowanie i realizacja zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego przez Straż Miejską w Jarosławiu za okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli – stan zaawansowania: nie zakończono,
5. Całokształt działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jarosławiu w 2016 i 2017 roku –

- stan zaawansowania: brak informacji,
6. Realizacja skarg i wniosków na działalność Burmistrza Miasta rozpatrzonych przez Komisję Rewizyjną – stan zaawansowania: nie zakończono,
  7. Realizacja wniosków pokontrolnych z przeprowadzonych przez Komisję Rewizyjną kontroli zleconych przez Radę Miasta Jarosławia – stan zaawansowania: nie zakończono,
  8. Kontrola w Wydziale Rozwoju Miasta i Infrastruktury Technicznej Urzędu Miasta Jarosławia w zakresie realizacji inwestycji w 2017 roku – stan zaawansowania: nie zakończono,
  9. Poszerzona kontrola w Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu o konta oraz dokumenty potwierdzające udzielanie zamówień i wykonywanie usług oraz dokumenty dotyczące datków i dotacji od sponsorów w latach 2016-2017 – stan zaawansowania: nie zakończono,
  10. Kontrola realizacji wybranych zadań zleconych przez miasto w 2016 i 2017 roku organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego – stan zaawansowania: nie podjęto żadnych działań,
  11. Ustalenie przyczyn uzyskania negatywnej oceny wniosku o termomodernizację – stan zaawansowania: nie zakończono,
  12. Funkcjonowanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu – stan zaawansowania: nie podjęto żadnych działań.

4. Miejskie jednostki organizacyjne

Miejskie jednostki organizacyjne są tworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego w celu wykonywania jej zadań. Zgodnie z Wykazem jednostek organizacyjnych miasta stanowiącym załącznik nr 2 do Statutu Gminy Miejskiej Jarosław (załącznik do Uchwały nr 783/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.) w mieście funkcjonuje 26 takich instytucji. Jako 27 jednostka organizacyjna miasta uwzględnione zostało Miejskie Przedszkole nr 11 w Jarosławiu, funkcjonujące od 26 listopada 2018 r.

Poniżej znajduje się spis jarosławskich jednostek organizacyjnych, które zajmują się różnymi dziedzinami życia mieszkańców, począwszy od dbania o publiczną infrastrukturę, a skończywszy na potrzebach kulturalnych mieszkańców Jarosławia.

Spółki komunalne:

1. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o.,
2. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o.,
3. Jarosławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
4. Miejski Zakład Komunikacji w Jarosławiu Sp. z o.o.

Jednostki budżetowe:

1. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu,
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu.

Jednostki oświatowe i edukacyjne:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Jarosławiu,
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jarosławiu,
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu,
4. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Bałki Puzon w Jarosławiu,
5. Szkoła Podstawowa nr 6 im. Piotra Skargi w Jarosławiu,
6. Szkoła Podstawowa nr 7 im. ks. Stanisława Staszica w Jarosławiu,
7. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Tadeusza Kościuszki w Jarosławiu,
8. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Wojska Polskiego w Jarosławiu,
9. Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Jarosławiu,
10. Miejskie Przedszkole nr 1 w Jarosławiu,
11. Miejskie Przedszkole nr 3 im. Marii Kownackiej w Jarosławiu,
12. Miejskie Przedszkole nr 4 w Jarosławiu,
13. Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori w Jarosławiu,
14. Miejskie Przedszkole nr 9 im. Jana Brzechwy w Jarosławiu,
15. Miejskie Przedszkole nr 10 w Jarosławiu,
16. Miejskie Przedszkole nr 11 w Jarosławiu,
17. Miejskie Przedszkole nr 12 w Jarosławiu,
18. Miejski Żłobek Radosny Zakątek w Jarosławiu.

Instytucje kultury:

1. Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu,
2. Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (wcześniej – Miejski Ośrodek Kultury w Jarosławiu),
3. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności niektórych miejskich jednostek organizacyjnych w roku 2018 znajdują się w dalszych częściach raportu, tematycznie związanych z zakresem działania poszczególnych jednostek.

4. Majątek i finanse miasta w 2018 roku

1. Dochody i wydatki

W poprzedniej części szczegółowo wymieniono podstawowe zobowiązania gminy, a tym samym zadania spoczywające na burmistrzu, wobec jej mieszkańców. W celu realizacji tych zadań gmina prowadzi działalność finansową, polegającą w uproszczeniu na pobieraniu dochodów i realizowaniu wydatków. Działalność ta, prowadzona samodzielnie w oparciu o własny budżet, ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy. Jednak należy zwrócić uwagę na to, że niezależność gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jej mieszkańców jest ograniczona. Wynika to z tego, iż gmina, oprócz środków własnych, korzysta również ze środków przyznawanych z budżetu państwa w formie dotacji oraz subwencji. Ponadto, pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki i kredyty. Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych wydatków, w tym inwestycji, są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków finansowych, jakimi dysponuje gmina, powoduje konieczność dokonywania wyborów i określania priorytetów w kwestii wydatkowania tychże środków.

W celu właściwego zaplanowania kwestii dysponowania środkami finansowymi, jak i również określenia wysokości ich wpływów, co roku gmina jest zobowiązana do przygotowania budżetu. Ogólnie rzecz ujmując, budżet jest to plan dochodów i wydatków uchwalany w formie uchwały, stanowiący podstawę gospodarki finansowej gminy. Co ważne, wyłączna inicjatywa uchwałodawcza w stosunku do budżetu Gminy Miejskiej Jarosław, przysługuje jedynie organowi wykonawczemu, czyli Burmistrzowi Miasta Jarosławia. Natomiast Rada Miasta Jarosławia posiada wyłączną kompetencję do uchwalania budżetu oraz dokonywania w nim zmian w ciągu roku budżetowego. Uchwalenie budżetu powinno nastąpić przed rozpoczęciem roku budżetowego. Przed uchwaleniem budżetu projekt musi trafić do Regionalnej Izby Obrachunkowej, która analizuje go pod kątem zgodności z prawem. W związku z tym, że budżet gminy ma charakter planu, w ciągu roku budżetowego podlega aktualizacji. Po zakończeniu roku dokonuje się oceny wykonania budżetu przez burmistrza. W tym celu burmistrz przygotowuje sprawozdanie roczne z wykonania budżetu zawierające zestawienie dochodów i wydatków oraz sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego miejskich jednostek organizacyjnych zakończone informacją o stanie mienia gminy. Oceny dokonuje rada miasta i sugerując się jej wynikami udziela, bądź nie, burmistrzowi absolutorium.

Budżet Gminy Miejskiej Jarosław został przyjęty Uchwałą nr 668/LXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 stycznia 2018 r. W roku sprawozdawczym przedmiotowa uchwała, a wraz z nią budżet, był zmieniany 49 razy. Poniżej znajduje się lista uchwał Rady Miasta Jarosławia w sprawie wprowadzenia zmian

w budżecie na rok 2018:

1. Uchwała nr 690/LXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 5 marca 2018 r.,
2. Uchwała nr 691/LXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 5 marca 2018 r.,
3. Uchwała nr 692/LXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 5 marca 2018 r.,
4. Uchwała nr 703/LXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 22 marca 2018 r.,
5. Uchwała nr 698/LXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 22 marca 2018 r.,
6. Uchwała nr 697/LXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 22 marca 2018 r.,
7. Uchwała nr 693/LXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 22 marca 2018 r.,
8. Uchwała nr 715/LXVI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 kwietnia 2018 r.,
9. Uchwała nr 712/LXVI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 kwietnia 2018 r.,
10. Uchwała nr 711/LXVI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 kwietnia 2018 r.,
11. Uchwała nr 709/LXVI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 kwietnia 2018 r.,
12. Uchwała nr 732/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
13. Uchwała nr 729/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
14. Uchwała nr 728/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
15. Uchwała nr 722/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
16. Uchwała nr 720/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
17. Uchwała nr 719/LXVII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 maja 2018 r.,
18. Uchwała nr 734/LXVIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 czerwca 2018 r.,
19. Uchwała nr 741/LXIX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 czerwca 2018 r.,
20. Uchwała nr 740/LXIX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 czerwca 2018 r.,
21. Uchwała nr 751/LXX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 13 sierpnia 2018 r.,
22. Uchwała nr 750/LXX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 13 sierpnia 2018 r.,
23. Uchwała nr 749/LXX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 13 sierpnia 2018 r.,
24. Uchwała nr 747/LXX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 13 sierpnia 2018 r.,
25. Uchwała nr 743/LXX/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 13 sierpnia 2018 r.,
26. Uchwała nr 764/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r.,
27. Uchwała nr 762/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r.,
28. Uchwała nr 759/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r.,
29. Uchwała nr 760/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r. (uchylona Uchwałą nr 769/LXXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 września 2018 r.),
30. Uchwała nr 780/LXXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 września 2018 r. (zmieniona Uchwałą nr 792/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.),
31. Uchwała nr 778/LXXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 września 2018 r.,
32. Uchwała nr 772/LXXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 27 września 2018 r.,
33. Uchwała nr 793/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.,
34. Uchwała nr 791/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.,

35. Uchwała nr 790/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.,
36. Uchwała nr 789/LXXIV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 19 października 2018 r.,
37. Uchwała nr 6/II/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 3 grudnia 2018 r.,
38. Uchwała nr 4/II/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 3 grudnia 2018 r.,
39. Uchwała nr 8/II/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 3 grudnia 2018 r.,
40. Uchwała nr 7/II/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 3 grudnia 2018 r.,
41. Uchwała nr 24/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.,
42. Uchwała nr 22/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.,
43. Uchwała nr 23/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.,
44. Uchwała nr 18/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.,
45. Uchwała nr 17/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.,
46. Uchwała nr 37/IV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2018 r.,
47. Uchwała nr 40/IV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2018 r.,
48. Uchwała nr 39/IV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2018 r.,
49. Uchwała nr 38/IV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2018 r.

Ponadto, trzykrotnie zmieniono uchwałę budżetową miasta Jarosławia na 2018 r.:

1. Uchwałą nr 688/LXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 5 marca 2018 r.,
2. Uchwałą nr 754/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r.,
3. Uchwałą nr 19/III/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 17 grudnia 2018 r.

Ostatnią kwestią związaną z uchwałami Rady Miasta Jarosławia dotyczącymi budżetu Gminy Miejskiej Jarosław na rok 2018 było podjęcie Uchwały nr 36/IV/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2018 r.

Na dochody gminy składają się: dochody własne, dotacje celowe i subwencje ogólne z budżetu państwa. Szczególną kategorią dochodów są środki ze źródeł zewnętrznych pozyskane na planowane inwestycje oraz inne działania. Wysokość owych środków jest najbardziej zróżnicowana i można rzec, najmniej przewidywalna, ponieważ zależy od realizowanych projektów i ogłaszanych konkursów. Na koniec 2018 roku wysokości dochodów Gminy Miejskiej Jarosław wyglądały następująco:

Tabela 3 Dochody w 2018 r.

Plan dochodów po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
163 971 750,62 zł	157 285 152,41 zł	95,92%
w tym dochody bieżące:		
144 808 823,07 zł	147 965 426,00 zł	102,17%
w tym dochody majątkowe:		
19 162 927,55 zł	9 319 726,41 zł	48,63%

Niezrealizowane dochody majątkowe to głównie dotacje na realizowane w 2018 roku projekty inwestycyjne, które zasilą budżet gminy w 2019 r.

Wykonanie dochodów w poszczególnych działach budżetu przedstawiono poniżej:

Tabela 4 Wykonanie dochodów

Opis działu	Plan po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
Rolnictwo i łowiectwo	50 621,79 zł	50 621,79 zł	100%
Transport i łączność	55 000,00 zł	45 630,33 zł	83%
Gospodarka mieszkaniowa	7 604 000,00 zł	2 004 670,19 zł	26,4%
Działalność usługowa	210 000,00 zł	215 464,33 zł	102,6%
Administracja publiczna	1 760 347,46 zł	1 733 197,80 zł	98,5%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	228 548,00 zł	223 312,78 zł	97,7%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	9 000,00 zł	2 736,07 zł	30,4%
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	57 770 000,00 zł	61 226 287,79 zł	106%
Obsługa długu publicznego	0,00 zł	79 664,49 zł	0%
Różne rozliczenia	28 948 198,00 zł	28 924 796,74 zł	99,9%
Oświata i wychowanie	5 300 932,32 zł	5 678 135,66 zł	107,1%
Ochrona zdrowia (wpływy ze zwrotów dotacji)	1 395,00 zł	1 394,40 zł	100%
Pomoc społeczna	5 383 632,12 zł	5 362 006,59 zł	99,6%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 144,00 zł	10 144,00 zł	100%
Edukacyjna opieka wychowawcza	454 362,00 zł	378 125,26 zł	83,2%
Rodzina	35 542 810,00 zł	34 827 453,23 zł	98%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11 299 557,26 zł	9 328 743,37 zł	82,6%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	7 273 202,67 zł	4 621 856,06 zł	63,6%
Kultura fizyczna	2 070 000,00 zł	2 570 911,53 zł	124,2%

W 2018 r. dochody budżetu zwiększyły się o kwotę 8 501 950,40 zł w stosunku do zaplanowanej wysokości (zmiana budżetu z 5 marca 2018 r.), natomiast wydatki wzrosły o taką samą kwotę, tj. 8 501 950,40 zł. Zmiany te były spowodowane głównie wprowadzeniem wolnych środków z niewykorzystanych kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, zmian w kwotach dotacji celowych, zmian w subwencji oraz zmiany dochodów własnych.

Drugą stroną gospodarki finansowej gminy są wydatki. Najogólniej wydatki są dzielone na wydatki bieżące i majątkowe. Wydatki bieżące są związane m.in. z działalnością urzędu i miejskich jednostek gminnych, utrzymaniem obiektów publicznych, oświetleniem dróg oraz utrzymaniem porządku w mieście. Kwoty

przeznaczone na wydatki bieżące są co roku zbliżone do siebie. Natomiast wysokość wydatków majątkowych może znacznie się różnić w poszczególnych latach i jest to uzależnione od liczby i wielkości zaplanowanych projektów budowlanych, co często jest związane z pozyskaniem dodatkowych pieniędzy zewnętrznych, na przykład unijnych. W roku 2018 wydatki Gminy Miejskiej Jarosław prezentowały się następująco:

Tabela 5 Wydatki gminy w 2018 r.

Plan wydatków po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
179 396 750,62 zł	169 927 393,43 zł	94,72%
w tym wydatki bieżące:		
144 700 674,66 zł	138 985 216,81 zł	96,05%
w tym wydatki majątkowe:		
34 696 075,96 zł	30 942 176,62 zł	89,18%

Dość niski wskaźnik realizacji wydatków jest konsekwencją oszczędnej polityki finansowej Gminy Miejskiej Jarosław. Ważnym faktem dla finansowej polityki gminy jest to, że wykonane wydatki bieżące zostały pokryte dochodami bieżącymi.

Szczegółowe zestawienie wydatków w 2018 r. prezentuje się następująco:

Tabela 6 Szczegółowe zestawienie wydatków

Opis działu	Plan po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
Rolnictwo i łowiectwo	60 621,79 zł	59 274,41 zł	97,8%
Leśnictwo	600,00 zł	564,00 zł	94%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	11 400,00 zł	7 874,63 zł	69,1%
Transport i łączność	13 299 300,40 zł	12 797 477,46 zł	96,2%
Gospodarka mieszkaniowa	680 880,00 zł	666 368,57 zł	97,9%
Działalność usługowa	2 668 582,00 zł	2 599 163,90 zł	97,4%
Administracja publiczna	12 917 187,64 zł	12 698 730,75 zł	98,3%
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	228 548,00 zł	223 312,78 zł	97,7%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 124 776,00 zł	1 055 569,28 zł	93,9%
Obsługa długu publicznego	1 053 433,40 zł	978 134,45 zł	92,9%
Różne rozliczenia	434 749,00 zł	0,00 zł	0%
Oświata i wychowanie	52 093 354,58 zł	49 513 238,79 zł	95,1%
Ochrona zdrowia	786 003,00 zł	778 512,70 zł	99,1%
Pomoc społeczna	12 856 206,12 zł	12 084 416,73 zł	94%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 144,00 zł	10 144,00 zł	100%

Edukacyjna opieka wychowawcza	2 332 993,00 zł	2 159 668,60 zł	92,6%
Rodzina	37 221 675,00 zł	36 359 472,51 zł	97,7%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 163 379,97 zł	16 392 314,47 zł	95,5%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	14 607 256,72 zł	13 786 621,24 zł	94,4%
Kultura fizyczna	9 845 660,00 zł	7 756 534,16 zł	78,8%

2. Płynność finansowa

Zachowanie płynności finansowej dla gminy oznacza zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Innymi słowy, chodzi o zachowanie takiej sytuacji finansowej, w której gmina będzie na bieżąco regulowała płatności wobec swoich wierzycieli ze środków zgromadzonych w ramach budżetu.

Gmina Miejska Jarosław wszystkie planowane do spłaty kredyty i pożyczki wraz z ich ratami całkowicie uregulowała w roku 2018, co świadczy o zachowaniu płynności finansowej miasta.

Ponadto, sytuację finansową kształtuje wysokość przychodów i rozchodów na koniec okresu sprawozdawczego, które w przypadku 2018 r. wyglądały następująco:

Tabela 7 Przychody i rozchody w 2018 r.

Prognoza po zmianach	Wykonanie (kwota)	Wykonanie (procent)
Przychody		
20 065 000,00 zł	19 465 375,12 zł	97,01%
Rozchody		
4 640 000,00 zł	4 640 000,00 zł	100%

Znając wielkość dochodów, przychodów, wydatków oraz rozchodów można obliczyć wartość jednego ze wskaźników służącego monitorowaniu płynności finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Jest to wskaźnik płynności w ujęciu kasowym, którego wzór wygląda następująco:

$$(\text{dochody budżetowe} + \text{przychody budżetowe}) / (\text{wydatki budżetowe} + \text{rozchody budżetowe})$$

Dla Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 r. wskaźnik płynności w ujęciu kasowym przyjął wartość:

$$(157 285 152,41 + 19 465 375,12) / (169 927 393,43 + 4 640 000,00) = 1,01$$

Przyjęcie wartości przekraczającej poziom 1,0 oznacza, że wydatki budżetu i jego rozchody znajdują pełne pokrycie w uzyskiwanych dochodach i przychodach, co wskazuje na bezpieczne kształtowanie się płynności finansowej. Wobec tego, jednoznacznie należy stwierdzić, że Gmina Miejska Jarosław w 2018 r. zachowała płynność finansową.

3. Zadłużenie i Wieloletnia Prognoza Finansowa

Kwota długu zaplanowana na początku 2018 r. uzyskała dokładnie wskazany poziom na jego koniec, czyli w uchwale budżetowej założono kwotę długu na koniec okresu sprawozdawczego w wysokości

46 424 410,00 zł i takie było jej wykonanie. Jak zostało wspomniane wcześniej, wszystkie zobowiązania były regulowane na bieżąco i w zaplanowanych wcześniej wysokościach.

Gmina Miejska Jarosław na koniec raportowanego roku miała następujące zobowiązania kredytowe:

Tabela 8 Zobowiązania kredytowe gminy

Lp.	Rok zaciągnięcia kredytu	Kwota	Bank	Okres spłat	Kwota pozostała do spłacenia na koniec 2018 r.
1	2010	12 500 000 zł	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	2011–2020	4 400 000 zł
2	2011	7 992 000 zł	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna	2012– 2021	3 410 210 zł
3	2012	5 126 000 zł	Getin Noble Bank S.A.	2012–2021	2 045 000 zł
4	2013	9 662 000 zł	Bank Gospodarstwa Krajowego	2014– 2024	7 629 200 zł
5	2016	4 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2017– 2024	3 940 000 zł
6	2017	10 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2021– 2027	10 000 000 zł
7	2018	15 000 000 zł	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	2021–2034	15 000 000 zł

Pośrednim wskaźnikiem sytuacji finansowej miasta jest poziom osiągniętego deficytu na koniec okresu rozliczeniowego. W przypadku Jarosławia deficyt na koniec 2018 r. został określony w uchwale budżetowej w kwocie 15 425 000,00 zł. Ostateczny wynik stanowiący różnicę pomiędzy wysokością dochodów budżetowych a wydatków wyznaczył deficyt w wysokości 12 642 241,02 zł, co przełożyło się na korzystny wynik finansowy dla miasta. Dodatkowo, w uchwale budżetowej określono limit zobowiązań do zaciągnięcia kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego deficytu, z którego Gmina Miejska Jarosław nie skorzystała.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest wieloletnim dokumentem planistycznym dotyczącym finansów jednostek samorządu terytorialnego. Jego głównymi zaletami są: bardziej racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi, zwiększenie wiarygodności, przejrzystości i przewidywalności polityki fiskalnej oraz dopasowanie do planowania na szczeblu unijnym. W przypadku Jarosławia wieloletnia prognoza finansowa została przyjęta Uchwałą nr 669/LXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 25 stycznia 2018 r. W trakcie roku sprawozdawczego dokonano jednej zmiany – Uchwałą nr 689/LXIII/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 5 marca 2018 r.

Okres obowiązywania przyjętej prognozy obejmuje lata 2018–2034. Zgodnie z zapisami wieloletniej prognozy finansowej w 2018 r. poszczególne kategorie gospodarki finansowej Gminy Miejskiej Jarosław miały wynosić:

- dochody – 155 469 800,22 zł (wyniosły 157 285 152,41 zł),

- wydatki – 170 894 800,22 zł (wyniosły 169 927 393,43 zł),
- deficyt – 15 425 000,00 zł (wyniósł 12 642 241,02 zł).

Biorąc pod uwagę najważniejsze kwestie dotyczące finansów, można stwierdzić, że po zakończeniu roku budżetowego 2018 wysokości dochodów, wydatków i deficytu osiągnęły bardziej korzystne wyniki niż te założone w wieloletniej prognozie finansowej.

4. Windykacja należności gminnych

Część podmiotów zobowiązanych do zapłaty na rzecz Gminy Miejskiej Jarosław podatków (na przykład: od nieruchomości, od środków transportowych, leśnego, rolnego) lub opłat nie zrealizowało swoich obowiązków. W takiej sytuacji gmina rozpoczęła procedurę odzyskiwania należnych jej wpłat. Postępowanie egzekucyjne jest wieloetapowe i zawsze rozpoczyna się od czynności wykonywanych przez wierzyciela, czyli Gminy Miejskiej Jarosław. Gmina najpierw wystawia upomnienie, w którym wzywa dłużnika do uregulowania całej kwoty zadłużenia w określonym terminie od dnia odebrania upomnienia z zastrzeżeniem, że brak realizacji tego obowiązku spowoduje wszczęcie egzekucji administracyjnej, a tym samym wzrost kwoty zadłużenia. Ponadto, gmina wystawia tytuły wykonawcze systematycznie, po upływie terminu określonego w upomnieniu i otrzymaniu zwrotnego potwierdzenia odbioru upomnienia. W postępowaniu egzekucyjnym poza Gminą Miejską Jarosław, należy uwzględnić czynności wykonywane przez organ egzekucyjny, czyli naczelnika urzędu skarbowego, przy czym egzekucja administracyjna może zostać rozpoczęta dopiero po stosownym poinformowaniu zobowiązanego o skierowaniu sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Ponadto, w przypadku powstania należności z tytułu niewykonania umowy cywilnoprawnej wysłała się dłużnikowi pierwsze wezwanie do zapłaty. Brak uregulowania należności skutkuje wysłaniem ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty. Jeśli zapłata nadal nie została uregulowana, wówczas następuje wszczęcie postępowania sądowego.

Należności dłużników wobec Gminy Miejskiej Jarosław na koniec 2018 r. wyglądały następująco:

1. Kwota zaległości z wpływów opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosła – 149 454,59 zł. Wystawiono 1 894 upomnień na łączną kwotę 573 380,87 zł. Wystawiono 1 tytuł wykonawczy na kwotę 3 618,30 zł. W zakresie zaległości cywilnoprawnych wystawiono 310 pierwszych wezwań do zapłaty na łączną kwotę 332 712,18 zł. 85 ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty na łączną kwotę 74 715,25 zł. 15 spraw przekazano do windykacji na łączną kwotę 46 333,70 zł.
2. Kwota zaległości z wpływów opłat z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych – 11 179,00 zł. Wystawiono 14 upomnień na łączną kwotę 2 000 zł. Wystawiono 10 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 1 550,00 zł.
3. Kwota zaległości z wpływów z podatku od nieruchomości (osoby prawne) – 2 532 265,35 zł. Wystawiono 106 upomnień na łączną kwotę 475 912,13 zł. Wystawiono 44 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 127 192,70 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości

w wysokości 442 906,82 zł. Dodatkowo, w kwestii należności z podatku od nieruchomości od osób prawnych zaległości na łączną kwotę 2 238 614,43 zł dotyczą zobowiązań podmiotów, które ogłosiły upadłość. W takiej sytuacji, jednym ze skutków ogłoszenia upadłości jest wstrzymanie postępowań egzekucyjnych toczących się w stosunku do upadłego.

4. Kwota zaległości z wpływów z podatku rolnego (osoby prawne) – 281,00 zł. Wystawiono 4 upomnienia na łączną kwotę 5 725,46 zł. Wystawiono 2 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 2 803,50 zł.
5. Kwota zaległości z wpływów z podatku od środków transportowych – 80 760,51 zł. Wystawiono 18 upomnień na łączną kwotę 41 211,99 zł. Wystawiono 9 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 11 886,00 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 65 447,00 zł.
6. Kwota zaległości z wpływów z podatku od nieruchomości – 505 253,20 zł. Wystawiono 2 667 upomnień na łączną kwotę 571 628,00 zł. Wystawiono 473 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 330 000,20 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 190 110,75 zł.
7. Kwota zaległości z wpływów z podatku rolnego – 23 796,14 zł. Wystawiono 283 upomnień na łączną kwotę 140 135,52 zł. Wystawiono 77 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 64 665,00 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 10 355,36 zł.
8. Kwota zaległości z wpływów z podatku od środków transportowych – 77 645,80 zł. Wystawiono 55 upomnień na łączną kwotę 84 838,60 zł. Wystawiono 28 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 30 263,60 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 14 620,00 zł.
9. Kwota zaległości z wpływów z podatku leśnego – 0,02 zł.
10. Kwota zaległości z wpływów z opłaty od posiadania psów – 5 306,51 zł. Wystawiono 15 upomnień na łączną kwotę 1 100,00 zł. Wystawiono 14 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 1 000,00 zł oraz zabezpieczono wpisem hipoteki przymusowej zaległości w wysokości 600,00 zł.
11. Kwota zaległości z wpływów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 302 187,00 zł. Wystawiono 2 352 upomnienia na łączną kwotę 467 406,58 zł. Wystawiono 488 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 101 808,10 zł.

Podsumowując kwestie związane z windykacją, na dzień 31 grudnia 2018 r. wyglądały one następująco:

- łączna kwota zaległości – 3 688 129,12 zł,
- wystawione upomnienia – 7 408 (kwota – 2 363 339,15 zł),
- wystawione tytuły wykonawcze – 1 146 (kwota – 674 787,40 zł),
- wielkość zaległości zabezpieczonych wpisem hipoteki przymusowej – 724 039,93 zł,
- wystawione pierwsze wezwania do zapłaty – 310 (kwota – 332 712,18 zł),

- wystawione ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty – 85 (kwota – 74 715,25 zł),
- przekazane sprawy do windykacji – 15 (kwota – 46 333,70 zł).

5. Majątek miasta

Wartość mienia Gminy Miejskiej Jarosław na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła 442 483 533,18 zł i wzrosła w roku sprawozdawczym o 24 238 932,79 zł. Wzrost wartości został odnotowany w prawie każdej grupie środków trwałych (dwie z nich utrzymały się na tym samym poziomie). Poniżej przedstawiono strukturę majątku gminy oraz jego zmiany w ciągu roku sprawozdawczego (wartości podano w zł):

Tabela 9 Struktura majątku gminy

Grupa	Opis	Stan na 01.01.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2018 r.
0	Grunty	205 941 373,62	7 638 022,16	2 288 609,43	211 290 786,35
1	Budynki i lokale	88 792 324,25	6 606 613,19	4 899 891,51	90 499 045,93
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	115 135 444,36	15 915 158,24	477 213,82	130 573 388,78
3	Kotły i maszyny energetyczne	577 382,71	0,00	0,00	577 382,71
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1 125 846,74	196 103,50	0,00	1 321 950,24
5	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	14 975,25	0,00	0,00	14 975,25
6	Urządzenia techniczne	1 850 424,87	725 461,89	471 336,08	2 104 550,68
7	Środki transportu	348 331,00	37 400,00	48 314,00	337 417,00
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	3 177 883,81	350 048,57	193 153,02	3 334 779,36
A	Wartości niematerialne i prawne	1 280 613,78	1 148 643,10	0,00	2 429 256,88
PODSUMOWANIE:		418 244 600,39	32 617 450,65	8 378 517,86	442 483 533,18

Prawo własności pod koniec 2018 r. Gminie Miejskiej Jarosław przysługiwało do:

1. nieruchomości o łącznej powierzchni 468 ha, w tym:
  - 62 ha – drogi publiczne gminne,
  - 60 ha – oddane w użytkowanie wieczyste,
  - 50 ha – oddane w użytkowanie (m.in. Polski Związek Działkowców),
  - 22 ha – cmentarze,
  - 19 ha – drogi wewnętrzne,
  - 15 ha – oddane w trwałe zarząd na rzecz gminnych jednostek organizacyjnych,

- 10 ha – parki,
- 2. 140 budynków mieszkalnych, w tym:
  - 126 budynków wielolokalowych,
  - 6 budynków jednolokalowych,
  - 9 budynków socjalnych,
- 3. 562 lokali, w tym:
  - 480 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 22 643 m²,
  - 82 lokali niemieszkalnych o łącznej powierzchni 4 223 m².

W przypadku 5 lokalizacji Gmina Miejska Jarosław posiada prawo użytkowania wieczystego gruntu Skarbu Państwa znajdujących się pod niżej wymienionymi adresami:

1. os. Słoneczne 3 (powierzchnia działki – 0,4868 ha, udział – 94/10000),
2. ul. Reymonta 9 (powierzchnia działki – 0,1085 ha, udział – 10370/140050),
3. ul. Legionów 20 (powierzchnia działki – 0,1656 ha, udział – 1640/65920),
4. kotłownia ul. Legionów 20 (powierzchnia działki – 0,0271 ha, udział – 1/46),
5. ul. Słowackiego 6 (powierzchnia działek – 0,0567 ha, 0,0899 ha, 0,0586, udział – 15/567, 2160/81648, 2160/81648),
6. działka nr 1849/2 przy ul. Kraszewskiego (powierzchnia działki – 0,0136 ha, udział 1/1).

Natomiast w 30 nieruchomościach gruntowych Gmina Miejska Jarosław posiada udziały w prawie własności bez udziałów związanych z prawem własności do lokali.

Gmina Miejska Jarosław ma również udziały w spółkach prawa handlowego, których wartość na koniec 2018 r. wyniosła:

Tabela 10 Udziały gminy w spółkach prawa handlowego

Lp.	Nazwa spółki	Wartość udziałów
1	Jarosławskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	3 658 500 zł
2	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o.	38 153 500 zł
3	Miejski Zakład Komunikacji w Jarosławiu Sp. z o.o.	2 885 684 zł
4	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o.	3 204 274 zł

5. Działalność inwestycyjna

Działalność inwestycyjna gminy jest jednym z priorytetów pracy władz miasta. Planowanie działań do realizacji w danym roku budżetowym musi z jednej strony uwzględniać stan rzeczywisty, w jakim znajdują się poszczególne elementy infrastruktury publicznej, a z drugiej strony oczekiwania mieszkańców, co do kolejności podejmowanych zamierzeń np. budowlanych.

W roku 2018 wydatki inwestycyjne wyniosły budżet Gminy Miejskiej Jarosław 30 942 176,62 zł, co stanowiło ponad 89% założonego planu i 18% ogółu zrealizowanych wydatków. Przedstawione w dalszej części raportu zestawienia inwestycji i remontów uwzględniają wydatki poniesione na zadania inwestycyjne w roku 2018. Podjęte czynności zostały podzielone na zadania, których realizacja zaczęła się w 2018 roku, np. zleceniem przygotowania dokumentacji projektowej oraz zadania, których realizacja została sfinalizowana do dnia 31 grudnia 2018 r.

Nakłady na inwestycje i remonty w ramach poszczególnych działów budżetu Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 roku wyglądały następująco:

- Transport i łączność – 9 418 242,85 zł (55 zadań), co stanowi 30,44% wydatków,
- Gospodarka mieszkaniowa – 56 862,66 zł (3 zadania), co stanowi 0,18% wydatków,
- Działalność usługowa – 2 171 816,17 zł (2 zadania), co stanowi 7,02% wydatków,
- Administracja publiczna – 1 491 632,75 zł (4 zadania), co stanowi 4,82% wydatków,
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 213 155,00 zł (3 zadania), co stanowi 0,69% wydatków,
- Oświata i wychowanie – 1 429 820,98 zł (8 zadań), co stanowi 4,62% wydatków,
- Pomoc społeczna – 86 000,00 zł (1 zadanie), co stanowi 0,28% wydatków,
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 5 979 072,32 zł (20 zadań), co stanowi 19,32% wydatków,
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 8 912 276,39 zł (4 zadania), co stanowi 28,8% wydatków,
- Kultura fizyczna – 1 183 297,50 zł (4 zadania), co stanowi 3,82% wydatków.

Dodatkowo pozostały jeszcze wydatki, które nie wygasły wraz z upływem roku budżetowego 2018 w wysokości 430 223,27 zł i obejmują następujące zadania:

- przebudowa dróg gminnych,
- utrzymanie zieleni – zagospodarowanie bulwarów nad Sanem,
- modernizacja ogrodzenia stadionu miejskiego przy ul. Bandurskiego (w ramach budżetu obywatelskiego).

1. Inwestycje i remonty rozpoczęte w 2018 roku

Tabela 11 Zestawienie rozpoczętych inwestycji i remontów

Lp.	Zadanie	Koszt/Uwagi
Działania z zakresu transportu i łączności		
1	Przebudowa ul. Kraszewskiego	187 698,00 zł (zlecono wykonanie dokumentacji projektowej)
2	Przebudowa ul. Elektrownianej wraz z odwodnieniem	229 727,38 zł
Łączny koszt:		417 425,38 zł
Działania z zakresu gospodarki mieszkaniowej		
1	Budowa budynków komunalnych lub socjalnych wielorodzinnych	200,00 zł (opłata za wypisy z rejestru gruntów oraz wyrisy z mapy ewidencyjnej)
2	Holistyczna rewitalizacja na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław – Przeworsk	19 059,78 zł (opracowanie dokumentacji aplikacyjnej do wniosku o dofinansowanie)
3	Zakupy inwestycyjne działek	37 602,88 zł
Łączny koszt:		56 862,66 zł
Działania z zakresu administracji publicznej		
1	Realizacja projektu „e-Jarosław – e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia” ⁴	1 439 561,16 zł
Łączny koszt:		1 439 561,16 zł
Działania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska		
1	Zagospodarowanie bulwarów nad Sanem	92 250,00 zł
2	Ekologiczne partnerstwo Miasta Jarosławia i Gminy Pawłosiów – realizacja planów niskoemisyjnych	23 370,00 zł (opracowanie dokumentacji technicznej i aplikacyjnej do projektu)
3	Ekologiczne partnerstwo Miasta Jarosławia i Gminy Pawłosiów – redukcja emisji	4 920,00 zł (opracowanie dokumentacji technicznej do projektu)
4	Instalacja oświetlenia mostu na rzece San (w ramach budżetu obywatelskiego)	14 000,00 zł (opracowano dokumentację projektową)
Łączny koszt:		134 540,00 zł
Działalność z zakresu kultury fizycznej		
1	Modernizacja ogrodzenia stadionu miejskiego przy ul. Bandurskiego	39 680,27 zł
2	Budowa stadionu miejskiego przy ul. Piekarskiej	187 651,56 zł
Łączny koszt:		227 331,83 zł

4 Realizacja projektu rozpoczęła się w 2017 r., jednakże ze względu na brak jego zakończenia w 2018 r. zdecydowano o zakwalifikowaniu go do tej kategorii inwestycji.

2. Inwestycje i remonty zakończone w 2018 roku

Tabela 12 Zestawienie zakończonych inwestycji i remontów

Lp.	Zadanie	Koszt
Działania z zakresu transportu i łączności		
1	Zakup i montaż nowych wiat przystankowych wraz z wyposażeniem	15 250,00 zł
2	Poprawa powiązań komunikacyjnych powiatu jarosławskiego poprzez przebudowę dróg powiatowych nr 1725R Jarosław–Pawłosiów, nr 1725R – ul. Pawłosiowska	204 632,40 zł
3	Przebudowa nawierzchni ul. Żwirowej i ul. Łazy Kostkowskie	255 000,00 zł
4	Przebudowa nawierzchni ul. Dolnoleżajskiej, ul. Brodowicze, ul. Stawki	100 000,00 zł
5	Przebudowa chodnika przy ul. Pasieka	50 000,00 zł
6	Przebudowa ul. Zielińskiego	25 000,00 zł
7	Przebudowa ul. Bandurskiego	145 242,71 zł
8	Przebudowa chodnika przy ul. Zwierzynieckiej	57 582,70 zł
9	Przebudowa chodnika przy ul. Długosza	25 000,00 zł
10	Przebudowa chodnika przy ul. Królowej Jadwigi	30 000,00 zł
11	Przebudowa chodnika przy ul. Wilsona	35 000,00 zł
12	Przebudowa chodników w ciągu dróg powiatowych – ul. Kasprowicza i ul. prof. A. Grucy	60 349,65 zł
13	Przebudowa chodników w ciągu dróg powiatowych – ul. Kościuszki (od os. Pułaskiego) i ul. Reformacka	69 990,13 zł
14	Przebudowa chodnika przy ul. Dobrzańskiego	25 000,00 zł
15	Modernizacja chodnika przy placu Inwalidów Wojennych (w ramach budżetu obywatelskiego)	39 844,95 zł
16	Zakup i montaż wiat przystankowych przy ul. Konfederackiej i ul. Skarbowskiego	29 500,00 zł
17	Przebudowa ul. Raszyńskiej	274 868,67 zł
18	Przebudowa chodnika przy ul. Mickiewicza	44 754,58 zł
19	Przebudowa ul. Kruhel Pełkiński nr 45-53 A	91 301,68 zł
20	Przebudowa ul. Bocznej Szczytniańskiej	27 377,34 zł
21	Przebudowa ul. Miłosza	115 225,88 zł
22	Przebudowa ul. Braci Prosbów	148 041,82 zł
23	Przebudowa ul. Asnyka	130 890,60 zł
24	Przebudowa ul. Blichowa	200 151,73 zł
25	Przebudowa ul. Boczna Sanowa	215 560,92 zł
26	Przebudowa ul. Dojazdowej (II etap)	380 078,91 zł
27	Przebudowa ul. Wiśniowej	239 700,11 zł
28	Budowa parkingu przy ul. Legionów (bloki 20, 22, 24)	69 872,96 zł
29	Przebudowa ul. Czechowskiego (II etap)	56 524,65 zł
30	Przebudowa ul. Nabelaka (II etap)	154 774,10 zł

31	Przebudowa ul. Skrzyneckiego (II etap)	186 195,43 zł
32	Przebudowa ul. 29 Listopada (II etap)	122 976,63 zł
33	Przebudowa ul. Nartowskiej (III etap)	102 137,04 zł
34	Przebudowa ul. Przyklasztornej	297 447,02 zł
35	Przebudowa ul. Spółdzielczej	140 351,00 zł
36	Przebudowa ul. Dziewiarskiej	175 671,33 zł
37	Przebudowa chodników przy ul. Chrobrego	69 584,94 zł
38	Rozbudowa ul. Łączności	1 873 970,78 zł
39	Przebudowa ul. Kossaka	98 343,67 zł
40	Przebudowa ul. Konfederackiej	105 312,32 zł
41	Przebudowa ul. Kruhel Pawłowski (II etap)	139 093,85 zł
42	Przebudowa ul. Szczepańskiego	254 540,35 zł
43	Przebudowa ul. Konarskiego	216 752,98 zł
44	Przebudowa ul. Burmistrza Jerzego Matusza	89 157,23 zł
45	Przebudowa ul. Piaskowej (I etap)	42 224,32 zł
46	Utwardzenie terenu działek Szkoły Podstawowej nr 11 wraz z budową zjazdu od ul. Kraszewskiego	389 145,52 zł
47	Budowa parkingu na działkach miejskich przy dworcu PKP w Jarosławiu	222 547,61 zł
48	Budowa parkingu przy ul. Benedyktyńskiej	412 943,64 zł
49	Budowa parkingów os. Tysiąclecia (blok 8-10-15) (II etap)	166 609,87 zł
50	Przebudowa placu przy ul. ks. J. Makary	179 319,42 zł
51	Przebudowa bocznej ul. Pogodnej	121 197,24 zł
52	Przebudowa ul. Rajskiej	129 994,80 zł
53	Przebudowa ul. Chłopickiego (II etap)	148 783,99 zł
Łączny koszt:		9 000 817,47 zł
Działania z zakresu działalności usługowej		
1	Budowa cmentarza komunalnego przy ul. Szczytniańskiej (III etap)	2 019 267,17 zł
2	Modernizacja alejki wraz z odwodnieniem na Starym Cmentarzu	152 549,00 zł
Łączny koszt:		2 171 816,17 zł
Działania z zakresu administracji publicznej		
1	Modernizacja strony internetowej www.jaroslaw.pl	15 562,99 zł
2	Zakup działek w miejscowości Rymanów Zdrój na potrzeby działalności socjalnej Urzędu Miasta Jarosławia	21 508,60 zł
3	Wykonanie na budynku ratusza tablicy upamiętniającej 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę	15 000,00 zł
Łączny koszt:		52 071,59 zł
Działalność z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej		
1	Modernizacja i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta	183 716,00 zł

2	Zakup aparatu fotograficznego oraz kserokopiarki dla Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu	14 439,00 zł
3	Zakup systemu monitoringu wizyjnego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jarosławiu	15 000,00 zł
Łączny koszt:		213 155,00 zł
Działalność z zakresu oświaty i wychowania		
1	Ścieżka edukacyjno-zdrowotna przy Szkole Podstawowej nr 7 (II etap) (w ramach budżetu obywatelskiego)	39 922,50 zł
2	Z robotem do szkoły – zakup zestawów edukacyjnych LEGO dla szkół podstawowych (w ramach budżetu obywatelskiego)	150 000,00 zł
3	Zdrowe, bezpieczne i kolorowe strefy ucznia w Szkole Podstawowej nr 11 (w ramach budżetu obywatelskiego)	125 484,19 zł
4	Wykonanie elewacji Szkoły Podstawowej nr 7 (w ramach budżetu obywatelskiego)	269 996,98 zł
5	Budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Jarosławiu przy ul. Kraszewskiego 39	24 989,31 zł
6	Projekt pn. „Równy start dla najmłodszych” – adaptacja budynku przy ul. Kraszewskiego nr 1 na przedszkole wraz z zakupem wyposażenia oraz koszty jego funkcjonowania	769 825,48 zł
7	Doposażenie placu zabaw przy Miejskim Przedszkolu nr 8 w zjeżdżalnię (w ramach budżetu obywatelskiego)	9 892,30 zł
8	Lepszy start dla przedszkolaka – doposażenie placu zabaw oraz zakup materiałów edukacyjnych do Miejskiego Przedszkola nr 8 Montessori	39 710,22 zł
Łączny koszt:		1 429 820,98 zł
Działalność z zakresu pomocy społecznej		
1	Przebudowa i wyposażenie budynku przy ul. 3-go Maja 48 w Jarosławiu na potrzeby utworzenia Klubu „Senior +”	86 000,00 zł
Łączny koszt:		86 000,00 zł
Działalność z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska		
1	Rewitalizacja Parku Miejskiego im. Bohaterów Monte Cassino (w ramach projektu „Eskapady na książęcym szlaku”)	4 471 776,92 zł
2	Budowa ogrodu na skarpie (w ramach budżetu obywatelskiego)	40 000,00 zł
3	Ekologiczne miasto Jarosław	7 380,00 zł
4	Budowa oświetlenia ul. Brama Pełkińska	40 427,89 zł
5	Budowa oświetlenia skrzyżowania ul. Batalionów Chłopskich – ul. Kolaniki	100 821,04 zł
6	Budowa oświetlenia ulic bocznych ul. Pogodnej	149 769,43 zł
7	Budowa oświetlenia ul. Słonecznej (II etap)	202 728,83 zł
8	Budowa oświetlenia łącznika od ul. Drużynieckiej do ul. Pruchnickiej	133 957,01 zł
9	Modernizacja oświetlenia w Alei Kasztanowej na os. gen. Kazimierza Pułaskiego	90 484,23 zł
10	Budowa oświetlenia ul. Przemysłowa	47 983,16 zł
11	Budowa oświetlenia ul. Rybacka (I etap)	84 381,92 zł

12	Budowa oświetlenia ul. Kruhel Pełkiński od słupa 14/106 do 36/106	19 500,00 zł
13	Instalacja nowych słupów oświetlenia ulicznego w dzielnicy nr 5 (os. Jagiellonów)	249 830,69 zł
14	Budowa oświetlenia ulicznego boczna ul. Batalionów Chłopskich	93 735,91 zł
15	Budowa oświetlenia ulicznego ul. Boczna Słoneczna	86 926,89 zł
16	Oświetlenie ul. Grodziszcząńska, ul. Schrama, ul. Bandurskiego	24 828,40 zł
Łączna kwota:		5 844 532,32 zł
Działania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego		
1	Adaptacja budynku Bramy Krakowskiej na Centrum Edukacji Kulturalnej (w ramach projektu „Jarosław Magiczne Miasto”)	1 102 761,84 zł
2	Adaptacja piwnic ratusza na Centrum Edukacji Kulturalnej (w ramach projektu „Jarosław Magiczne Miasto”)	1 379 042,71 zł
3	Rozwój infrastruktury kulturalnej oraz oferty kulturalnej na terenie MOF Jarosław – Przeworsk	5 980 471,84 zł
4	Dotacja na cele inwestycyjne dla Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK)	450 000,00 zł
Łączny koszt:		8 912 276,39 zł
Działania z zakresu kultury fizycznej		
1	Budowa placu zabaw przy ul. Przygodzie	770 247,24 zł
2	Budowa placu zabaw przy Parku im. Czesławy Puzon ps. „Baśka”	185 718,43 zł
Łączny koszt:		955 965,67 zł

6. Kierunki rozwoju miasta

1. Strategia miasta i inne dokumenty planistyczne

Głównym dokumentem wskazującym kierunki działań, których celem jest zrównoważony rozwój miasta oraz zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców jest „Strategia Rozwoju Miasta Jarosławia na lata 2016–2020” (dalej: Strategia). Niniejszy dokument – określający cele rozwojowe i sposoby ich osiągnięcia – stanowi podstawę podejmowania decyzji przez władze. Dodatkowo jest instrumentem budowania partnerskich relacji z przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi i mieszkańcami Jarosławia. Strategia wyznacza cele priorytetowe, cele szczegółowe oraz kierunki działań w 5 dziedzinach strategicznych:

- gospodarka,
- turystyka i dziedzictwo narodowe,
- infrastruktura techniczna,
- społeczeństwo i infrastruktura społeczna,
- środowisko, przestrzeń i estetyka miasta.

Poniżej przedstawiono zestawienie celów oraz kierunków działań wraz z ich realizacją w 2018 r.⁵.

Tabela 13 Działania - Strategia miasta

Cel szczegółowy	Kierunek działania w ramach celu	Działania podjęte w 2018 r.
Obszar strategiczny: GOSPODARKA		
Cel priorytetowy: Atrakcyjna gospodarka lokalna wykorzystująca wewnętrzne i zewnętrzne potencjały rozwojowe		
Wykorzystanie lokalnych potencjałów rozwojowych	Wspieranie rozwoju mikro- i MŚP m.in. poprzez wsparcie doradcze, ułatwienia administracyjne, pomoc prawną oraz z zakresu pozyskiwania wsparcia zewnętrznego wśród lokalnych przedsiębiorców, w tym rolników	1. W 2018 r. odbyło się 12 spotkań w ramach Mobilnego Punktu Informacyjnego, podczas których udzielono 82 indywidualnych konsultacji. 2. Zorganizowano spotkanie informacyjne nt. „Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz inne formy wsparcia dla osób młodych”.
	Wsparcie aktywnych form zwalczania bezrobocia	Główne formy wsparcia to: 1. roboty publiczne – Gmina Miejska Jarosław w 2018 r. zorganizowała zatrudnienie bezrobotnych w ramach robót publicznych z gwarancją dalszego zatrudnienia dla 32 osób, 2. staże – zawarta umowa o zorganizowanie stażu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jarosławskim (III)” dla 1 osoby z gwarancją zatrudnienia w Urzędzie Miasta Jarosławia.

⁵ W zestawieniu wymieniono kierunki działań, w ramach których podjęto działania w raportowanym roku.

		<p>W 2018 r. Gmina Miejska Jarosław uczestniczyła w projektach realizowanych w ramach RPO WP, których celem było umożliwienie osobom niepełnosprawnym trwałej integracji z rynkiem pracy.</p> <p>Realizowane projekty to: „Cel: powrót na rynek pracy”, „Startuj do stażu”, „Przez aktywność do integracji”, „Podkarpacka motywa(k)cja osób niepełnosprawnych”.</p>
Obszar strategiczny: TURYSTYKA I DZIEDZICTWO KULTUROWE		
Cel priorytetowy: Wysoka jakość i szeroka oferta usług turystycznych		
Wysoka jakość usług turystycznych bazująca na zachowaniu i pielęgnacji dziedzictwa kulturowego	<p>Kompleksowa rewitalizacja obszaru starego miasta ze szczególnym uwzględnieniem rynku – w wymiarze technicznym (w tym elewacje, płyta placu, iluminacja), gospodarczym, społeczno-kulturowym i środowiskowym</p>	<p>Złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach MOF – Holistyczna rewitalizacja płyty rynku</p>
	<p>Organizacja nowych szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych</p>	<p>W 2018 r. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu opracowało merytorycznie następujące piesze turystyczne szlaki tematyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szlak kupiecki, 2. szlak kultury polskiej, 3. szlak kultury wschodniej, 4. szlak kultury żydowskiej, 5. szlak dziedzictwa pokoszarowego.
	<p>Wspieranie podnoszenia standardu usług turystycznych</p>	<p>Zarządzany przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej w Jarosławiu w polskim systemie informacji turystycznej posiada cztery gwiazdki ****, otrzymane od Polskiej Organizacji Turystycznej i Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, co jest jednoznaczne z gwarancją świadczenia usług na najwyższym poziomie, rzetelności w przekazywaniu użytecznych, prawdziwych i – co niemniej ważne – aktualnych informacji na temat miasta oraz regionu. O wysokiej jakości usług świadczonych przez Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej decyduje także umożliwienie zainteresowanym łatwego dostępu do szerokiego spektrum bezpłatnych materiałów promocyjnych oraz profesjonalna obsługa turystyczna, realizowana w trzech językach obcych: angielskim, niemieckim i włoskim, co czyni przekaz – zarówno ustny, jak i pisemny w ramach materiałów periodycznych oraz wydawnictw – zrozumiałym także dla szerokiej grupy turystów</p>

		zagranicznych, umożliwiając im pełne skorzystanie z oferty turystycznej oraz kulturalnej Jarosławia i regionu.
	Rozwój infrastruktury okołoturystycznej, zwłaszcza miejsc parkingowych dla autokarów	Budowa parkingu przy ul. Benedyktyńskiej
	Rozwój obiektów turystyki, rekreacji i profilaktyki zdrowia z wykorzystaniem walorów rzeki San	1. Zlecono opracowanie dokumentacji projektowej - Zagospodarowanie bulwarów nad Sanem. 2. Od kilkadziesiąt lat, także w roku 2018 organizowany był XXVI Maraton Kajakowy rzeką „SAN” na trasie z Przemysła do Jarosławia. Kilkadziesiąt uczestników tej rekreacyjnej imprezy z terenu całej Polski oraz zagranicy mieli za zadanie przepłynięcie blisko 40 km trasy mając do dyspozycji wyłącznie kajaki turystyczne. Rywalizacja odbyła się w kategoriach K-1 kobiet i mężczyzn, K-2 kobiet i mężczyzn oraz K-2 załogi mieszane. Na mecie maratonu usytuowanej przy moście drogowym w Jarosławiu na wszystkich uczestników czekały okolicznościowe pamiątkowe nagrody, gorący posiłek, a dla trzech pierwszych załóg w poszczególnych kategoriach nagrody rzeczowe ufundowane przez Burmistrza Miasta Jarosławia. Impreza była imprezą bezpłatną.
	Stworzenie infrastruktury dla rozwoju tradycji jarmarcznych oraz odtworzenia historycznych szlaków targowych (w tym szlaku wodnego Przemysł – Jarosław – Sandomierz)	W ramach złożonego wniosku o dofinansowanie rewitalizacji płyty rynku planuje się wykonanie 4 stanowisk „wystawienniczych”.
	Budowa systemu turystycznych tras rowerowych i pieszych oraz ich oznakowanie, promocja i opracowanie przewodników	Opracowanie przewodników oraz promocja systemu tras turystycznych znajduje się w obszarze działań realizowanych przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu. Realizowane działania w przypadku Jarosławia skupiają się na promocji i opracowaniu przewodników dotyczących turystycznych tras pieszych. Mechanizm realizowanych działań promocyjnych szerzej opisano w punkcie „Promocja nowych szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych”.
	Rewitalizacja zabytków miasta	1. Remont Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK). 2. Remont piwnic ratusza. 3. Remont Bramy Krakowskiej. 4. Zlecono opracowanie ekspertyzy niezbędnych prac do wykonania dla remontu zabytkowego muru oporowego przy ul. Podgórze.

		5. Rewitalizacja Parku Miejskiego im. Bohaterów Monte Cassino.
	Wspieranie środowisk twórczych i promocja dokonań lokalnych twórców	Prowadzony przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej realizuje działania m.in. z zakresu popularyzacja, promocja i upowszechnianie kultury, w szczególności twórczości lokalnych artystów oraz obrót dziełami sztuki, wydawnictwami oraz pamiątkami. Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej to jedyne miejsce w mieście, gdzie lokalni twórcy: malarze, graficy, ceramicy, rękodzielnicy mają możliwość sprzedaży i promocji swoich dzieł. Ponadto prowadzona jest sprzedaż lokalnych artykułów spożywczych. W ofercie znajdują się miody, ręcznie dekorowane pierniki – z motywami zabytków miasta – z Wytwórni Wyrobów Cukierniczych Macieja Kuźniarowskiego w Jarosławiu, biszkopty z Fabryki Ciast i Cukrów Dr. Stanisława Gurgula ze specjalnie zaprojektowaną nakładką, przedstawiającą XVII-wieczną panoramę Jarosławia.
Profesjonalna promocja miasta, jako ośrodka turystycznego w skali ogólnopolskiej oraz wzmacnianie jego roli jako silnego centrum kulturalnego regionu	Przygotowanie kampanii promocyjnej walorów i atrakcji turystycznych i kulturowych miasta	Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu prowadzi jednostkowe działania promocyjne, zwłaszcza w sezonie wzmożonego ruchu turystycznego, polegające m.in. na emisji filmików reklamowych zarówno w TV regionalnej, jak i za pośrednictwem Internetu – składające się na spójną całość, promującą walory, atrakcje turystyczne i kulturowe Jarosławia, jednak nie stanowiące części kampanii promocyjnej w ścisłym znaczeniu tego słowa.
	Oznakowanie ulic i rynku, podświetlenie i wyeksponowanie starych, zabytkowych budowli	Podświetlenie murów Bramy Krakowskiej w ramach projektu „Jarosław Magiczne Miasto”.
	Tworzenie kiosków turystycznych oraz punktów informacji turystycznej	Montaż 2 szt. infokiosków w ramach projektu „Eskapady na księżęcym szlaku”.
	Promocja nowych szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych	Działaniom realizowanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu czy to w obszarze promocji nowych szlaków turystycznych, czy realizacji wydarzeń stricte dedykowanych turystom, zawsze towarzyszy szereg działań promocyjnych

		<p>i upowszechniających – począwszy od kampanii promocyjno-informacyjnej realizowanej za pomocą nowoczesnych dróg i środków przekazu (m.in. Internet, media społecznościowe, aplikacje mobilne), na wykorzystaniu form tradycyjnych kończąc (ulotki, foldery, wiedza uzyskana w sposób bezpośredni poprzez kontakt z pracownikiem Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej, informacje zamieszczane w lokalnych mediach – prasa, radio).</p>
	Promocja szlaku kupieckiego jako elementu międzynarodowego szlaku VIA REGIA	Opisano w punkcie „Promocja nowych szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych”.
	Rozwój elektronicznych kanałów informacji turystycznej	<p>Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu kładzie nacisk na możliwie najszerszy rozwój elektronicznych kanałów informacji turystycznej. W związku z tym w 2018 r. jednostka pomogła stworzyć stronę internetową – treści – dedykowaną turystom (www.turystykajaroslaw.pl), ponadto utworzono dedykowaną dla użytkowników smartfonów aplikację mobilną zawierającą ciekawe treści – atrakcyjna formuła przedstawienia informacji dla turystów, pozwalająca zainteresować miastem i jego historią różne grupy wiekowe i społeczne. Aplikacja dostępna w sklepie Play. Powszechnym rozwiązaniem jest również stosowanie oznaczeń GPS, m.in. w odniesieniu do atrakcji turystycznych Jarosławia, a także obiektów ważnych z punktu widzenia potencjalnego turysty.</p>
	Promocja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych organizowanych w mieście jako atrakcji turystycznych	<p>Jak zostało wspomniane w punkcie „Promocja nowych szlaków turystycznych – pieszych i rowerowych”, wszelkim działaniom realizowanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu towarzyszy szereg działań promocyjnych, dotyczy to także wydarzeń dedykowanych w sposób szczególny turystom – Noc Zwiedzania Rynku, Jarmark Jarosławski, w stosunku do których, działania promocyjne są podejmowane i realizowane w szerszej skali, niż w przypadku imprez dedykowanych ściśle mieszkańcom Jarosławia i okolic.</p>
	Udział w targach turystycznych i promocyjnych, współpraca z touroperatorami, biurami podróży, mediami	W 2018 r. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu promowało Jarosław biorąc udział w następujących targach

		<p>turystycznych: 01–03.03.2018 r. Międzynarodowe Targi Turystyczne we Wrocławiu, 05.08.2018 r. Wielki Finał Festiwalu Dziedzictwa Kresów w Baszni Dolnej. Targi były okazją, aby zaprezentować miasto Jarosław zarówno touroperatorom, agentom turystycznym, jak i odbiorcom indywidualnym.</p> <p>W 2018 r. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu współpracowało z: Polską Organizacją Turystyczną poprzez: udział w akcjach „Weekend za pół ceny”, umożliwiających w edycjach jesiennej oraz wiosennej skorzystanie z weekendowego zwiedzania Podziemnego Przejścia Turystycznego z 50 % zniżką; udział w Walnym Zgromadzeniu Forum Informacji Turystycznej, w dniach 4–5.12.2018 r. w Zamościu; udział w szkoleniu: „Karpacki Szlak Wina jako promocja enoturystyki na pograniczu polsko-słowackim” – 16.03.2018 r. oraz w szkoleniu „Szlak Maryjny Światło ze Wschodu – 23–25.04.2018, dotyczącym projektu realizowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska–Słowacja 2014–2020. Współpraca z Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną poprzez: regularną wymianą materiałów promocyjnych, udział w moderowaniu informacji, które zawierane są na portalu turystycznym podkarpackie.travel, udział w konferencji „Szlak historycznych receptur” połączonej z oficjalnym otwarciem powstałego w ramach projektu szlaku oraz sezonu turystycznego na Podkarpaciu 2018. Współpraca z Stowarzyszeniem Podziemne Trasy Turystyczne Polski, poprzez: udział w dniach 9–11.03.2018 r., w XVII Ogólnopolskim Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Zabrze pod patronatem Polskiej Organizacji Turystycznej. Udział w forum miał na celu promocję Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu. Była to także okazja do wymiany informacji i doświadczeń. Zaplanowano szereg działań na przyszły rok, oceniając jednocześnie szanse i problemy z jakimi mogą zetknąć się organizatorzy turystyki podziemnej. Udział w forum wiązał się również</p>
--	--	--

		<p>z ustaleniem planów działań promocyjnych, m.in. poprzez udział w licznych targach turystycznych i opracowaniu materiałów promocyjnych.</p> <p>Wszelkie działania podejmowane przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu zarówno w obszarze organizacji wydarzeń, jak również promocji samego miasta, są nierozdzielnie związane z współpracą z mediami. W bazie jednostki znajduje się 20 mediów z terenu samego województwa podkarpackiego, z którymi jednostka stale współpracuje.</p>
	Tworzenie i promocja pakietowych produktów turystycznych	<p>W ofercie Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu znajduje się oferta pakietowego zwiedzania dwóch jarosławskich tras podziemnych – Podziemnego Przejścia Turystycznego oraz Podziemnej Trasy Turystycznej, flagowych produktów turystycznych bazujących na historycznym dziedzictwie Jarosławia.</p>
Obszar strategiczny: INFRASTRUKTURA TECHNICZNA		
Cel priorytetowy: Kompletna i sprawna infrastruktura transportowa i komunalna		
Wysoka jakość infrastruktury transportowej	Budowa i modernizacja dróg oraz infrastruktury towarzyszącej tj. chodników i oświetlenia ulicznego oraz infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo na drogach	Zestawienie inwestycji dotyczących budowy i modernizacji dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą znajdujące się w części 5. <i>Działalność inwestycyjna.</i>
	Rozwój infrastruktury parkingowej w mieście	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa parkingu przy ul. Benedyktyńskiej. 2. Budowa parkingu przy ul. Legionów bloki 20 – 24. 3. Budowa parkingu przy dworcu PKP. 4. Budowa parkingów na os. 1000-lecia II etap.
Wysoki poziom usług w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w obszarach przewidzianych do zainwestowania i zabudowy mieszkaniowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej do 26 działek budowlanych przy ul. Batalionów Chłopskich w Jarosławiu - sieć wodociągowa (w latach kolejnych będzie realizowana kanalizacja). Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 36 470,59 zł netto. 2. Budowa sieci wodociągowej na dz. nr 555/4, 556/5, 556/10, 534/16 przy ul. Kamiennej. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 43 981,75 zł netto. 3. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Łączności w Jarosławiu. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły

		<p>288 164,39 zł netto.</p> <p>4. Budowa sieci wodociągowej w ul. Garbarze w Jarosławiu. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 190 340,79 zł netto.</p> <p>5. Budowa sieci wodociągowej do działek przy ul. Grodziszczańskiej w Jarosławiu. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 29 189,24 zł netto.</p> <p>6. Rozbudowa sieci wodociągowej w pasie drogowym ul. Ujejskiego i Sandomierskiej – wykup sieci. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 28 612,20 zł netto.</p> <p>7. Budowa kanalizacji sanitarnej ze starej cegielni. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 162 332,72 zł netto.</p>
	Dozbrojenie w urządzenia kanalizacyjne gospodarstw domowych nieobjętych jeszcze siecią kanalizacyjną	<p>1. Kanalizacja sanitarna dla Jarosławia. Kanał sanitarny w ulicach: Kruhel Pełkiński, Batalionów Chłopskich, Dolnoleżajska, Brodowicze, Stawki, Kulkowa, Górnoleżajska, Zacisze – Etap 5 – Kanał w ul. Kruhel Pełkiński – kanał podciśnieniowy „D” PE 225 oraz przyłączenia do tego kanału. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 1 550 356,98 zł netto.</p> <p>2. Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach Grodziszczańska i Pogodna w Jarosławiu – dokończenie etapu I. Nakłady inwestycyjne poniesione w 2018 r. wyniosły 3 878 262,90 zł netto.</p>
Obszar strategiczny: SPOŁECZEŃSTWO I INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA		
Cel priorytetowy: Zaangażowana społeczność lokalna o wysokiej jakości życia w sferze usług społecznych		
Aktywna i otwarta społeczność lokalna	Nawiązanie i rozwijanie relacji partnerskich wewnątrz miasta i z partnerami zewnętrznymi prowadzących do przygotowania wspólnych przedsięwzięć prorozwojowych i prospołecznych z korzyścią dla lokalnej społeczności	<p>1. Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Jarosław-Przeworsk – rozwijanie współpracy.</p> <p>2. Partnerstwo z Gminą Pawłosiów (złożono 2 wspólne projekty parasolowe na wymianę źródeł ciepła).</p> <p>3. Partnerstwo ze słowackim miastem Svidnik – realizacja projektu „Eskapady na książęcym szlaku” i mikroprojektów „Dziś to jutro- szanujmy zielone dziedzictwo”, „Mistyka Miast Karpackich”.</p>
	Wsparcie działań na rzecz włączenia społecznego osób zagrożonych marginalizacją szczególnie bezrobotnych, niepełnosprawnych i ludzi starszych	<p>1. Adaptacja budynku w celu utworzenia Klubu Senior +.</p> <p>2. Nabór uczestników do Centrum Integracji Społecznej spośród osób określonych w art. 1 ustawy z dnia</p>

		<p>13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.</p> <p>3. Realizacja projektu „Moja szansa na sukces”.</p> <p>4. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego DD Senior+.</p>
<p>Wysoka atrakcyjność miasta jako dobrego miejsca zamieszkania</p>	<p>Przeciwdziałanie emigracji ludzi młodych i wykształconych z miasta poprzez stworzenie systemu zachęt (np. ułatwiony dostęp do usług publicznych, preferencje w nabywaniu gruntów komunalnych) dla osób powracających do miasta, czy też osiedlających się w nim</p>	<p>Działania inwestycyjne typu budowa przedszkola, utworzenie oraz modernizacja miejsc rekreacyjno-sportowych oraz kulturalnych.</p>
	<p>Organizowanie i promocja zróżnicowanych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży</p>	<p>Funkcjonowanie trzech boisk typu „ORLIK” przy Szkole Podstawowej nr 5 im. Bałki Puzon, Szkole Podstawowej nr 4 im. S. Żeromskiego, Szkole Podstawowej nr 10 im. Wojska Polskiego oraz zatrudnienie na nich wykwalifikowanej kadry – „animatorów sportu” – pozwoliło na zapewnienie dostępu do organizowanych przez nich imprez sportowo-rekreacyjnych zarówno dzieciom, młodzieży szkolnej z tych szkół, jak również dorosłej społeczności z terenu całego miasta. Istniała również możliwość wynajmowania tych obiektów przez zorganizowane grupy mieszkańców oraz kluby i organizacje sportowe. W okresie ferii zimowych oraz wakacji zapewniono grupie kilkuset dzieci i młodzieży możliwość uczestniczenia w wypoczynku organizowanym przez wszystkie placówki oświatowe miasta (szkoły-ferie), Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK).</p> <p>Dla wyróżniającej się grupy uczniów jarosławskich szkół (wytypowanych przez poszczególne placówki) w 2018 r. zorganizowano możliwość udziału w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - międzynarodowym letnim obozie dzieci i młodzieży nad Balatonem, organizowanym przez partnera naszego miasta X Dzielnicę Budapesztu – Kőbánya na przełomie lipca i sierpnia w Balatonlelle nad Balatonem, - międzynarodowym obozie letnim dzieci i młodzieży w Jarosławiu w miesiącu lipcu z udziałem przedstawicieli dzieci z miast partnerskich tj. Vyskova – Republika Słowacka, Republiki Węgierskiej – X Dzielnicę Budapesztu Kőbánya, - międzynarodowym letnim obozie

		<p>dzieci w Zemplinskay Siravie – organizowanym przez miasto partnerskie Michalovce – Republika Słowacka.</p> <p>Bogata ofertę wakacyjną/feryjną proponowały wypoczywającym w mieście placówki kulturalne tj.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK), - Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, - Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Fredry w Jarosławiu oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu, zapraszający do korzystania ze świadczonych usług krytej i odkrytej pływalni, lodowiska sztucznego (okres ferii zimowych), pełnowymiarowej hali sportowej, stadionu sportowego (obecnie w przebudowie) przy ul. Piekarskiej oraz dla osób przyjezdnych bazy noclegowej (wraz z wyżywieniem) w prowadzonym hotelu. <p>Okres wakacyjny to czas organizacji szeregu ciekawych imprez, do których należy zaliczyć m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wakacyjny Turniej Piłki Nożnej „Dzikich Drużyn Chłopców” o Nagrodę Burmistrza Miasta Jarosławia, - Otwarte Turnieje Piłki Plażowej Kobiet i Mężczyzn o Puchar Burmistrza Miasta Jarosława, czy kończący okres wakacji Maraton Kajakowy Rzeką „SAN”, organizowany (od 1992 roku) w pierwszej dekadzie m-ca września każdego roku.
	<p>Tworzenie i wspieranie działalności klubów sportowych zarówno dla dorosłych, jak i młodzieży</p>	<p>Realizując zadanie własne Gminy Miejskiej Jarosław jakim jest wspieranie i rozwój m.in. sportu dzieci i młodzieży, osób dorosłych (w tym wspieranie działalności klubów, stowarzyszeń i organizacji sportowych) Burmistrz Miasta Jarosławia w 2018 roku ogłosił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 roku, którego celem było m.in. krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, praca wychowawcza z młodzieżą, podnoszenie jej ogólnej sprawności psychofizycznej. <p>W wyniku przeprowadzonego</p>

		<p>konkursu kluby uczestniczące (spełniające wymogi konkursowe) otrzymały na realizację określonych umowami zadań łączną kwotę 551 500,00 zł,</p> <p>- konkursy wniosków na dofinansowanie zadań z zakresu sportu na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 r. Ogółem na ten cel kluby, organizacje i stowarzyszenia sportowe otrzymały kwotę 1 093 000,00 zł.</p>
	<p>Promocja istniejącej i rozwój nowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży oraz dla osób dorosłych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa placu zabaw przy ul. Przygrodzie. 2. Budowa kreatywnej strefy gier w Alei Kasztanowej. 3. Adaptacja piwnic ratusza oraz Bramy Krakowskiej na Centrum Edukacji Kulturalnej w ramach projektu „Jarosław Magiczne Miasto”. 4. Budowa stadionu miejskiego przy ul. Piekarskiej. 5. Budowa placu zabaw przy Parku im. Czesławy Puzon ps. ”Baśka”. 6. Rewitalizacja parku miejskiego. 7. Ścieżka edukacyjno-zdrowotna przy Szkole Podstawowej nr 7 – II etap. 8. Modernizacja i wyposażenie placów zabaw przy szkołach i przedszkolach.
	<p>Promowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców</p>	<p>Edukacja poprzez realizację projektu „Dziś to jutro – szanujmy zielone dziedzictwo”.</p>
	<p>Zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja poprzez realizację projektu „Dziś to jutro – szanujmy zielone dziedzictwo”. 2. Program edukacji ekologicznej pod nazwą: „Czysty Jarosław” (kwota: 19 990,97 zł). 2. Zakup licencji na okres 2 lat udostępniania gry pt. „Segreguj odpady” na stronach internetowych urzędu i placówek oświatowych (kwota: 1 230,00 zł). 3. Druk ulotek informacyjno-edukacyjnych – dot. szkodliwości palenia odpadów w piecach domowych (kwota: 552,27 zł).
	<p>Rozwój kompetencji cyfrowych we wszystkich grupach wiekowych mieszkańców</p>	<p>Realizacja mikroprojektu projektu „Jarosław w sieci” w ramach projektu „W sieci bez barier” – realizowany w okresie od dnia 17 sierpnia 2018 r. do dnia 17 maja 2019 r. Projekt skierowany do jarosławian powyżej 25 r. życia, w tym osób niepełnosprawnych, którzy chcą podnieść umiejętności korzystania z Internetu, e-usług publicznych. Projekt umożliwił bezpłatne</p>

		szkolenia z zakresu: - Rodzic w Internecie, - Mój biznes w sieci, - Moje finanse i transakcje w sieci, - Działam w sieciach społecznościowych, - Kultura w sieci.
	Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej, w tym zapewnienie bezpłatnego dostępu do korzystania z sieci internetowej	Montaż 2 szt. infokiosków w ramach projektu „Eskapady na księżycym szlaku”.
Wysoki standard usług publicznych	Umocnianie roli miasta jako silnego ośrodka edukacji i kultury w regionie oraz dążenie do uzyskania statusu lokalnego lidera edukacji, nauki, kultury (w tym offowej) i sztuki w województwie podkarpackim	1. Realizacja projektów w ramach MOF – remont Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK). 2. Adaptacja piwnic ratusza oraz Bramy Krakowskiej na Centrum Edukacji Kulturalnej w ramach projektu „Jarosław Magiczne Miasto”.
	Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku i poprawa stanu technicznego infrastruktury oświatowej i wyposażenia szkół	1. Utworzenie nowego przedszkola publicznego dla 80 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. 2. W roku szkolnym 2017/18 oddziały przedszkolne we wszystkich szkołach podstawowych. 3. Rozbudowa infrastruktury sportowej przy obiektach oświatowych.
	Rozwój i modernizacja bazy służącej upowszechnieniu edukacji przedszkolnej	1. Projekt „Równy start dla najmłodszych” – adaptacja budynku przy ul. Kraszewskiego nr 1 na przedszkole wraz z zakupem wyposażenia. Utworzenie Miejskiego Przedszkola nr 11 dla 80 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. 2. Rozbudowa infrastruktury sportowej przy obiektach przedszkolnych.
	Wspieranie działalności instytucji kultury, w tym dalsza modernizacja obiektów i podnoszenie atrakcyjności oferty tych instytucji	Remont Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK).
	Rozwój usług wspierających funkcjonowanie osób starszych	1. Prowadzenie działań na rzecz seniorów w ramach funkcjonującego DD Senior+. 2. Utworzenie Klubu Senior+. 3. Prowadzenie Jarosławskiej Karty Senior. 4. Realizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.
	Poprawa poziomu bezpieczeństwa publicznego mieszkańców, w tym poprzez rozwój monitoringu miejskiego	Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta.
	Wsparcie rozwoju infrastruktury i kadr profesjonalnego sportu	Budowa stadionu miejskiego przy ul. Piekarskiej.

	Wsparcie tworzenia i wdrażania e-usług publicznych w zakresie m.in. administracji, edukacji, zdrowia	Realizacja projektu „E-Jarosław-e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia” – wdrożenie dziennika elektronicznego w pięciu szkołach podstawowych oraz zakup oprogramowania i urządzeń mobilnych za pośrednictwem strony internetowej.
Zapewnienie wysokiej efektywności i skuteczności systemu pomocy społecznej	Rozbudowa i poprawa jakości infrastruktury związanej z pomocą społeczną oraz wdrażanie nowych rozwiązań i instrumentów pomocy szczególnie w zakresie wsparcia rodzin wielodzietnych i minimalizowania poziomu ubóstwa i rozwarstwienia społecznego	1. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych. 2. Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. 3. Realizacja ustawy o osobom uprawnionym do alimentów. 4. Realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny. 5. Realizacja uchwały ws. przyjęcia Programu Jarosławska Karta Dużej Rodziny.
	Rozwój lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną	1. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. 2. Realizacja „Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2016 – 2018”. 3. Wsparcie asystentów rodziny.
	Prowadzenie skutecznego systemu zapobiegania marginalizacji osób w szczególności bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne, w tym reintegracja społeczna i zawodowa	1. Realizacja ustawy o pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne. 2. Praca socjalna z osobami bezdomnymi, uzależnionymi, opuszczającymi zakłady karne, w oparciu o kontrakty socjalne.
	Rozwijanie systemu wsparcia dla osób w sytuacji kryzysowej i doświadczających przemocy	1. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 2. Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejskiej Jarosław na lata 2011-2020”. 3. Realizacja programu profilaktycznego na rzecz pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc - „Trampolina”.
Obszar strategiczny: ŚRODOWISKO, PRZESTRZEŃ I ESTETYKA MIASTA		
Cel priorytetowy: Atrakcyjne środowisko przyrodnicze miasta oraz przyjazna przestrzeń miejska		
Wysoki poziom estetyki, ład przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni	Zwiększenie atrakcyjności kluczowych przestrzeni publicznych poprzez ich rewitalizację, modernizację i renowację	1. Złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach MOF – Holistyczna rewitalizacja płyty rynku. 2. Realizacja projektu „Eskapady na książęcym szlaku”. 3. Zlecenie opracowania projektu

		zagospodarowania bulwarów nad Sanem.
	Rewitalizacja obiektów zabytkowych i przestrzeni, w tym starego miasta, bloków z „wielkiej płyty”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach MOF- Holistyczna rewitalizacja płyty rynku. 2. Realizacja projektu „Eskapady na książęcym szlaku”. 3. Remont Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK). 4. Adaptacja piwnic ratusza. 5. Remont Bramy Krakowskiej.
	Ochrona unikalnego i zabytkowego charakteru przestrzeni miasta w dokumentach planistycznych, w szczególności odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego	<p>W 2009 r. został utworzony Jarosławski Park Kulturowy na obszarze, którego są uchwalone Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego. W 2007 r. został uchwalony m.p.z.p. Starego Miasta. W 2012 r. został uchwalony m.p.z.p. zespołu klasztornego oo. dominikanów oraz pozostałych terenów znajdujących się w granicach Parku Kulturowego.</p> <p>Na wszelkie roboty wykonywane na obszarze Parku Kulturowego wymagane jest uzgodnienie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>
Wysoka jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego w mieście	Rewitalizacja miejskich terenów zielonych, w szczególności parków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja projektu „Eskapady na książęcym szlaku”. 2. Zlecenie opracowania projektu zagospodarowania bulwarów nad Sanem.
	Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza poprzez dalszy rozwój systemów ogrzewania ekologicznego, likwidację kotłowni węglowych i ograniczenie negatywnego wpływu transportu samochodowego	Złożono 2 projekty parasolowe na wymianę źródeł ciepła.
	Zwiększanie świadomości ekologicznej oraz promowanie postaw i działań prośrodowiskowych szczególnie wśród młodzieży np. poprzez organizowanie konkursów	Realizacja projektu „Dziś to jutro- szanujmy zielone dziedzictwo”.
	Rewitalizacja i renowacja obiektów zabytkowych i historycznych przestrzeni miejskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji w ramach MOF- Holistyczna rewitalizacja płyty rynku. 2. Realizacja projektu „Eskapady na książęcym szlaku”. 3. Remont Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK). 4. Adaptacja piwnic ratusza. 5. Remont Bramy Krakowskiej.

Drugim, ważnym dokumentem określającym kierunki działania Gminy Miejskiej Jarosław jest „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Jarosławia 2006–2020”. Wyznaczenie celów i kierunków działań w przypadku tej strategii ogranicza się do sfery szeroko rozumianego wsparcia mieszkańców Jarosławia. Uwzględniając założenia przedmiotowego dokumentu wyznaczono 5 celów strategicznych i stosowne do nich cele operacyjne. Poniżej przedstawiono działania podjęte w 2018 r. realizujące niniejsze cele:

Tabela 14 Działania – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cel operacyjny	Działania podjęte w 2018 r.
Cel strategiczny: Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin	
Poszerzanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji kadry pomocy społecznej	Udział pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu w szkoleniach, projektach i konferencjach.
Cel strategiczny: Ulepszanie już istniejących i wprowadzenie nowych form pomocy celem zwalczania negatywnych skutków występujących problemów i mobilizowanie petentów do działania, a przede wszystkim wyrównywanie szans środowisk zagrożonych	
Aktywizacja społeczności lokalnych poprzez realizację programów skierowanych ku grupom szczególnego ryzyka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabór uczestników do Centrum Integracji Społecznej spośród osób określonych w art. 1 Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. 2. Realizacja projektu „Moja szansa na sukces. 3. Realizacja programu profilaktycznego na rzecz pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc - „Trampolina”. Działania w programie skierowane zostały do dzieci i młodzieży uwikłanej bądź zagrożonej przemocą w rodzinie. Instrumentami o charakterze terapeutycznym objęta została grupa dzieci i młodzieży, która doświadczyła sytuacji przemocy i potrzebuje wsparcia terapeutycznego, aby móc wrócić do pełni życia społecznego. Natomiast działania o charakterze profilaktycznym skierowane zostały dla dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych oraz do młodzieży ze szkół średnich i miały na celu szerzenie postawy sprzeciwu wobec zachowań agresywnych oraz wskazanie poprawnych form współżycia społecznego.
Zwiększenie aktywności osób niepełnosprawnych i starszych poprzez kampanie i propagowanie zdrowego stylu życia	Działania w ramach funkcjonowania DD Senior +.
Pozyskiwanie dodatkowych środków z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących bezrobotnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Złożono wnioski o dofinansowanie projektu „Załóż firmę – rozwiń skrzydła”. 2. Realizacja projektu „Moja szansa na sukces”. Celem głównym projektu było zwiększenie samodzielności życiowej beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Projekt przyczynił się do realizacji celu szczegółowego, jakim jest aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę ich

zdolności do zatrudnienia. Wszechstronną aktywizacją zostało objętych 18 osób, w tym 8 osób niepełnosprawnych uprawnionych do pobierania zasiłku stałego. W efekcie realizacji przedsięwzięcia 56% beneficjentów dokonało postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej, zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęcie dalszą aktywizację, 22% beneficjentów ostatecznie podjęło zatrudnienie. Ponadto, uczestnicy projektu skorzystali z kursów zawodowych oraz staży, a także prac społecznie użytecznych.

W przypadku niżej wymienionych celów strategicznych:

- rozwój lokalnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- prowadzenie skutecznego systemu zapobiegania marginalizacji wszystkich grup społecznych, a w szczególności osób bezdomnych, uzależnionych, opuszczających zakłady karne,
- podniesienie świadomości o problemach i prawach osób chorych, niepełnosprawnych i starszych z ukierunkowaniem na przeciwdziałanie marginalizacji,

informacje na temat realizowanych działań znajdują się w dalszych obszarach przedmiotowego raportu.

Ostatnim dokumentem, którego realizacja w roku sprawozdawczym zostanie przedstawiona w raporcie jest „Program Rewitalizacji Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2016-2023”. W tym przypadku zaplanowane działania dotyczyły obszaru miasta znajdującego się w stanie kryzysowym, czyli obszaru, na którym zdiagnozowano koncentrację występowania problemów społecznych wraz z jednym zjawiskiem ze sfery pozaspółecznej. Obszar rewitalizacji pokrywa większość powierzchni dzielnicy nr 1. Obejmuje swoim zasięgiem całą dzielnicę staromiejską wraz z rynkiem i przyległymi ulicami. Do obszaru rewitalizacji nie zostały zakwalifikowane tereny niezabudowane, wykorzystywane pod rolnictwo, leżące w północnej, wschodniej i południowo-wschodniej części dzielnicy nr 1. W celu eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na wyznaczonym obszarze zaplanowano realizację kilku projektów głównych. Działania podjęte w 2018 r. przedstawiono poniżej:

Tabela 15 Działania – Program Rewitalizacji

Projekt/przedsięwzięcie rewitalizacyjne	Działania podjęte w 2018 r.
Podstawowe projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne	
Holistyczna rewitalizacji na terenie MOF Jarosław – Przeworsk	Złożono wniosek o dofinansowanie projektu
Wzbogacenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej poprzez utworzenie placów zabaw i ścieżki rowerowej	Wykonano plac zabaw przy ul. Przygrodzie
Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz!	Złożono wniosek o dofinansowanie projektu
Rozwiń skrzydła – załóż firmę!	Złożono wniosek o dofinansowanie projektu

2. Ład przestrzenny

Ładem przestrzennym określa się sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Uzyskanie owego ładu jest głównym celem działań podejmowanych w ramach zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że wydawane decyzje powinny dążyć do uporządkowania i zachowania porządku pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej. Wobec tego poniżej wymieniono 42 decyzje⁶ Burmistrza Miasta Jarosławia związane z planowaniem przestrzennym wydane w 2018 r. Dodatkowo w raportowanym roku wszczęto 36 postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji z zakresu gospodarowania przestrzennego.

Tabela 16 Decyzje z zakresu zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Treść decyzji	Znak decyzji	Dzień wydania
1	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę linii kablowej niskiego napięcia przy ulicy Przyjaźni i ulicy Drużynieckiej w Jarosławiu	GGM.6733.68.2017	04.01.2018
2	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę linii kablowych 15 kV i 0,4 kV i stacji transformatorowych w rejonie ulicy Kruhel Pełkiński i ulicy Misztale	GGM.6733.67.2017	05.01.2018
3	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na przebudowę systemu czepni powietrza dla budynku Tłoczni Gazu Jarosław	GGM.6733.70.2017	09.01.2018
4	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę odcinka linii kablowej niskiego napięcia i przyłączy do budynków w rejonie ulicy Zbożowej	GGM.6733.69.2017	11.01.2018
5	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę oświetlenia ulicznego przy ulicy Rybackiej	GGM.6733.76.2017	12.01.2018
6	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia przy ulicy Grodziszczańskiej	GGM.6733.71.2017	16.01.2018
7	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci energetycznej niskiego napięcia przy ulicy Kruhel Pawłosiowski w Jarosławiu	GGM.6733.72.2017	18.01.2018
8	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę kablowej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia przy ulicy Pawłosiowskiej	GGM.6733.73.2017	24.01.2018
9	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę linii kablowych 15 kV i 0,4 kV oraz stacji transformatorowej w rejonie ulicy Kruhel Pełkiński	GGM.6733.74.2017	30.01.2018
10	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na rozbudowę sieci wodociągowej przy ulicy Kornela Ujejskiego i ulicy Sandomierskiej	GGM.6733.1.2018	15.02.2018
11	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia przy ulicy gen. Władysława Eugeniusza Sikorskiego	GGM.6733.3.2018	23.02.2018

⁶ Na podstawie opublikowanych obwieszczeń Burmistrza Miasta Jarosławia.

12	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci wodociągowej przy ulicy Grodziszczańskiej	GGM.6733.4.2018	26.02.2018
13	Zmiana decyzji w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego budowy przedszkola przy ulicy Rybackiej	GGM.6733.61.2016	09.03.2018
14	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sali gimnastycznej z pracowniami dydaktycznymi oraz łącznikiem do budynku szkoły publicznej przy ulicy Lisińskiego w Jarosławiu	GGM.6733.6.2018	20.03.2018
15	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę ziemnej sieci kablowej niskiego napięcia 0,4 kV przy ulicy Grodziszczańskiej w Jarosławiu	GGM.6733.2.2018	27.03.2018
16	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia przy ulicy Lipowej w Jarosławiu	GGM.6733.5.2018	30.03.2018
17	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę kablowej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia przy ulicy Grodziszczańskiej	GGM.6733.7.2018	09.04.2018
18	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na zmianę sposobu użytkowania pomieszczeń w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 z przeznaczeniem na przedszkole	GGM.6733.8.2018	10.04.2018
19	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę odcinka sieci kanalizacji sanitarnej przy ulicy Misztale w Jarosławiu	GGM.6733.9.2018	23.04.2018
20	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę kanalizacji sanitarnej dla obszaru Garbarze w Jarosławiu	GGM.6733.75.2017	02.05.2018
21	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę altany w Parku miejskim im. Bałki Puzon przy ulicy Kraszewskiego w Jarosławiu	GGM.6733.11.2018	16.05.2018
22	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na przebudowę sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia przy ulicy Spółdzielczej i ulicy Dziewiarskiej w Jarosławiu	GGM.6733.10.2018	21.05.2018
23	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na rozbudowę i przebudowę budynku mieszkalnego wraz ze zmianą sposobu użytkowania na przedszkole przy ulicy Paderewskiego 2	GGM.6733.15.2018	11.06.2018
24	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia w pasie drogowym ulicy Batalionów Chłopskich	GGM.6733.12.2018	13.06.2018
25	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia przy ulicy Grodziszczańskiej	GGM.6733.13.2018	19.06.2018
26	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia PE dn 90 przy ulicy Batalionów Chłopskich	GGM.6733.16.2018	09.07.2018
27	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia przy ulicy Kruhel Pawłosiowski	GGM.6733.17.2018	11.07.2018

28	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia przy ulicy Lotników	GGM.6733.18.2018	12.07.2018
29	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej niskiego ciśnienia przy ulicy Brodowicze	GGM.6733.14.2018	19.07.2018
30	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia oraz kontenerowej stacji transformatorowej przy ulicy Pawłosiowskiej	GGM.6733.19.2018	16.07.2018
31	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na przebudowę i zmianę sposobu użytkowania budynku usługowego na klub seniora przy ulicy 3 Maja w Jarosławiu	GGM.6733.20.2018	09.08.2018
32	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia PE dn 63 przy ulicy Zielone Wzgórze	GGM.6733.24.2018	22.08.2018
33	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej średniego ciśnienia PE dn 63 przy ulicy Przemysłowej w Jarosławiu	GGM.6733.25.2018	23.08.2018
34	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę elektroenergetycznej linii kablowej niskiego napięcia przy ulicy Batalionów Chłopskich	GGM.6733.21.2018	27.08.2018
35	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym (gminnym) pn. Budowa sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV (oświetlenie mostu na Sanie)	GGM.6733.22.2018	10.09.2018
36	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę łącznika wewnątrzszpitalnego przy ulicy 3 Maja 70 w Jarosławiu	GGM.6733.27.2018	26.09.2018
37	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę linii kablowej podziemnej średniego napięcia przy ulicy Kruhel Pełkiński	GGM.6733.26.2018	17.10.2018
38	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przy ulicy gen. Józefa Sowińskiego	GGM.6733.34.2018	14.11.2018
39	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę sieci gazowej przy ulicy Pruchnickiej	GGM.6733.33.2018	22.11.2018
40	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na zmianę sposobu użytkowania budynków magazynowych z przeznaczeniem na budynki ochrony zdrowia przy ulicy Kościuszki	GGM.6733.31.2018	26.11.2018
41	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę linii energetycznej SN wraz z kanalizacją światłowodową przy ulicach Zbyszka Kopcia, Szczytniańskiej i Krakowskiej	GGM.6733.35.2018	30.11.2018
42	Ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego na budowę kablowej sieci elektroenergetycznej niskiego napięcia 0,4 kV przy ulicy Stawki i ulicy Brodowicze	GGM.6733.29.2018	27.12.2018

W 2018 r. łącznie wydano 74 decyzje o warunkach zabudowy, w tym:

- 1 na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną,
- 44 na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- 18 na zabudowę usługową,
- 11 dla innych inwestycji.

W kwestii zagospodarowania przestrzennego, a pośrednio ładu przestrzennego, Gmina Miejska Jarosław ustanawia miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obecnie miasto posiada 34 obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla 15,31% jego powierzchni. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala się warunki zabudowy na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokumentem sporządzonym dla całego obszaru gminy i określającym w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania jest „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Jarosławia”. W związku ze zmianami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium w 2018 r. wyłożono do publicznego wglądu:

- projekt zmiany nr 11/1/2017 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Jarosławia w rejonie ul. Piekarskiej w dniach 12.07 – 02.08.2018 r. Zmiany zostały przyjęte Uchwałą nr 65/VI/2019 Rady Miasta Jarosławia w dniu 25 lutego 2019 r.,
- projekt zmiany nr 12/2/2017 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Jarosławia w rejonie ul. Kruhel Pełkiński w dniach 12.07 – 02.08.2018 r.,
- projekt zmiany nr 2/1/2017 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Jarosławiu pomiędzy ulicami Grunwaldzką, Sikorskiego, Słowackiego i Piekarską w dniach 12.07 – 02.08.2018 r. Zmiana została przyjęta Uchwałą nr 66/VI/2019 Rady Miasta Jarosławia w dniu 25 lutego 2019 r.,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/17 obszaru Kruhel Pełkiński.

3. Gospodarka nieruchomościami

W sprawie obrotu nieruchomościami Gmina Miejska Jarosław z jednej strony zbyła część swoich zasobów, a z drugiej strony nabyła nieruchomości, które były niezbędne do realizacji niektórych zadań. Poniżej znajduje się zestawienie nieruchomości, w przypadku których odbyły się przetargi:

Tabela 17 Przetargi dotyczące nieruchomości

Lp.	Zakres przetargu	Wynik przetargu
1	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 2 oznaczonej jako działka nr 143/1 o pow. 0,1087 ha na cele rolne	Negatywny
2	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 5 oznaczonej jako działka nr 2920 o pow. 0,2718 ha na cele rolne	Wygrał p. J. Wywrót

3	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 5 oznaczonej jako działka nr 2312 o pow. 1,1384 ha na cele rolne	Wygrał p. W. Zając
4	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 5 oznaczonej jako działka nr 2313 o pow. 1,1100 ha na cele rolne	Wygrał p. W. Zając
5	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 2 oznaczonej jako działka nr 1496 o pow. 2,4908 ha na cele rolne	Wygrał p. W. Wysocki
6	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 2 oznaczonej jako działka nr 3045 o pow. 0,8698 ha na cele rolne	Wygrał p. A. Gwóźdź
7	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 2 oznaczonej jako działka nr 1431/1 o pow. 0,1087 ha na cele rolne	Wygrał p. T. Malawski
8	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie nr 5 oznaczonej jako działki: nr 2184/13 o pow. 0,1003 ha, nr 2185/1 o pow. 0,6631 ha	I przetarg – negatywny II przetarg – wygrał Zakład Usługowo-Handlowo-Gastronomiczny ADM
9	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej u zbiegu ul. Piastów i Chrobrego, obręb nr 5 oznaczonej jako działka nr 1627 o pow. 0,0528 ha	Negatywny
10	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działka nr 1456 o pow. 0,0827 ha	I przetarg – negatywny II przetarg – wygrał p. K. Pajda
11	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działka nr 848/11 o pow. 0,0908 ha	I przetarg – negatywny II przetarg – negatywny
12	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działki: nr 359/12 o pow. 0,0223 ha, nr 359/9 o pow. 0,0179 ha, nr 360/2 o pow. 0,0121 ha, nr 361/2 o pow. 0,0344 ha	I przetarg – negatywny II przetarg – negatywny
13	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działka nr 956/17 o pow. 0,1311 ha	Negatywny
14	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działki: nr 1436/12 o pow. 0,0378 ha, nr 1444/12 o pow. 0,0218 ha, nr 1448/8 o pow. 0,0192 ha	Negatywny
15	Przetarg ustny na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działki: nr 1460/11 o pow. 0,0343 ha, nr 1465/18 o pow. 0,0056 ha	Wygrała spółka pod firmą MBM-INVEST Sp. z o.o.
16	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 1 oznaczonej jako działka nr 943 o pow. 0,8207 ha na cele rolne	Wygrał p. P. Wysocki
17	Przetarg ustny na dzierżawę nieruchomości położonej w obrębie 1 oznaczonej jako działka nr 948 o pow. 0,2374 ha na cele rolne	Wygrał p. P. Wysocki
18	Przetarg na sprzedaż nieruchomości położonej w obrębie 4 oznaczonej jako działki: nr 1433/13 o pow. 0,0046 ha, nr 1424/14 o pow. 0,0142, nr 1424/15 o pow. 0,0089 ha, nr 1433/11 o pow. 0,0080 ha, nr 1423/3 o pow. 0,0166 ha, nr 1433/17 o pow. 0,0819 ha	Wygrała spółka pod firmą MBM-INVEST Sp. z o.o.

W sprawie nabycia nieruchomości przez Gminę Miejską Jarosław w roku 2018 sprawa przedstawia się następująco:

Tabela 18 *Nieruchomości nabyte w 2018 r.*

Lp.	Nieruchomość	Informacje o nabyciu
1	Obręb nr 4 działka nr 2654/28 o pow. 0,0107 ha	GGM.6823.15.2017 nabyta pod przebudowę ul. Ustronie
2	Obręb nr 4 udział 4051/121600 części w działce nr 39	GGM.6823.2.2018 ul. Akacyjowa
3	Obręb nr 4 działki: nr 3205/108 o pow. 0,0073 ha i nr 3205/110 o pow. 0,0073 ha	GGM.6823.10.2014 pod przebudowę ul. Spółdzielczej
4	Obręb nr 4 działki: nr 497/2 o pow. 0,0065 ha i nr 497/3 o pow. 0,0002 ha	GGM.6823.27.2018 tereny dróg publicznych – droga dojazdowa – MPZP obszaru „Za Parkiem”

4. Gminny zasób mieszkaniowy

Jednym z podstawowych zadań gminy jest zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych jej mieszkańców. W tym celu Gmina Miejska Jarosław prowadzi politykę mieszkaniową, w głównej mierze polegającą na wynajmowaniu lokali komunalnych z podziałem na lokale socjalne oraz pozostałe lokale mieszkalne. W dalszej części tekstu zostaną przedstawione najważniejsze kwestie dotyczące gminnego zasobu mieszkaniowego oraz prowadzonej działalności w zakresie polityki mieszkaniowej w roku 2018.

Zasób mieszkaniowy Gminy Miejskiej Jarosław na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił:

- 880 lokali mieszkalnych, z czego:
  - 189 lokali w 36 budynkach będących w 100% własnością gminy,
  - 251 lokali w 38 budynkach pozostających w posiadaniu samoistnym,
  - 440 lokali w 109 budynkach wspólnotowych,
- 790 lokali mieszkalnych komunalnych,
- 90 lokali mieszkalnych socjalnych.

Rotacja w przypadku lokali mieszkalnych wyglądała następująco:

- nieruchomość przy ul. Rynek 7 (100,49 m²) została nabyta i weszła w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Jarosław,
- 2 lokale zostały przekwalifikowane z lokali mieszkalnych na lokale socjalne.

Zgodnie z zapisami „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2014–2019” na dzień 31 grudnia 2018 r. wielkość zasobu mieszkaniowego miała kształtować się następująco:

- 802 lokali mieszkalnych komunalnych (rzeczywisty stan 98,5 %),

- 97 lokali mieszkalnych socjalnych (rzeczywisty stan 98,78 %),
- 16 pomieszczeń tymczasowych (rzeczywisty stan 0 %).

W 2018 r. wykonano następującą liczbę prac remontowych w budynkach i lokalach komunalnych:

Tabela 19 Prace remontowe w budynkach i lokalach komunalnych

Zakres prac remontowych	Ilość (sztuki)	Koszt
Pokrycia dachowe	5	12 000,00 zł
Remont balkonów	4	15 000,00 zł
Remont kominów	4	16 500,00 zł
Instalacja c.o.	7	61 000,00 zł
Instalacja gazowa	4	7 000,00 zł
Instalacja wod.-kan.	1	4 000,00 zł
Instalacja elektryczna	16	48 000,00 zł
Wymiana stolarki okiennej	51	63 000,00 zł
Remonty lokali przeznaczonych do najmu	7	35 000,00 zł
RAZEM:	99	261 500,00 zł

W sprawach związanych z najmem i zamianami lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2018 wyglądało to następująco:

- 69 złożonych wniosków o najem lokalu komunalnego, z czego:
  - 0 dotyczyło lokali socjalnych,
  - 69 dotyczyło lokali mieszkalnych,
- 36 zawartych umów najmu lokalu komunalnego, z czego:
  - 28 dotyczyło lokali socjalnych,
  - 8 dotyczyło lokali mieszkalnych,
- 3 wykonane wyroki eksmisyjne, czyli przyznano lokale socjalne,
- 4 zasądzone wyroki eksmisyjne z lokali komunalnych.

5. Projekty unijne

Środki finansowe pochodzące z budżetu Unii Europejskiej niejednokrotnie wsparły realizację inwestycji w polskich miastach. Obecnie obowiązująca perspektywa finansowa przypadająca na lata 2014–2020 również przyczyniła się do wcielenia w życie kilku projektów, których samodzielne wykonanie kosztowałyby Gminę Miejską Jarosław znacznie więcej niż z unijnym wsparciem.

Przedstawiając działalność Gminy Miejskiej Jarosław w obszarze pozyskiwania i wykorzystywania środków Unii Europejskiej w roku 2018 podzielono analizę na dwie części, zgodnie z etapem realizacji danego przedsięwzięcia oraz dodano zestawienie złożonych wniosków aplikacyjnych:

1. Inwestycje i projekty, które zostały zakończone przed dniem 1 stycznia 2018 r. (zakończone

rzeczowo), a ich rozliczenie nastąpiło w raportowanym roku (zakończone finansowo), czyli na konto gminy wpłynęła ostatnia transza dofinansowania.

2. Inwestycje i projekty realizowane w 2018 r.
3. Złożone wnioski aplikacyjne, które są w ocenie, nie przeszły do kolejnego etapu lub podpisanie umowy nastąpiło po dniu 31 grudnia 2018 r.

Tabela 20 Rozliczone projekty unijne

Projekty rozliczone w 2018 roku					
Lp.	Tytuł	Skrócony opis	Finansowanie projektu	Źródło dofinansowania	Termin realizacji
1	Opracowanie Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Jarosław	<p>Celem projektu było przygotowanie Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Jarosław na lata 2016-2023 jako podstawowego narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.</p> <p>Szczególnie ważnym elementem procesu opracowywania programu rewitalizacji była partycypacja społeczna, oznaczająca włączenie społeczności lokalnej i innych interesariuszy procesu rewitalizacji w opracowywanie dokumentu poprzez zastosowanie różnorodnych technik i narzędzi partycypacyjnych. W ramach projektu zaplanowano szereg działań służących temu celowi: spotkania z mieszkańcami, warsztaty, spacer studyjny, nabór propozycji projektów, konsultacje społeczne.</p>	<p>wartość projektu: 40 759,06 zł</p> <p>dofinansowanie: 36 683,15 zł</p> <p>wkład własny: 4 075,91 zł</p>	<p>Fundusz Spójności</p> <p>Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020</p>	06.2016 – 03.2017

Tabela 21 Realizowane projekty

Projekty realizowane w 2018 roku					
Lp.	Tytuł	Skrócony opis	Finansowanie projektu	Źródło dofinansowania	Termin realizacji
1	Dziś to jutro – szanujmy zielone dziedzictwo	Dotyczy ochrony zasobów i jakości wód. Realizacja projektu ma uświadomić mieszkańców Pogranicza w kwestii roli wody w przyrodzie i gospodarce	<p>wartość projektu: 26 076,33 euro</p> <p>kwota dofinansowania: 22 164,88 euro</p>	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>Program Współpracy Transgranicznej</p>	04.2018 – 09.2018

		człowieka oraz w kwestii jej deficytu. W ramach projektu zorganizowano warsztaty polegające na tworzeniu ogrodów deszczowych na terenie 3 jarosławskich szkół i przy siedzibie władz miasta.	wkład miasta: 3 911,45 euro	Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020	
2	Jarosław Magiczne Miasto	Przygotowano nowoczesną ofertę kulturalno-edukacyjną, która przyczyniła się do wzrostu udziału mieszkańców w życiu kulturalnym i zbudowaniu tożsamości regionalnej. Było to możliwe dzięki wykonaniu prac remontowo-konserwatorskich: Bramy Krakowskiej i piwnic ratusza. W nowo przystosowanych pomieszczeniach działa Centrum Edukacji Kulturalnej.	wartość projektu: 2 390 185,12 zł kwota dofinansowania: 1 694 299,51 zł wkład miasta: 695 885,61 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	08.2017 – 10.2018
3	E-Jarosław: e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia	Celem projektu jest wprowadzenie nowych i bardziej funkcjonalnych e-usług w obszarach: e-administracji i e-edukacji oraz wsparcie w kierunku rozwijania elektronicznej administracji, udostępniania zasobów gromadzonych przez instytucje sektora publicznego. W ramach projektu przewiduje się między innymi: możliwość dokonywania opłat drogą elektroniczną, uruchomienie usługi e-zgłoszenia oraz zainstalowanie w 5 szkołach podstawowych elektronicznych dzienników szkolnych.	wartość projektu: 1 460 403,51 zł kwota dofinansowania: 1 178 274,62 zł wkład miasta: 282 128,89 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	02.2017 – 10.2018
4	Rozwój infrastruktury kulturalnej oraz rozwój oferty kulturalnej na terenie Gmin MOF Jarosław - Przeworsk	Realizacja projektu wpłynęła na poprawę dostępu do kultury oraz zwiększenia jakości oferty kulturalnej. Przeprowadzono roboty budowlane oraz zakupiono wyposażenie dla Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK).	wartość projektu: 9 107 234,40 zł kwota dofinansowania: 5 192 115,60 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	11.2016 – 11.2018

		Dzięki montażowi windy ułatwiony dostęp do oferty Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) zyskają osoby z różnych grup wiekowych, w tym osoby w podeszłym wieku, jak i osoby z niepełnosprawnościami. Ponadto, celem projektu jest wprowadzenie nowych form działalności jako form aktywizacji kulturalnej lokalnego społeczeństwa.	dla Jarosławia: wartość projektu: 4 109 106,78 zł dofinansowanie: 2 837 756,62 zł wkład miasta: 1 271 350,16 zł		
5	Eskapady na książęcym szlaku	Celem projektu było utworzenie atrakcji turystycznych na istniejącym transgranicznym Turystycznym Szlaku Rodowych Gniazd Lubomirskich. Zakres prac objął rewitalizację Parku Miejskiego w Jarosławiu. W ramach projektu między innymi wykonano alejki parkowe, remont ogrodzenia oraz roślinne zagospodarowanie parku.	wartość projektu: 1 561 897,61 euro kwota dofinansowania: 1 239 488,15 euro dla Jarosławia: wartość projektu: 1 085 039,11 euro dofinansowanie: 834 280,84 euro wkład miasta: 250 758,27 euro	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Program Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020	11.2016 – 10.2018
6	Jarosław w sieci	Celem projektu była poprawa umiejętności korzystania z Internetu, w tym e-usług publicznych. Projekt był skierowany do mieszkańców Jarosławia, którzy w chwili przystąpienia do projektu ukończyli 25 lat, w tym osoby z niepełnosprawnościami, nieposiadające kompetencji cyfrowych. Mieszkańcy miasta mogli wziąć udział w bezpłatnych szkoleniach (przykładowe moduły: Rodzic w Internecie, Mój biznes w sieci, Kultura w sieci).	wartość projektu: 84 000,00 zł kwota dofinansowania: 84 000,00 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i środki krajowe Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	08.2018 – 05.2019
7	Wykorzystanie technologii	Celem projektu jest opracowanie dokumentacji	wartość projektu: 849 595,44 zł	Europejski Fundusz Rozwoju	17.07.2018 (umowa)

	OZE w działalności PWiK w Jarosławiu Sp. z o.o.”	wykonawczych, dostawa, montaż i uruchomienie czterech instalacji fotowoltaicznych o mocy 39,9 kWp każda oraz jednej instalacji fotowoltaicznej o mocy 19,38 kWp, zlokalizowanych na terenach należących do Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o.	kwota dofinansowania: 582 018,80 zł wkład własny: 267 576,64 zł	Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	realizacja do 30.10.2019
8	Moja szansa na sukces	Celem głównym projektu było zwiększenie samodzielności życiowej beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Projekt przyczynił się do realizacji celu szczegółowego jakim jest aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę ich zdolności do zatrudnienia. Wszechstronną aktywizacją zostało objętych 18 osób, w tym 8 osób niepełnosprawnych uprawnionych do pobierania zasiłku stałego. W efekcie realizacji przedsięwzięcia 56% beneficjentów dokonało postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej, zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęcie dalszą aktywizację, 22% beneficjentów ostatecznie podjęło zatrudnienie. Ponadto, uczestnicy projektu skorzystali z kursów zawodowych oraz staży, a także prac społecznie użytecznych.	wartość projektu ogółem: 488 353,85 zł kwota dofinansowania: 415 100,77 zł wkład miasta: 73 253,08 zł <u>w tym w 2018 r.</u> wartość projektu ogółem: 93 859,92 zł kwota dofinansowania: 92 991,49zł wkład miasta: 868,43 zł	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	01.2018 – 06.2018
9	Mistyka Karpackich Miast –	Cele projektu: stworzenie innowatorskich narzędzi produktowo-promocyjnych	wartość projektu: 95 398,80 euro	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	04.2017 – 03.2019

	Tworzenie Produktu Turystycznego Karpackich Miast w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe miasta Jarosławia i Svidnika	w trzech wersjach językowych, polskiej, słowackiej, angielskiej, jakimi będą: - budowa stron internetowych dla miast Jarosławia i Svidnika, które będą miały za zadanie prezentację dziedzictwa kulturowego i historycznego miast partnerskich, - budowa turystycznej aplikacji mobilnej z audio przewodnikiem z geolokalizacją wraz transkrypcją dla osób z niepełnosprawnością i grą miejską, - przeprowadzenie warsztatów ceramicznych, pleneru artystycznego i konferencji turystycznej w Jarosławiu i Svidniku, - udział i prezentacja dziedzictwa na targach międzynarodowych we Wrocławiu i Bratysławie.	kwota dofinansowania dla JST Jarosław: 64 570,08 euro wkład miasta: 15% dotacji	Program Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020	
10	Równy start dla najmłodszych	Cel projektu: Utworzenie Miejskiego Przedszkola nr 11 dla 80 dzieci. W ramach projektu w 2018 r. utworzono 80 miejsc wychowania przedszkolnego poprzez adaptację i wyposażenie (meble, pomoce dydaktyczne, zabawki i in.) sal i pomieszczeń w budynku Miejskiego Przedszkola nr 11 w Jarosławiu przy ul. Kraszewskiego. Projekt obejmuje również finansowanie 8 etatów nauczyciela przedszkolnego i 2 etatów pomocy nauczyciela w okresie od listopada 2018 r. do 31.10.2019 r.	wartość projektu: 1 194 337,90 zł kwota dofinansowania: 1 074 904,09 zł wkład własny: 119.433,81 zł	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	07.2018 – 10.2019
11	Budujemy mosty zamiast murów- Gimnazjum nr 1 w Jarosławiu otwiera się	Celem głównym projektu było poszerzenie oferty edukacyjnej i podniesienie jakości pracy szkoły. Przygotowanie uczniów do życia w Europie wielokulturowej.	wartość projektu: 61 673,39 zł kwota dofinansowania: 61 673,39 zł	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	12.2017 – 11.2019

na wielokulturowość europejską	Propagowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej. Przybliżanie innej kultury i wartości różnych od tych, które wywodzą się z naszej historii i tradycji. Nawiązanie międzynarodowych kontaktów w celu wymiany doświadczeń dotyczących sprawdzonych praktyk edukacyjnych.	wkład własny: 0,00 zł w tym w 2018 r.: wartość ogółem: 49 338,71 zł kwota dofinansowania: 49 338,71zł wkład miasta: 0,00 zł		
--------------------------------	---	---	--	--

Tabela 22 Wnioski aplikacyjne złożone w 2018 r.

Wnioski aplikacyjne złożone w 2018 roku					
Lp.	Tytuł	Skrócony opis	Finansowanie projektu	Źródło dofinansowania	Status
1	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury zaopatrzenia w wodę na terenie Miasta Jarosław	Za cel strategiczny projektu przyjęto podniesienie poziomu bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę poprzez modernizację infrastruktury sieci wodociągowej oraz zakładów uzdatniania wody i ujęcia wody dla odbiorców na terenie Miasta i Gminy Jarosław	wartość projektu: 2 899 517,06 zł kwota dofinansowania: 1 998 631,29 zł wkład własny: 900 885,77 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	Projekt nie otrzymał dofinansowania
2	Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Jarosławiu	Celem głównym projektu (budowa PSZOK) jest zwiększenie ilości odpadów przekazywanych przez mieszkańców Gminy Miejskiej Jarosław w sposób selektywny i zmniejszenie ilości odpadów trafiających do systemu w formie zmieszanej	wartość projektu: 5 390 597,50 zł kwota dofinansowania: 3 725 209,61 zł wkład własny Spółki: 1 665 387,89 zł	Fundusze Europejskie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020	Projekt nie otrzymał dofinansowania
3	Ekologiczne partnerstwo miasta Jarosławia i Gminy Pawłosiów – realizacja planów niskoemisyjnych	Głównym celem projektu jest poprawa jakości powietrza na skutek obniżenia emisji szkodliwych substancji do atmosfery na terenie gmin partnerskich - Gminy Miejskiej Jarosław – Lider Projektu i Gminy Pawłosiów.	wartość ogółem: 7 581 240,00 zł dofinansowanie: 5 850 550,00 zł dla Jarosławia: wartość ogółem: 5 297 580,00 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	Podpisano umowę o dofinansowanie

		<p>Przedmiotem projektu są roboty budowlano-montażowe w zakresie wymiany dotychczasowych źródeł ciepła (pieców, kotłów na paliwa stałe), obejmujące demontaż i likwidację dotychczasowych źródeł ciepła, a następnie instalację kotłów gazowych (kondensacyjnych) oraz kotłów na biomasę klasy 5 z automatycznym zasypem paliwa, niezbędną do prawidłowego zaopatrzenia budynków w ciepło przebudowę.</p>	<p>dofinansowanie: 4 089 350,00 zł</p>		
4	<p>Ekologiczne partnerstwo miasta Jarosławia i Gminy Pawłosiów – redukcja emisji</p>	<p>Przedmiotem projektu są roboty budowlano-montażowe w zakresie wymiany dotychczasowych źródeł ciepła (pieców, kotłów na paliwa stałe), obejmujące demontaż i likwidację dotychczasowych źródeł ciepła, a następnie instalację kotłów na paliwo stałe (ekogroszek) klasy 5 z automatycznym zasypem oraz niezbędną do prawidłowego zaopatrzenia budynków w ciepło przebudowę. Liderem projektu jest Gmina Pawłosiów.</p>	<p>wartość ogółem: 1 821 150,00 zł</p> <p>dofinansowanie: 1 402 500,00 zł</p> <p><u>dla Jarosławia:</u></p> <p>wartość ogółem: 1 184 640,00 zł</p> <p>dofinansowanie: 913 750,00 zł</p>	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020</p>	<p>Projekt wybrany do dofinansowania, oczekuje na podpisanie umowy o dofinansowanie</p>
5	<p>Holistyczna rewitalizacja na terenie MOF Jarosław – Przeworsk</p>	<p>Głównym celem projektu jest kompleksowa rewitalizacja na terenie MOF Jarosław – Przeworsk do końca 2021 r. W Jarosławiu w ramach projektu zostanie wykonana przebudowa płyty rynku – zabytkowego obszaru przestrzeni publicznej wraz z przebudową podstawowej</p>	<p>wartość ogółem: 17 235 686,24 zł</p> <p>dofinansowanie: 9 100 369,24 zł</p> <p><u>dla Jarosławia:</u></p> <p>wartość ogółem: 9 518 134,54 zł</p> <p>dofinansowanie: 4 957 038,81 zł</p>	<p>Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020</p>	<p>Podpisano umowę o dofinansowanie</p>

		infrastruktury komunalnej oraz zakup sprzętu i wyposażenia bezpośrednio związanego z funkcją: miejsca handlowe, wystawiennicze, tematyczne, wyposażenie do organizacji wydarzeń kulturalno – turystycznych. Liderem projektu jest Gmina Miejska Przeworsk.			
6	WiFi4EU	Instalacja najnowocześniejszego sprzętu Wi-Fi w ośrodkach życia społecznego	15 000,00 euro	Program Komisji Europejskiej WiFi4EU	Projekt nie został wybrany do dofinansowania
7	Dzisiaj się uczysz, jutro pracujesz!	Celem projektu było podniesienie kwalifikacji i zwiększenie szans na zatrudnienie 72 osób bezrobotnych i/lub biernych zawodowo i/lub poszukujących pracy w wieku powyżej 29 roku życia do 31.03.2020, zamieszkujących w powiecie jarosławskim i przeworskim, szczególnie na terenie MOF Jarosław – Przeworsk.	wartość projektu: 1 329 168,00 zł kwota dofinansowania: 1 222 834,56 zł wkład własny: 106 333,44 zł	Europejski Fundusz Społeczny Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	Projekt nie otrzymał dofinansowania
8	Jarosław - Inteligentne miasto współtworzone przez mieszkańców! w ramach Human Smart Cities	Przedmiotem projektu jest wdrożenie inteligentnych rozwiązań technologicznych mających za zadanie podnieść poziom życia mieszkańców miasta Jarosławia poprzez atrakcyjne środowisko przyrodnicze miasta oraz przyjazną przestrzeń miejską. Projekt wpisuje się w obszar tematyczny lepszego zarządzania miastem, w szczególności monitorowania jakości powietrza, natężenia ruchu pieszego i kołowego.	wartość projektu: 2 327 879,90 zł kwota dofinansowania: 2 095 091,91 zł wkład miasta: 232 787,99 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020	Projekt nie otrzymał dofinansowania
9	Polsko-ukraińskie dziedzictwo okiem społecz-	Celem projektu jest stworzenie modelu współpracy między transgraniczną	wartość projektu: 59 704,00 euro	PL-BY-UA 2014-2020	Projekt nie otrzymał dofinansowania

	ności transgranicznej (projekt partnerski)	społecznością polsko-ukraińską w zakresie promocji dziedzictwa kulturowego dorobku Jarosławia i Jaworowa jako markowy produkt turystyczny.	kwota dofinansowania: 53 733,60 euro dla Jarosławia: wartość projektu: 29 750,00 euro kwota dofinansowania: 26 775,00 euro wkład własny: 2 975,00 euro		
--	--	--	--	--	--

6. Współpraca regionalna i międzynarodowa

Jednym z wyzwań związanych z kształtowaniem nowoczesnej i efektywnej polityki rozwoju lokalnego jest realizowana w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym współpraca terytorialna. Miasto Jarosław jest podmiotem chętnie włączającym się w sieć współpracy, zarówno w skali lokalnej, jak i ponadnarodowej. Realizuje współpracę regionalną poprzez m.in. przynależność do organizacji i stowarzyszeń.

Jedną z ważniejszych form realizacji współpracy było podpisanie w 2014 r. wraz z Gminą Miejską Przeworsk, Gminą Przeworsk oraz Gminą Pawłosiów porozumienia w sprawie opracowania wdrożenia strategii tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław-Przeworsk. Ta stworzona platforma współpracy skupia się na:

- wspieraniu działań prorozwojowych i integrujących obszar, w tym poprzez realizację działań ukierunkowanych na poprawę przedsiębiorczości i wdrażanie innowacyjnych technologii, realizacji działań na rzecz rewitalizacji, tworzeniu komunikacyjnej spójności obszaru i jego dostępności zewnętrznej,
- poprawie stanu środowiska przyrodniczego, efektywności energetycznej oraz promowaniu strategii niskoemisyjnych i zrównoważonego transportu.

Działania mają wpływać na podniesienie jakości życia w obszarze i wzmocnienie powiązań funkcjonalnych tej przestrzeni. W 2015 roku odbyło się założycielskie zebranie Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Jarosław – Przeworsk. Powołana organizacja jest samorządnym stowarzyszeniem jednostek samorządu terytorialnego powstałym w celu ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń oraz koordynacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji, a w szczególności dla realizacji zadań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Ponadto, w ramach przynależności do związków i stowarzyszeń odbyło się wiele spotkań, seminariów dotyczących projektów unijnych i szkoleń na temat ich pisania oraz wiele konferencji międzynarodowych,

a także kongres dotyczący ochrony środowiska. Uczestnikami byli burmistrz oraz pracownicy Urzędu Miasta Jarosławia, zajmujący się przygotowaniem dokumentacji projektów z dofinansowaniem środków Unii Europejskiej.

W raportowanym roku Gmina Miejska Jarosław nie przystąpiła do żadnego nowego związku czy stowarzyszenia w ramach współpracy regionalnej.

Drugim wymiarem współpracy, pozwalającym na wymianę doświadczeń i korzystanie z dobrych praktyk oraz dzielenia się własnymi doświadczeniami, jest współpraca w skali międzynarodowej. Jarosław ma podpisane umowy o partnerstwie i współpracy z niżej wymienionymi miastami:

- Michalovce (Słowacja),
- Humenne (Słowacja),
- Orange (Francja),
- Dingelstädt (Niemcy),
- Vyškov (Czechy),
- Użgorod (Ukraina),
- Jaworów (Ukraina),
- X Dzielnica Budapesztu – Kőbánya (Węgry),
- Svidnik (Słowacja).

Misją partnerstwa miast jest współpraca ludzi w szerokim zakresie – gospodarczym, społecznym, kulturalnym – niezależnie od granic państwowych. W ramach wspomnianej współpracy z miastami partnerskimi przedstawiciele Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 r. wzięli udział w:

- wyjeździe na Węgry, X Dzielnica Budapesztu – Kőbánya, biorąc udział w Dniach Świętego Władysława (21 – 24 czerwca 2018 r.),
- wyjeździe na Ukrainę, biorąc udział w Dniach Jaworowa (14 – 16 lipca 2018 r.),
- wyjeździe na Słowację, biorąc udział w Jarmarku Zemplińskim (16 – 18 sierpnia 2018 r.).

Wyżej wymienione wyjazdy nie służyły tylko poznawaniu kultury oraz historii miast partnerskich, ale również wymianie informacji np. organizacyjnych, związanych z udziałem w danej uroczystości, technicznych – obserwacja i przeniesienie na grunt Jarosławia dobrych praktyk sprawdzonych w miastach partnerskich.

W ramach współpracy z miastami partnerskimi ważną kwestią są wyjazdy dzieci i młodzieży dające możliwość pobytu za granicą oraz poznania innej kultury. W 2018 roku Gmina Miejska Jarosław wraz z miastami partnerskimi zorganizowała:

- udział grupy 10 uczniów z jarosławskich szkół w obozie zorganizowanym w Samorządowym Ośrodku Balatonlelle – nad Balatonem w dniach od 30 lipca do 5 sierpnia,
- letni międzynarodowy obóz dla dzieci z miast partnerskich zorganizowany w Miejskim Ośrodku

Sportu i Rekreacji w Jarosławiu w dniach 9 – 15 lipca. Na zaproszenie Burmistrza Miasta Jarosławia w obozie uczestniczyły 10-osobowe grupy dzieci z X dzielnicy Budapesztu, Kóbánya (Węgry), Vyskova (Słowacja) oraz dzieci z Jarosławia,

- wyjazd 10-osobowej grupy dzieci wraz z opiekunami do Samorządowego Obozu Wypoczynkowego na Zemplinskay Siravie na zaproszenie Burmistrza Miasta Michalovce (Słowacja) w dniach 15 – 22 lipca.

W dniach od 10 do 15 grudnia 2018 roku, na zaproszenie m.in. Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Jarosławia, 25-osobowa grupa dzieci polskiego pochodzenia wraz z opiekunami z Ukrainy, gościła w Jarosławiu. Zostali przyjęci przez polskie rodziny zamieszkujące obszar dzielnicy nr 7. W czasie pobytu młodzież odwiedziła m.in. Miejską Bibliotekę Publiczną w Jarosławiu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu oraz jarosławskie szkoły. Dzieci uczestniczyły w zajęciach z uczniami tychże szkół, brały udział w lekcjach, zajęciach plastycznych i z robotyki, zabawach sportowych oraz miały okazję spotkać się z Burmistrzem Miasta Jarosławia. Celem przyjazdu był powrót do korzeni przodków, spotkanie z kulturą polską, tradycją oraz nawiązanie kontaktów z rówieśnikami.

Szczególnym wymiarem współpracy międzynarodowej związanej z przygranicznym położeniem Jarosławia jest współpraca prowadzona w ramach Euroregionu Karpackiego. Jednostki działające w Euroregionie są skupione w ramach stowarzyszenia pełniącego funkcje koordynacyjne działań jego członków oraz narzędziowe w zakresie wsparcia rozwoju. Jednym z narzędzi jest Sieć Miast Euroregionu Karpackiego będąca transgraniczną platformą systemowej i skoordynowanej współpracy samorządów miejskich należących do Euroregionu. Głównym zadaniem sieci jest działanie na rzecz rozwoju ośrodków miejskich w regionie przygranicznym m.in. poprzez połączenie rozproszonych działań realizowanych przez wiele samorządów w obszarze transgranicznym.

Ważnym wymiarem współpracy regionalnej były relacje Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu nawiązywane z innymi jednostkami w zakresie zagadnień związanych z promocją oraz turystyką. Poniżej znajdują się nazwy organizacji oraz wspólnie podejmowane akcje i działania w 2018 r.:

1. Polska Organizacja Turystyczna:

- udział w akcjach „Weekend za pół ceny” (edycja wiosenna oraz jesienna), w czasie którego można było zwiedzić Podziemne Przejście Turystyczne z 50 % zniżką,
- udział w Wałnym Zgromadzeniu Forum Informacji Turystycznej, które miało miejsce w dniach 4 – 5 grudnia 2018 roku w Zamościu. Udział w forum umożliwił włączenie się w działania z zakresu integracji Polskiego Systemu Informacji Turystycznej, a także wymianę doświadczeń i dogłębne zaznajomienie się z tematyką obecnych wyzwań w polskiej turystyce,

- udział w szkoleniu: „Karpacki Szlak Wina jako promocja enoturystyki na pograniczu polsko-słowackim” w dniu 16 marca 2018 r. oraz w szkoleniu „Szlak Maryjny Światło ze Wschodu” w dniach 23 – 25 kwietnia 2018 r., dotyczącym projektu realizowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska–Słowacja 2014–2020.
2. Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna:
- regularną wymianą materiałów promocyjnych,
  - udział w moderowaniu informacji, które zawierane są na portalu turystycznym podkarpackie.travel,
  - udział w konferencji „Szlak historycznych receptur” połączonej z oficjalnym otwarciem powstałego w ramach projektu szlaku oraz sezonu turystycznego na Podkarpaciu 2018. W ramach szlaku została wytyczona nowa trasa turystyczna przebiegająca przez województwo podkarpackie i północną Słowację. Szlak łączy miejsca związane z rzemieślniczym wytwarzaniem produktów regionalnych – łącznie 16 obiektów. Pośród najciekawszych punktów na nowej trasie turystycznej znalazła się jarosławska winnica rodziny Steckich,
3. Stowarzyszenie Podziemne Trasy Turystyczne Polski:
- udział w dniach 9 – 11 marca 2018 r., w XVII Ogólnopolskim Forum Podziemnych Tras Turystycznych w Zabrze – którego centrum jest członkiem – pod patronatem Polskiej Organizacji Turystycznej. Udział w forum miał na celu promocję Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu. Była to także okazja do wymiany informacji i doświadczeń. Zaplanowano szereg działań na przyszły rok, oceniając jednocześnie szanse i problemy z jakimi mogą zetknąć się organizatorzy turystyki podziemnej. Udział w forum wiązał się również z ustalaniem planów działań promocyjnych, m.in. poprzez udział w licznych targach turystycznych i opracowaniu materiałów promocyjnych.

Dodatkowo, informacje związane ze współpracą na szczeblu regionalnym i ponadregionalnym znajdują się w podpunkcie 6.1. *Strategia miasta i inne dokumenty planistyczne.*

7. Przestrzeń społeczna

1. Ochrona zdrowia

W temacie ochrony zdrowia i działań podejmowanych przez Gminę Miejską Jarosław na szczególną uwagę zasługuje akcja „Ulica zdrowia” odbywająca się w ramach programu „Bezpieczny Jarosław”. W 2018 roku przedsięwzięcie było realizowane od kwietnia do października. W tym czasie punkty medyczne przy ul. Grodzkiej odwiedziło ponad 2,5 tysiąca osób (najwięcej zainteresowanych pojawiło się w lipcu – 454 osoby).

W ramach bezpłatnej akcji, co miesiąc w ofercie znajdował się standardowy pakiet skierowany do wszystkich zainteresowanych. Badania słuchu, stóp, poziomu glukozy, czy ciśnienia tętniczego krwi wykonywali specjaliści medyczni i lekarze. Prowadzono też porady m.in. dietetyczne i pielęgniarstwa, konsultacje Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej o szkodliwym działaniu alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych. Funkcjonował również punkt informacyjny dla kobiet prowadzony przez „Jarosławskie Amazonki”, w którym można było uzyskać wiedzę na temat regularnej samokontroli piersi, jako głównego sposobu zmniejszania ryzyka zachorowania na raka piersi oraz punkt informacyjny Narodowego Funduszu Zdrowia, gdzie można było otrzymać informacje na temat kont osobistych pacjenta, leczenia uzdrowiskowego, leczenia za granicą, rehabilitacji, itp. W mobilnym punkcie poboru krwi z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Rzeszowie można było oddać krew – z tej możliwości skorzystało 149 osób, dzięki którym zebrano ok. 75 litrów krwi.

W ramach wydatków poniesionych w 2018 r. z budżetu Gminy Miejskiej Jarosław kwotę w wysokości 748 510,30 zł przeznaczono na ochronę zdrowia. W ramach działań edukacyjnych zakupiono materiały profilaktyczne o tematyce zdrowotnej, które zostały przekazane Szkole Podstawowej nr 10 w celu prowadzenia działań świetlicowych.

W sprawach związanych ze zwalczaniem narkomanii zorganizowane zostały akcje profilaktyczne i edukacyjne, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży, takie jak:

- Uzależnieniom mówimy NIE,
- STOP Używkom,
- Żyję zdrowo bez nałogów,
- Profilaktyka przez kulturę i sport,
- Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- Dziewiątka mówi NIE uzależnieniom.

Przeprowadzono również akcje profilaktyczne, których celem jest przeciwdziałanie alkoholizmowi, takie jak:

- Stop patologiom – Razem Bezpieczniej,

- Przeciw pijanym kierowcom,
- Reaguj na przemoc.

Warto zaznaczyć, że część akcji wymienionych przy zwalczaniu narkomanii dodatkowo wpisywała się w kampanie przeciwdziałania alkoholizmowi.

W tym miejscu należy przybliżyć działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W raportowanym roku w ramach swojej działalności komisja:

- przeprowadziła 11 kontroli w oparciu o przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców i ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wydała 155 pisemnych opinii w formie postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- wszczęła 65 procedur w przedmiocie skierowania na leczenie odwykowe,
- wystosowała 21 wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- członkowie komisji uczestniczyli w 5 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- członkowie komisji uczestniczyli w 162 spotkaniach grup roboczych zajmujących się problemem przemocy w rodzinie,
- odbyła 38 posiedzeń w związku z zadaniami wynikającymi z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę, osoby wymagające stałej, całodobowej opieki kierowane są do domów pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Gmina Miejska Jarosław w 2018 roku ponosiła opłatę za 52 osoby w domach pomocy społecznej, co obciążało budżet gminy kwotą w wysokości 1 437 131,00 zł.

W ramach pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi podjęto działania w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które są przyznawane na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Pomocy w tej formie w 2018 r. udzielono 60 osobom, którym przyznano 19 366 świadczeń na łączną kwotę 503 516,00 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi należą do zadań zleconych gminie i w całości są finansowane z budżetu wojewody.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu może skierować do sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osób chorych psychicznie, których dotychczasowe zachowanie wskazuje na to,

że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego, bądź które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia. W 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu wniósł do sądu 2 wnioski.

Ponadto, w ramach swojej działalności, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu może występować do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jarosławiu z wnioskiem o objęcie leczeniem alkoholowym, co w 2018 r. nastąpiło 10 razy.

Działaniami na rzecz ochrony zdrowia są wszelkiego rodzaju akcje profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, propagujące zdrowy styl życia oraz umożliwiające uprawianie szeroko rozumianej aktywności fizycznej. W tych kwestiach Gmina Miejska Jarosław część obowiązków sędowała na organizacje pozarządowe. Liczba i charakter zorganizowanych zajęć zostały wymienione w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe.*

2. Polityka prorodzinna

W ramach działań pomocowych mających na celu poprawę sytuacji jarosławskich rodzin Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2018 r. realizował niżej wymienione zadania z zakresu administracji rządowej:

- świadczenia rodzinne,
- fundusz alimentacyjny,
- świadczenie wychowawcze, tzw. „500+”,
- świadczenie dobry start, tzw. „300 dla ucznia”.

Na świadczenia rodzinne składa się wiele różnych form pomocy finansowej. Ogólnie w 2018 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało średnio 2 331 rodzin miesięcznie, z czego 790 rodzin pełnych oraz 288 rodzin niepełnych. Większość rodzin, a dokładnie 855, pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, stanowiły rodziny wychowujące 1 lub 2 dzieci. Natomiast 223 rodziny pobierające były rodzinami wielodzietnymi. Rodzaj i wielkość przyznanych świadczeń zestawiono w Tabeli nr 23.

Tabela 23 *Przyznane w 2018 r. świadczenia*

Rodzaj świadczenia	Liczba wnioskodawców	Kwota wydatków
Zasiłek rodzinny	1985	2 678 753,00 zł
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	130	127 502,00 zł
Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	89	246 459,00 zł
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	113	264 296,00 zł

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	196	226 054,00 zł
Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1779	123 451,00 zł
Dodatek na pokrycie wydatków związanych z nauką poza miejscem zamieszkania	23	11 512,00 zł
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	266	292 594,00 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	1560	2 664 483,00 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	190	3 146 134,00 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	81	413 952,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	249	254 000,00 zł
Zasiłek dla opiekunów	19	99 425,00 zł
Świadczenia rodzicielskie	164	1 011 451,00 zł
Ustawa „Ustawa za życiem”	4	16 000,00 zł
RAZEM:	6848	11 576 067,00 zł

W sprawie świadczeń alimentacyjnych w 2018 r. z funduszu alimentacyjnego wypłacono świadczenia 311 dzieciom. Wydatki z tego tytułu łącznie wyniosły 1 164 220,25 zł, przy średniej miesięcznej wypłacie na jedno dziecko w wysokości 365,00 zł. Natomiast Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2018 roku prowadził postępowanie wobec 229 dłużników alimentacyjnych. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, łącznie wyniosły 373 484,08 zł. W przypadku 6 spraw stwierdzono wygaśnięcie należności od dłużników z powodu śmierci.

Do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu w 2018 r. wpłynęło 2 260 wniosków na świadczenie wychowawcze, a wydatki na jego realizację wyniosły 18 991 973,75 zł.

W kwestiach związanych ze świadczeniem dobry start, w 2018 r. przyznano to świadczenie 3 715 uczniom na łączną kwotę 1 113 750,00 zł.

Realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 w roku 2018 przyczyniła się do realizacji polityki prorodzinnej na terenie Gminy Miejskiej Jarosław wspierając rodziny, które same nie są w stanie zapewnić sobie podstawowych potrzeb życiowych. Pomocą w zakresie dożywiania objęte były w szczególności dzieci i młodzież realizujące obowiązek przedszkolny i szkolny. W 2018 r. łącznie 38 placówek oświatowych prowadziło dożywianie, z czego 14 to były przedszkola, 20 szkoły i 4 inne instytucje. Ponadto, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu sfinansował posiłki dla dzieci przyznane na podstawie decyzji dyrektora szkoły niewymagające przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Tą formą pomocy zostało objętych 68 dzieci, którym wydano 7423 posiłki za łączną kwotę 29 993,50 zł.

W skład rozwiązań polityki prorodzinnej państwa wchodzi Karta Dużej Rodziny. Rodziny legitymujące się Kartą Dużej Rodziny mają możliwość korzystania z szeregu ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług, czy zakupu towarów u włączonych w realizację programu partnerów. Dodatkowo, na terenie Gminy Miejskiej Jarosław jest wydawana Jarosławska Karta Dużej Rodziny, której celem jest promowanie modelu dużej rodziny oraz wspieranie dużej rodziny w realizacji zdolności, umiejętności i zainteresowań jej członków. W 2018 roku wydano 246 Kart Dużej Rodziny oraz 211 Jarosławskich Kart Dużej Rodziny.

Formami pomocy rodzinie, które należy rozumieć jako prowadzenie polityki prorodzinnej są zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu polegające na:

- występowaniu do sądów z wnioskiem o wydanie zarządzeń w sprawie nieletnich (w 2018 roku dotyczyło to 2 dzieci),
- występowaniu do sądów o wgląd w sytuację rodziny (w 2018 r. dotyczyło to 7 rodzin).

Działania na rzecz rodzin z Jarosławia były prowadzone również przez organizacje pozarządowe w ramach przekazania zadań własnych gminy. Lista przeprowadzonych akcji, w tym projektów skierowanych do rodzin, znajduje się w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe.*

3. Pomoc społeczna

Instytucją zajmującą się rozpoznawaniem i zaspakajaniem niezbędnych potrzeb życiowych indywidualnych osób i rodzin, które nie są w stanie zrobić tego samodzielnie, jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Wobec tego w niniejszym podpunkcie zostaną zaprezentowane dane dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu w roku sprawozdawczym.

Powody trudnej sytuacji życiowej są zróżnicowane, co zostało przedstawione poniżej:

Tabela 24 Powody trudnej sytuacji życiowej

Powód trudnej sytuacji	Ogółem	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	26	63
Bezdomność	22	22
Bezrobocie	513	1 386
Niepełnosprawność	442	847
Długotrwała lub ciężka choroba	381	697
Przemoc w rodzinie	7	23
Potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym wielodzietność)	132 (45)	602 (255)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	39 (25,8)	162 (75,67)

i prowadzenia gospodarstwa domowego (w tym: rodziny niepełne oraz rodziny wielodzietne)		
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	10	30
Alkoholizm	24	44
Narkomania	1	1
Zdarzenie losowe	3	3
Sytuacja kryzysowa	2	2

W roku 2018 najczęstszymi problemami, z jakimi zgłaszali się klienci były: bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała lub ciężka choroba.

Zgodnie z podziałem na typy rodzin, w roku sprawozdawczym objętych pomocą środowiskową było:

- 980 osób z rodzin pełnych (2 180 osób w rodzinach),
- 116 osób z rodzin niepełnych (383 osoby w rodzinach),
- 275 osób z rodzin emerytów i rencistów (444 osoby w rodzinach).

Do głównych form pomocy w roku 2018 było wypłacanie świadczeń w formie:

- zasiłków stałych (247 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 2 565 świadczeń na łączną kwotę 1 306 853,63 zł),
- zasiłków okresowych (398 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 1 952 świadczenia na łączną kwotę 552 585,05 zł),
- zasiłków celowych i celowych specjalnych (373 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 597 świadczeń na łączną kwotę 273 601,23 zł),
- składek na ubezpieczenie zdrowotne (243 osobom przyznano świadczenie; opłacono 2 516 składek na łączną kwotę 121 292,00 zł),
- wynagrodzeń za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi (5 osobom przyznano świadczenie; wypłacono 32 świadczenia na łączną kwotę 15 827,00 zł).

W ramach rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 w roku 2018 wsparto mieszkańców Jarosławia następującymi formami pomocy:

- świadczenie pieniężne na zakup żywności (616 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 744 293,00 zł),
- posiłek (426 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 237 473,31 zł),
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (11 osobom przyznano świadczenie na łączną kwotę 7 571,50 zł).

W kwestii pomocy osobom bezdomnym, na terenie Gminy Miejskiej Jarosław działają dwa całonocne schroniska, których podstawowymi zadaniami są: udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz

niezbędnego ubrania osobom jego pozbawionym. W 2018 roku liczba miejsc, korzystających osób oraz wielkość dotacji wyglądała następująco:

- Schronisko dla bezdomnych kobiet prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Jarosławiu – liczyło 35 miejsc, z których skorzystało 58 kobiet. Przekazano dotację w wysokości 101 292,00 zł.
- Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Fundację Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie” w Jarosławiu – liczyło 80 miejsc, z których skorzystało 82 mężczyzn. Przekazano dotację w wysokości 107 592,00 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu jest również odpowiedzialny za realizację zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem dodatków mieszkaniowych. W 2018 roku wydano 996 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy na kwotę 1 357 616,58 zł. W przypadku 3 160 dodatków wnioskodawcy mieszkali w zasobie gminnym, 2 025 w zasobie spółdzielczym, 142 we wspólnotach mieszkaniowych, 501 w zasobach prywatnych, 89 w zasobach Jarosławskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz 353 w innych zasobach.

Jedną z możliwych form pomocy świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu było skierowanie do sądów wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. W 2018 r. złożono 4 wnioski.

W kwestii udzielenia pomocy osobom zwolnionym z zakładów karnych oraz rodzinom osób przebywających w zakładach karnych, w raportowanym roku przyznano świadczenia 10 osobom.

Działania na rzecz mieszkańców Jarosławia znajdujących się w mało komfortowej sytuacji finansowej były prowadzone również przez organizacje pozarządowe w ramach przekazania zadań własnych gminy. Lista przeprowadzonych akcji, w tym projektów skierowanych do rodzin, znajduje się w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe.*

4. Opieka nad małym dzieckiem

Placówkami realizującymi funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne na mocy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 są żłobki. Z opieki w żłobkach publicznych korzystają w zdecydowanej większości dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Miejskiej Jarosław.

W roku 2018 z budżetu gminy przeznaczono kwotę w wysokości 1 418 732,44 zł na zadania z zakresu tworzenia i funkcjonowania żłobków.

Opieka żłobkowa była realizowana przez Gminę Miejską Jarosław w trzech publicznych placówkach:

1. Miejski Żłobek „Radosny Zakątek” przy ul. Kraszewskiego 1 zapewnił opiekę żłobkową dla 40 dzieci w wieku od 20 tyg. do 3 lat. Placówka działa od stycznia 2018 r. Jej utworzenie było

możliwe dzięki otrzymanemu dofinansowaniu w ramach rządowego programu MALUCH + na rok 2017. Gmina Miejska Jarosław pozyskała środki finansowe przeznaczone na utworzenie nowych miejsc żłobkowych w kwocie 511 840,00 zł;

2. Miejskie Przedszkole nr 1 na os. Armii Krajowej 9 prowadziło grupy żłobkowe dla 40 dzieci w wieku 1-3 roku życia;
3. Miejskie Przedszkole nr 10 na os. Kombatantów 22 prowadziło grupy żłobkowe dla 37 dzieci w wieku 1-3 roku życia.

W raportowanym roku liczba miejsc żłobkowych wzrosła o ponad 55%.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w roku 2018 nie była prowadzona opieka nad małym dzieckiem w postaci klubów dziecięcych.

W przypadku opieki przedszkolnej Gmina Miejska Jarosław w 2018 r. była organem prowadzącym dla 7 przedszkoli publicznych w całym roku kalendarzowym:

1. Miejskie Przedszkole nr 1 na os. Armii Krajowej 9,
2. Miejskie Przedszkole nr 3 im. Marii Kownackiej przy ul. Legionów 11,
3. Miejskie Przedszkole nr 4 przy ul. Grottgera 32,
4. Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori na os. Słoneczne 6,
5. Miejskie Przedszkole nr 9 im. Jana Brzechwy przy ul. Wyspiańskiego 3,
6. Miejskie Przedszkole nr 10 na os. Kombatantów 22,
7. Miejskie Przedszkole nr 12 przy ul. Szczepańskiego 2.

W dniu 26 listopada 2018 r. zostało oficjalnie otwarte Miejskie Przedszkole nr 11 przy ul. Kraszewskiego 1. Placówka została powołana do życia zgodnie z zapisami Uchwały nr 758/LXXI/2018 Rady Miasta Jarosławia z dnia 6 września 2018 r.

W roku szkolnym 2017/2018 w placówkach przedszkolnych opieką objętych było 1 117 dzieci w wieku 3-6 lat w 47 oddziałach, natomiast w roku szkolnym 2018/2019 opieką objętych było 1 107 dzieci w 46 oddziałach. Poniżej przedstawiono analizę liczby dzieci w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych działających w szkołach podstawowych:

Tabela 25 Liczba dzieci w przedszkolach

Placówka	Liczba dzieci 2017-2018	Liczba dzieci 2018-2019	Różnica
MP 1	120	116	-4
MP 3	140	137	-3
MP 4	100	100	0
MP 8	125	127	2
MP 9	124	120	-4

MP 10	100	100	0
MP 12	100	100	0
SP 1	25	25	0
SP 2	40	49	9
SP 4	25	25	0
SP 5	42	24	-18
SP 6	23	23	0
SP 7	48	49	1
SP 9	22	21	-1
SP 10	41	46	5
SP 11	42	45	3

Dodatkowo w grudniu 2018 r. edukacją przedszkolną w Miejskim Przedszkolu nr 11 objętych zostało 46 dzieci w wieku 2,5 – 5 lat.

W roku szkolnym 2017/2018, jak i w kolejnym, funkcjonuje integracyjny oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej nr 11.

Statystycznie w roku szkolnym 2017/2018 wskaźnik objęcia dzieci w wieku 3-5 lat wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Miejskiej Jarosław wyniósł 94,2%, z czego 91% dzieci trzyletnich i 91% dzieci czteroletnich.

Jak wynika z danych dotyczących rekrutacji do publicznych placówek przedszkolnych wszystkie dzieci, których rodzice złożyli wnioski w rekrutacji uzupełniającej, zostały przyjęte do przedszkoli.

Każde z przedszkoli w raportowanym roku poza wypełnianiem podstawowego zadania, którym jest zapewnienie opieki dzieciom, realizowało różnorodne projekty i programy, których zestawienie znajduje się poniżej:

Tabela 26 Realizowane projekty w przedszkolach

Placówka	Tytuł projektu/programu
MP 1	Wycieczka do Wioski FANTASY
	Cykl audycji w radiu FARA „Radiowe przedszkole z jedyńki”
	Wielkanocny dar serca (akcja charytatywna)
	Bezpieczne wakacje
	Czyste powietrze wokół nas
	Kubusiowi Przyjaciele Natury
	Akademia Aquafresh
	Mamo, tato wolę wodę

	Spotkania z Leonem
	Akcja zbiórki karmy i koców dla zwierząt ze schroniska w Orzechowcach
	5 porcji warzyw, owoców lub soku
MP 3	Akademia Aguafresh
	Czytające przedszkola
	Czyste powietrze wokół nas
MP 4	Bezpieczne wakacje
	Czyste powietrze wokół nas
	Kubusiowi Przyjaciele Natury
	Akademia Aquafresh
	Akademia Wyobraźni Play-Doh
	Akademia czystych rąk CAREX
	Mamo, tato wolę wodę
	5 porcji warzyw, owoców lub soku
MP 8	Tradycja i nowoczesność-wychowanie do wartości w przedszkolu – projekt z zakresu edukacji patriotycznej
	Mali artyści – wielcy twórcy
	Czyste powietrze wokół nas
	Bliżej piasku
	Książka dla Przedszkolaka
	Poszukiwacze przygód
MP 9	II Edycja Międzynarodowego Projektu innowacyjnego „Mały miś w świecie wielkiej literatury”
	Dzieciństwo Bez Próchnicy
	Edukacja komputerowa przedszkolaków – Budowa i obsługa komputera oraz sieć internetowa
	Europejski Plan Rozwoju Przedszkola
	Książka Kulinarna
MP 10	Kubusiowi Przyjaciele Natury
	Czyste powietrze wokół nas
MP 12	Przedszkolak na medal
	5 porcji warzyw, owoców lub soku
	Zdrowy początek
	Czyste powietrze wokół nas
	Kubusiowi Przyjaciele Natury
	Kultywowanie tradycji świątecznych wśród dzieci
	Zdrowy przedszkolak
	Poszerzenie wśród dzieci wiedzy na temat zawodów
	Cała Polska czyta dzieciom

W kwestii otrzymania dotacji celowych w 2018 r. z budżetu państwa udało się otrzymać 1 435 760,00 zł dofinansowania na realizowanie zadań z zakresu wychowania przedszkolnego za rok 2018.

Dodatkowo w raportowanym roku uzyskane zostały dochody na realizację zadań bieżących z tytułu:

- zwrotu kosztów na dzieci uczęszczające do jarosławskich przedszkoli, a mieszkające poza granicami Jarosławia w wysokości 1 274 693,85 zł,
- wpływy z tytułu odpłatności za wyżywienie w stołówkach szkolnych i przedszkolnych w wysokości 643 645,40 zł (brak podziału na szkoły i przedszkola),
- wpływy z tytułu świadczeń wykraczające poza podstawę programową w przedszkolach w wysokości 233 360,25 zł,
- wpływy z tytułu usług świadczonych w oddziałach żłobkowych w wysokości 220 564,50 zł,
- dofinansowanie realizacji zadań gmin w obszarze tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, w zakresie określonym w Resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” w wysokości 71 998,89 zł.

Na terenie miasta, poza miejskimi placówkami przedszkolnymi, w 2018 r. działały również przedszkola niepubliczne:

1. Niepubliczne Przedszkole SS Służebniczek im. E. Bojanowskiego przy ul. 3-go Maja 12,
2. Niepubliczne Przedszkole „Akademia Uśmiechu” przy ul. Skarbowskiego 14/U,
3. Przedszkole Niepubliczne „SMYK” przy ul. Brzostków 9/11,
4. Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „WYSPA SKARBÓW” przy ul. Pruchnickiej 2D,
5. Niepubliczne Profilowane Przedszkole dla Dzieci z Autyzmem „DOBRY POCZĄTEK” przy ul. Węgierskiej 4.

W roku 2018 zrealizowano niżej wymienione inwestycje oświatowe dotyczące poziomu placówek przedszkolnych:

1. realizacja projektu „Lepszy start dla przedszkolaka – doposażenie placu zabaw oraz zakup materiałów edukacyjnych do Miejskiego Przedszkola nr 8 Montessori” w ramach budżetu obywatelskiego (koszt – 39 710,22 zł),
2. realizacja projektu „Doposażenie placu zabaw przy Miejskim Przedszkolu nr 8 Montessori w zjeżdżalnię” w ramach budżetu obywatelskiego (koszt – 9 892,30 zł).

Poza zadaniami inwestycyjnymi w roku 2018 dokonano następujących prac bieżących:

1. Miejskie Przedszkole nr 1: remont łazienek dla dzieci i personelu wraz z remontem instalacji wodno-kanalizacyjnej, wymiana ogrodzenia i bramy wjazdowej oraz wykonanie chodnika,
2. Miejskie Przedszkole nr 3 im. Marii Kownackiej: remont chodnika, malowanie holu górnego, sali zajęć, szafek w salach dziecięcych oraz remont trzech łazienek,

3. Miejskie Przedszkole nr 4: wykonanie lamperii w salach dydaktycznych, malowanie pomieszczeń biurowych (pokoju nauczycielskiego i kancelarii), wymiana grzejników c.o. oraz remont dachu (wzmocnienie pokrycia dachowego, czyszczenie i malowanie rynien, naprawa instalacji odgromowej),
4. Miejskie Przedszkole nr 8 Montessori: remont ogrodzenia wewnętrznego przy parkingu, malowanie holu na piętrze, klatki schodowej i korytarza przy aneksie kuchennym, malowanie holu na parterze, malowanie dwóch sal zajęć oraz naprawa dachu,
5. Miejskie Przedszkole nr 9 im. Jana Brzechwy: wymiana rurociągu wodnego ciepłej wody użytkowej oraz wymiana podłóg w czterech pomieszczeniach przedszkolnych (hole i szatnia),
6. Miejskie Przedszkole nr 12: montaż wentylacji mechanicznej nad trzonem kuchennym w kuchni przedszkolnej oraz remont łazienki dla dzieci i dwóch toalet dla personelu.

5. Edukacja

W raportowanym roku Gmina Miejska Jarosław uczestniczyła w realizacji dwóch projektów edukacyjnych:

1. „Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla jednostek samorządu terytorialnego w woj. podkarpackim” – celem głównym projektu było podniesienie kompetencji przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego z woj. podkarpackiego w zakresie zarządzania oświatą, ukierunkowanego na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów poprzez wdrożenie programów szkoleniowo-doradczych wraz z obudową metodyczną, a także wdrożenie planów podnoszenia jakości oświaty oraz wspomaganie szkół w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy. W ramach projektu stworzony został lokalny plan podnoszenia jakości usług oświatowych i wspomaganie szkół w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych uczniów,
2. „E-Jarosław: e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia” – celem projektu była poprawa jakości życia w Gminie Miejskiej Jarosław poprzez poprawę komunikacji administracji, przedsiębiorców i obywateli.

Gmina Miejska Jarosław w 2018 r. była organem prowadzącym dla 9 szkół podstawowych, w tym 5 szkół z oddziałami gimnazjalnymi:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. św. Królowej Jadwigi przy ul. 3 Maja 30 (przekształcenie Publicznego Gimnazjum nr 1),
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego przy ul. Jana Pawła II 26 (przekształcenie Publicznego Gimnazjum nr 2),
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego przy ul. Stefana Żeromskiego 4,
4. Szkoła Podstawowa nr 5 im. Baśki Puzon przy ul. Traugutta 15 (powstała ze Szkoły Podstawowej nr 5 i Publicznego Gimnazjum nr 5),
5. Szkoła Podstawowa nr 6 im. ks. Piotra Skargi przy ul. Spytka 2 oraz placu Piotra Skargi 1 (powstała

- ze Szkoły Podstawowej nr 6 i Publicznego Gimnazjum nr 3),
6. Szkoła Podstawowa nr 7 im. ks. Stanisława Staszica przy ul. Dolnoleżajskiej 110,
  7. Szkoła Podstawowa nr 9 im. Tadeusza Kościuszki przy ul. Łazy Kostkowskie 14,
  8. Szkoła Podstawowa nr 10 im. Wojska Polskiego przy os. Słoneczne 7,
  9. Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza przy ul. Kraszewskiego 1 i Kraszewskiego 39 (powstała ze Szkoły Podstawowej nr 11 i Publicznego Gimnazjum nr 4).

W roku szkolnym 2017/2018 w szkołach podstawowych uczyło się 3 251 uczniów w 156 oddziałach, natomiast w roku 2018/2019 uczyło się 3 239 uczniów w 158 oddziałach. Poniżej przedstawiono analizę liczby uczniów w poszczególnych szkołach:

Tabela 27 Liczba uczniów w szkołach

Placówka	Liczba dzieci 2017-2018	Liczba dzieci 2018-2019	Różnica
Szkoły podstawowe			
SP 1	85	140	55
SP 2	127	288	161
SP 4	616	575	-41
SP 5	323	382	59
SP 6	202	218	16
SP 7	102	118	16
SP 9	78	80	2
SP 10	504	582	78
SP 11	423	473	50
Oddziały gimnazjalne			
SP 1	222	95	-127
SP 2	266	139	-127
SP 5	92	49	-43
SP 6	119	57	-62
SP 11	92	43	-49

W roku szkolnym 2017/2018 funkcjonowało 14 oddziałów integracyjnych (w tym 11 oddziałów w Szkole Podstawowej nr 11, 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 6 i 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 2). W roku szkolnym 2018/2019 funkcjonuje 15 oddziałów integracyjnych (w tym 13 oddziałów w Szkole Podstawowej nr 11, 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 6 i 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 2).

W Szkole Podstawowej nr 2 w roku szkolnym 2017/2018 uczniowie uczyli się w 2 oddziałach klasy sportowej oraz 1 w Szkole Podstawowej nr 11. W roku szkolnym 2018/2019 naukę kontynuują trzy klasy

sportowe – 1 w Szkole Podstawowej nr 2 i 2 w Szkole Podstawowej nr 11. Pozostałe oddziały to oddziały ogólnodostępne.

W roku szkolnym 2017/2018 egzaminy gimnazjalne odbyły się w dniach:

- 18 kwietnia – część humanistyczna,
- 19 kwietnia – część matematyczno-przyrodnicza,
- 20 kwietnia – część z języka obcego nowożytnego.

W przedmiotowym roku arkusz standardowy egzaminu gimnazjalnego pisało 379 uczniów z 5 jarosławskich szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi. Poniżej znajduje się zestawienie wyników dla poszczególnych szkół:

Tabela 28 Wyniki egzaminów gimnazjalnych

Szkoła z oddziałami gimnazjalnymi	Część humanistyczna		Część matematyczno-przyrodnicza		Język angielski		Język niemiecki
	Język polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom podstawowy
SP 1	75	65	54	60	78	62	66
SP 2	69	59	52	58	69	51	53
SP 5	76	59	56	55	74	58	-
SP 6	74	58	51	54	65	44	43
SP 11	62	53	47	45	58	39	54

Średnie wyniki procentowe egzaminu gimnazjalnego jarosławskich uczniów były lepsze (lub równe) niż średnie dla kraju i województwa, co zostało przedstawione poniżej:

- język polski: Jarosław – 73, województwo podkarpackie – 70, kraj – 68,
- historia i WOS: Jarosław – 61, województwo podkarpackie – 60, kraj – 59,
- matematyka: Jarosław – 53, województwo podkarpackie – 53, kraj – 52,
- przedmioty przyrodnicze: Jarosław – 57, województwo podkarpackie – 57, kraj – 56,
- język angielski: Jarosław – 72, województwo podkarpackie – 67, kraj – 68,
- język niemiecki: Jarosław – 52, województwo podkarpackie – 50, kraj – 52.

Większość ze szkół w raportowanym roku poza wykonywaniem podstawowego zadania, którym jest nauczanie zgodnie z obowiązującą podstawą programową, realizowała różnorodne projekty i programy, których zestawienie znajduje się w poniżej:

Tabela 29 Realizacja projektów w szkołach

Placówka	Tytuł projektu/programu
SP 1	Budujmy mosty zamiast murów – Gimnazjum nr 1 w Jarosławiu otwiera się na wielokulturowość europejską
	Lepsza szkoła
	„Cybernauci” bezpieczni w sieci

	Program profilaktyczny „Uzależnieniom mówimy NIE”
	Program profilaktyczny „Znajdź właściwe rozwiązanie”
	Bezpieczny Jarosław - „Bezpieczna droga do szkoły”
	Program „Trzymaj Formę”
	Projekt edukacyjno-profilaktyczny „Anty Smog Box”
	Lekcja z „ZUS”
	Kampania „Zachowaj Trzeźwy umysł”
	Projekt edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”
	Projekt „Otwarta Firma”
SP 2	Ekonomia na co dzień
	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia
	X Światowy Tydzień Przedsiębiorczości „Otwarta firma”
	„Dwójka Szekspiruje” Projekt z Klasą wydawnictwa NOWA ERA
	Światowy Dzień Pluszowego Misia
	Dzień Bezpiecznego Internetu
	„Program dla szkół” realizowany przez ARiMR i KOWR
SP 4	Święto Szkoły
	Szkolny Dzień Papieski
	Szkolny Dzień Matematyki
	Szkolne Dni Europejskie
	Święto Szkoły z Klasą
	Szkolny Dzień Godności i Tolerancji
	Teatr szkolny – edukacja kulturalna młodego człowieka
	Junior Media
	Szkolny Klub Wolontariatu
	Niepodległa w Czwórcę
SP 5	Czy należy się bać GMO?
	Czy jestem bezpieczny w sieci?
	Tajemnice wszechświata
	Funkcjonowanie organizmu człowieka
	Rywalizacja i współdziałanie w obrębie grupy
	Tak niepodległa Polska się zaczęła
SP 6	Ogólnopolski projekt „Cyfrobezpieczni”
SP 7	Bezpieczna +
	Organizacja I Jarosławskiego Konkursu Budowy i Programowania Robotów „Mój Robot 2018”
	Akademia Pokoleń
	Lepsza szkoła

	Trzymaj formę
	Szkolny Klub Sportowy
	Czyste powietrze wokół nas
SP 10	Nie pal przy mnie, proszę
	Czyste powietrze wokół nas
	Zdrowo jem, więcej wiem
	Bieg po zdrowie
	Znajdź właściwe rozwiązanie
	Klub Bezpiecznego Puchatka
	Bezpieczna droga do szkoły
	Doktor Ząbek
	Akademia czystych rąk
	Przeczytaj i podaj dalej
	Szkolny Klub Sportowy
	Bezpieczny Internet
	Bezpieczeństwo na torach
	Gry i zabawy przeciwko agresji
	Komputerowy zawrót głowy. Szansa i zagrożenia
	Mówimy NIE dokuczaniu
	SP 11
Najlepszy zbieracz surowców wtórnych	
„Sesje z plusem” – „Lepsza szkoła” – projekt matematyczny	
UNICEF	
Szkoła z klasą 2.0	
Bilet w przeszłość	
Rozpoznajemy wartości i uczucia	
Kulinarny świat przestrzenią sukcesu ucznia z niepełnosprawnością	
Świat motyli	
„Krzyżacy” i „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza oraz ich adaptacje filmowe	
E-sport a literatura	
Lepszy start	
Projekt edukacyjno-językowy: Austria – Włochy – Słowenia 2018	
Niemiecka kuchnia ...na polskim stole	
Kolorowa chemia	

W roku 2018 zaplanowano przeznaczyć kwotę w wysokości 54 426 347,58 zł na realizację zadań oświatowych, z czego 52 978 529,93 zł miały stanowić wydatki bieżące (97,34%), a 1 447 817,95 zł wydatki majątkowe (2,66%). Ostatecznie wysokość wydatków na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 51 672 907,39 zł, co stanowi 94,94% zakładanego planu, z czego wykonanie planu wydatków bieżących wyniosło 94,98%, natomiast wydatków majątkowych 98,76%.

Wysokość części oświatowej subwencji ogólnej w 2018 r. wyniosła łącznie 26 242 246,00 zł, z czego 60 000,00 zł stanowiło dofinansowanie wyposażenia szkół podstawowych w pomoce dydaktyczne, niezbędne do realizacji podstawy programowej oraz 42 789,00 zł stanowiło dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli.

Ponadto, w 2018 r. zostały przekazane dotacje celowe w następujących wysokościach:

- 32 081,56 zł – dofinansowanie rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. „Wyprawka szkolna”,
- 362 881,56 zł – dofinansowanie wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub ćwiczenia oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne,
- 345 973,60 zł – dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
- 12 000,00 zł – dofinansowanie realizacji „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”.

Dodatkowo w raportowanym roku uzyskane zostały dochody na realizację zadań bieżących z tytułu:

- wpływy z tytułu odpłatności za wyżywienie w stołówkach szkolnych i przedszkolnych w wysokości 643 645,40 zł (brak podziału na szkoły i przedszkola),
- dofinansowanie realizacji mikroprojektu pn. „Jarosław w sieci” w wysokości 84 000,00 zł.

W sprawach związanych z edukacją warto wspomnieć o pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Jarosław w formie stypendiów szkolnych. W 2018 roku stypendia szkolne realizowano w dwóch okresach:

- w okresie od stycznia do czerwca – w tym czasie udzielono pomocy 305 uczniom (200 uczniom szkół podstawowych, 41 uczniom szkół gimnazjalnych i 64 uczniom szkół ponadpodstawowych) na łączną kwotę 262 589,00 zł,
- w okresie od września do grudnia – w tym czasie udzielono pomocy 283 uczniom (210 uczniom szkół podstawowych, 16 uczniom szkół gimnazjalnych i 57 uczniom szkół ponadpodstawowych) na łączną kwotę 169 878,00 zł.

W roku 2018 zrealizowano niżej wymienione inwestycje oświatowe dotyczące poziomu edukacji szkolnej:

1. budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych w budynku Szkoły Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza (koszt – 24 973,89 zł),
2. realizacja projektu „Zdrowe, bezpieczne i kolorowe strefy ucznia w Szkole Podstawowej nr 11” w ramach budżetu obywatelskiego (koszt – 125 499,61 zł),
3. wykonanie elewacji Szkoły Podstawowej nr 7 im. Stanisława Staszica (koszt - 269 896,98 zł),
4. realizacja projektu „Z Robotem do Szkoły – zakup zestawów klocków edukacyjnych lego dla wszystkich szkół” w ramach budżetu obywatelskiego (150 000,00 zł).

Poza zadaniami inwestycyjnymi w roku 2018 dokonano następujących prac bieżących:

1. Szkoła Podstawowa nr 1: remont zniszczonych posadzek z parkietu klepkowego w sali nr 5 i 6 zlokalizowanych na piętrze i sali nr 3 na parterze, z wymianą drzwi wewnętrznych, naprawa instalacji monitoringowej, naprawa instalacji systemu sygnalizacji pożaru (przeciwpożarowego), zakup materiałów do remontów bieżących wykonanych przez pracowników szkoły, m.in. częściowe malowanie lamperii w sali gimnastycznej, szpachlowanie oraz podmalowanie ubytków w salach lekcyjnych,
2. Szkoła Podstawowa nr 2: cyklinowanie i lakierowanie podłogi w stołówce, malowanie trzech sal lekcyjnych (zakup materiałów do remontu wykonanego przez pracowników szkoły), likwidacja zacieków w szatni (naprawa izolacji zewnętrznej) oraz zakup klimatyzatora do sali informatycznej oraz naprawa dwóch kserokopiarek,
3. Szkoła Podstawowa nr 4: malowanie pomieszczeń biurowych, remont sufitu w sali lekcyjnej, modernizacja i adaptacja pomieszczeń piwnicznych na szatnię (prace przygotowawcze – posadzki, tynki), wymiana skorodowanych rur c.o. w pomieszczeniach piwnicznych, montaż instalacji c.o. oraz grzejników w pomieszczeniach piwnicznych, adaptacja pomieszczeń piwnicznych na szatnię (prace wykończeniowe – terakota, glazura, malowanie), wykonanie i montaż boksów szatniowych, wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej aluminiowej (2 sztuki) oraz prace elektryczne w pomieszczeniach piwnicznych (montaż oświetlenia, modułów awaryjnych),
4. Szkoła Podstawowa nr 5: wymiana oświetlenia w sali gimnastycznej (montaż lamp energooszczędnych), malowanie sali gimnastycznej i remont ściany zewnętrznej od placu zabaw, remont schodów zewnętrznych od placu zabaw, zakup rolet zewnętrznych do części okien sali gimnastycznej, malowanie sal lekcyjnych i gabinetu dyrektora oraz napraw zasobnika ciepłej wody,
5. Szkoła Podstawowa nr 6: remont jednej sali dydaktycznej, remont łazienki uczniowskiej na parterze budynku, bieżące naprawy instalacji elektrycznej oraz wymiana pompy c.o.,
6. Szkoła Podstawowa nr 7: remont pokoju nauczyciela (malowanie ścian i cyklinowanie podłóg), adaptacja pomieszczenia dla intendenta, renowacja napisu na szkole, bieżące naprawy placu zabaw oraz remont instalacji elektrycznej i sieci komputerowej w pracowni komputerowej,
7. Szkoła Podstawowa nr 9: naprawa systemu bezpieczeństwa instalacji gazowej, cyklinowanie

- i lakierowanie parkietu w jednej z sal lekcyjnych, prace remontowo-malarskie w trzech salach lekcyjnych, naprawa i uszczelnienie dachu nad salą gimnastyczną oraz wykonanie łączników z płyt między starą a nową częścią budynku szkoły,
8. Szkoła Podstawowa nr 10: remont gabinetu pedagoga, wymiana uszkodzonych opraw i świetlówek, modernizacja oświetlenia wewnętrznego, remont pomieszczeń świetlicy szkolnej wraz z zapleczem, naprawa instalacji elektrycznej w zapleczu sali gimnastycznej oraz wymiana oświetlenia,
  9. Szkoła Podstawowa nr 11: remont pomieszczeń w piwnicy, remont schodów wejściowych w terenie, remont zadaszenia wraz z wymianą okna przy wejściu głównym oraz wymiana drzwi w sektorze A.

6. Kultura i ochrona zabytków

Zajmując się raportowaniem spraw dotyczących kultury w 2018 r. należy przybliżyć działalność 3 instytucji kultury podlegających Gminie Miejskiej Jarosław:

1. Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK),
2. Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu,
3. Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

Pierwszą instytucją będzie Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK), w którym swoje zainteresowania i umiejętności rozwijało blisko 250 mieszkańców miasta w ramach niżej wymienionych zespołów o profilu artystycznym oraz klubach i kołach zainteresowań:

- Grupa Teatralna „PLASTER” (22 osoby),
- Grupa Teatralna „PLASTEREK” (13 osób),
- Teatr Jednego Aktora (2 osoby),
- Teatr „CIENIE” (10 osób),
- Teatr „KĄT” (9 osób),
- Teatrzyk Dziecięcy „WIERCIDRYLE” (22 osoby),
- Grupa Poetycka „ANAFORA”, której działalność została zawieszona na czas remontu od marca 2018 r. (10 osób),
- Szkoła Rysowania i Malowania dla Dorosłych (8 osób),
- Pracownia Grafiki Warsztatowej „ŁĄCZYMY POKOLENIA” (6 osób),
- Grupa Rękodzieła Artystycznego, której działalność została zawieszona na czas remontu od marca 2018 r. (5 osób),
- Klub Małego Artysty – Odkrywcy (6 osób),
- Kółko Plastyczne „PLASTUSIE” – Grupa Młodsza (8 osób),
- Klub Fotograficzny „ATEST 70” (11 osób),
- Pracownia Filmu i Fotografii działająca od czerwca 2018 r. (60 osób),

- Grupa Wokalna (14 osób),
- Zespół Instrumentalno-Wokalny „GET BREAK” (4 osoby),
- Klub Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych (17 osób),
- Klub Numizmatyka (17 osób).

Pomimo trwającego od 27 marca do 31 grudnia 2018 r. remontu zabytkowego budynku dawnego „Sokoła”, Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) był organizatorem wielu wydarzeń kulturalnych. Dzięki współpracy z Powiatowym Ogniskiem Baletowym im. Lidii Nartowskiej, Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych w Jarosławiu, Miejską Biblioteką Publiczną, Państwową Wyższą Szkołą Techniczno-Ekonomiczną i Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu zaplanowane imprezy zostały zrealizowane w wymienionych instytucjach.

Imprezy kulturalne organizowane lub współorganizowane w 2018 r. przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) z udziałem zespołów amatorskich:

1. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w dniu 13 stycznia (około 300 widzów),
2. Jasełka z okazji Dnia Babci i Dziadka w dniu 15 stycznia (około 250 widzów),
3. Impreza „Gwiazdkowa Niespodzianka” w dniu 19 lutego (około 150 widzów),
4. VI Podkarpackie Imieniny Krystyn w dniu 17 marca (około 300 widzów).

Imprezy kulturalne organizowane lub współorganizowane w 2018 roku przez Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) z udziałem zespołów i artystów zawodowych:

Tabela 30 *Imprezy kulturalne*

Lp.	Wydarzenie	Dzień	Liczba widzów
1	Koncert w wyk. Piwnicy pod Baranami	04.02.2018	330
2	Teatr Cracovia z Krakowa – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	15.02.2018	840
3	VII Kompania Teatralna Mamro z Warszawy	23.02.2018	280
4	Teatr Przedmieście w wyk. spektaklu „Dybuk”	25.02.2018	280
5	Katolicki Teatr Edukacji z Krakowa – 2 spektakle dla dzieci i młodzieży	28.02.2018	560
6	Narodowy Teatr Edukacji z Wrocławia – spektakle dla dzieci i młodzieży	05.03.2018	280
7	Narodowy Teatr Edukacji z Wrocławia – spektakle dla dzieci i młodzieży	06.03.2018	280
8	Teatr Przedmieście w wyk. spektaklu „Scenariusz”	08.02.2018	280
9	Teatr Muzyczny Forte z Wrocławia (3 spektakle)	13.03.2018	840
10	Teatr Cracovia z Krakowa – 2 spektakle dla dzieci i młodzieży	23.03.2018	560
11	Agencja Teatralna Joanna z Kielc – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	16.04.2018	480

12	Pantetr z Wrocławia – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	27.04.2018	450
13	Teatr Współczesny z Krakowa – spektakle dla dzieci i młodzieży	15.05.2018	160
14	Teatr Artenes z Wrocławia – spektakle dla dzieci i młodzieży	21.05.2018	160
15	Teatr Artenes z Wrocławia – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	23.05.2018	480
16	Węgierski wieczór muzyczny w Kufierku z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	05.07.2018	50
17	Wieczór muzyki klezmerskiej Menachem Mirski - Zespół Klezma-holics z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	11.07.2018	50
18	Zespół Reisha Trio - z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	20.07.2018	50
19	Wieczór muzyczny w Kufierku - koncert Kapeli BEKA z Przeworska z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	02.08.2018	25
20	Koncert zespołu "U studni" – Kamienica Rynek 6	10.08.2018	150
21	Wieczór muzyki ormiańskiej w Kufierku - Astghik Gasparyan, Mher Tigranyan i Zofia Trystula-Hovhannisyan - z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	17.08.2018	25
22	Teatr Cracovia z Krakowa - spektakle dla dzieci i młodzieży	08.10.2018	160
23	Katolicki Teatr Edukacji z Krakowa – spektakle dla dzieci i młodzieży	19.10.2018	155
24	Teatr Cracovia z Krakowa – 2 spektakle dla dzieci i młodzieży	24.10.2018	310
25	Jazzowa jesień w Księgarni „Kuferek” – Leliwa Jazz Band z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	07.11.2018	40
26	Wieczór muzyczny w Kufierku – Szkockie Andrzejki – Grażyna Witkowska-Dawidowicz i Daniel Dawidowicz – z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	23.11.2018	41
27	Teatr Współczesny z Krakowa – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	27.11.2018	480
28	Teatr Cracovia z Krakowa – spektakle dla dzieci i młodzieży	29.11.2018	160
29	VIII Kompania Teatralna Mamro z Warszawy	08.12.2018	160
30	Teatr Artenes z Wrocławia – 3 spektakle dla dzieci i młodzieży	13.12.018	450
31	Wieczór muzyki jazzowej w Kufierku – koncert zespołu 3B Quartet – z cyklu „Muzyka na jarmarkowym szlaku”	07.12.2018	24

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) w 2018 r. prowadził wielokierunkową działalność kulturalną poprzez organizację spotkań, prelekcji, warsztatów, kiermaszy, plenerów oraz innych wydarzeń zestawionych w tabeli poniżej:

Tabela 31 Wydarzenia kulturalne

Lp.	Wydarzenie	Dzień	Liczba uczestników
1	Wieczór wspólnego kołędowania – „Pasje z Jarosławskiego Kufierka”	23.01.2018	10
2	„Jarosławskie spotkania z legendą w Kufierku”	05.02.2018	14

3	„Pasje z Jarosławskiego Kuferka” pt. „Kim Pan jest, panie Jacku” – Jacek Hołub	20.02.2018	16
4	Robert Pranagal – artysta fotografik – prelekcja "Strefa światła w portrecie - Między prawdą a kreacją"	07.03.2018	180
5	Pokaz mody w wyk. uczniów Technikum Przemysłu Mody	09.03.2018	300
6	Warsztaty improwizacji scenicznej	23.03.2018	20
7	„Pasje z jarosławskiego Kuferka” – spotkanie z Moniką Broszko	04.04.2018	14
8	Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich w Kuferku pt. „Czytanie uszczęśliwia”	23.04.2018	15
9	„Jarosławskie spotkania z legendą w Kuferku”	19.05.2018	42
10	„Pasje z jarosławskiego Kuferka” – spotkanie z Ireną Oryl	13.06.2018	20
11	2 spotkania w ramach: „Jarosławskie spotkania z legendą w Kuferku”	06.2018	48
12	Warsztaty plastyczne w ramach Akcji „Czysty Jarosław” podczas Dni Jarosławia	30.06.2018	180
13	„Pasje z Jarosławskiego Kuferka” – spotkanie pt. „Sacrum i profanum” z Markiem Gliwą – artystą plastykiem, grafikiem, satyrykiem	03.07.2018	14
14	„Jarmarkowe spotkania z legendą w Kuferku”	23 – 26.08.2018	32
15	Dwudniowe warsztaty ceramiczne w ramach Jarmarku Benedyktyńskiego	8 – 9.09.2018	80
16	Warsztaty motania lalek i warsztaty ceramiczne w ramach III Wielkiego Pikniku nad Sanem	16.09.2018	50
17	5 spotkań w ramach: „Jarosławskie spotkania z legendą w Kuferku”	09 – 10.2018	87
18	Warsztaty ceramiczne dla dzieci (3 sesje)	09.2018	17
19	DECOUPAGE i MIX MEDIA - warsztaty kreatywne	11.10.2018	5
20	„Jarosławskie spotkanie z legendą w Kuferku”	11.2018	23
21	Warsztaty rękodzieła w Kuferku”	11.2018	7

W 2018 r. łącznie zorganizowano 29 imprez o charakterze konkursów, przeglądów, festiwali, itp. Niektóre z nich to:

- XXI Spotkania Teatralne „Jasełka 2018” w dniach 10-11.01.2018 r. W dwudniowym cyklu wzięło udział 11 zespołów reprezentujących szkoły podstawowe, gimnazja, ośrodki szkolno-wychowawcze oraz ośrodki kultury województwa podkarpackiego. Liczba uczestników – 360,
- XXIII Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastoralek – Jarosław 2018 w dniach 21-21.01.2018 roku W dwudniowej imprezie wzięło udział 56 podmiotów wykonawczych (solistów i zespołów), m.in. z Katowic, Janowa Lubelskiego, Tomaszowa Lubelskiego, Rzeszowa, Przemyśla, Jasła, Lublina, Mrągowa, Konina, Nielisza, Chorzowa, Starachowic, Krasnobrodu, Rymanowa, Siemianowic, Opatowa. Do festiwalu zostało zakwalifikowanych 41 wykonawców. Liczba uczestników – 300,

- XI Konkurs Recytatorski „Wiosna w sercu, wiosna wkoło” w dniu 22 marca 2018 r. Konkurs przeznaczony dla recytatorów ze szkół podstawowych. Liczba uczestników – 91,
- „Niebieskie Motyle” – III Regionalny Przegląd Twórczości Dzieci i Młodzieży ze Spektrum Autyzmu i Zespołem Aspergera w ramach obchodów Światowego Tygodnia Świadomości Autyzmu w dniu 12 kwietnia 2018 r. Na konkurs zgłosiły się 24 placówki z całego województwa podkarpackiego nadsyłając aż 155 prac. Utalentowani uczniowie ze spektrum autyzmu i zespołem Aspergera zaprezentowali swoje umiejętności w konkursie plastycznym (we współpracy z SOSW w Jarosławiu),
- III Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny "Jarosławski Kuferek 2018" w dniu 27 lipca 2018 r. Celem konkursu jest nawiązanie do tradycji kupieckich miasta Jarosławia oraz propagowanie sztuki fotografowania jako jednej z form artystycznego wyrazu. Na konkurs wpłynęły 42 prace,
- Jarmark Jarosławski w dniach 23-26.08.2018r., w ramach którego odbyły się spektakle teatralne, etiudy teatralne, warsztaty ceramiczne, lalkarskie, tkackie, itp.,
- X Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej w dniach 31.08-07.09.2018 r., w ramach którego odbyła się: wystawa w Galerii Rynek 6: "Współczesna sztuka ormiańska" autorstwa Helen Arut i Suren Vardanian,
- VIII Jarosławski Przegląd Teatralny "Na dziedzińcu..." w dniach 6-9.09.2018 r., zaprezentowało się 13 teatrów (dla ok. 600 widzów),
- Ogólnopolski Festiwal Teatrów "drobny" w dniu 16 listopada 2018 r. Festiwal adresowany był do amatorskich teatrów młodzieżowych liczących do 5 osób w zespole, działających w placówkach: kultury, oświatowo-wychowawczych, stowarzyszeniach w całym kraju. Festiwal oglądało około 300 widzów.

W związku z rocznicą 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę zorganizowano imprezy wpisujące się miejskie obchody w ramach akcji JAROSŁAW NIEPODLEGŁA, na którą składały się:

- „Historyczny Łut Szczęścia” – quiz dla rodziców wraz z dziećmi (02.05.2018 r.),
- Spontaniczny Konkurs Poezji Patriotycznej „Kto TY jesteś?” (04.06.2018 r.),
- Jarosławska Parabola Dziejowa „Niepodległość miała 20 lat” – inscenizacja przed Sokołem i na rynku (25.10.2018 r.),
- Festiwal Piosenki Ojczyściej im. Michała Zielińskiego „Serce w plecaku 2018” (14-15.11.2018 r.).

Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) zajmuje się organizacją wystaw w 4 galeriach oraz w Księgarni „Jarosławski Kuferek Artystyczny”. Wystawy, które odbyły się w 2018 roku obejmowały swoim zakresem prace malarskie, grafiki, fotografie, jak i wystawy pokonkursowe oraz twórczość dziecięcą. Poniżej wskazano liczbę wystaw, które miały miejsce w poszczególnych galeriach:

- Mała Galeria Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) – 7 wydarzeń,
- Galeria „Rynek 6” – 10 wydarzeń,

- Dziecięca i Młodzieżowa Galeria „W KORYTARZU” – 4 wydarzenia,
- Galeria PROJEKTOR SZTUKI – 2 wydarzenia,
- Księgarnia „Jarosławski Kuferek Artystyczny” – 1 wydarzenie.

Pracownicy Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) w 2018 r. zapewnili dzieciom zamieszkałym na terenie miasta liczne zabawy i atrakcje, organizując wydarzenia kulturalne w czasie ferii zimowych oraz w okresie wakacji. W ramach wakacyjnej przerwy odbyły się między innymi cykle imprez letnich:

- półkolonie – 4 turnusy WAKACJE Z KULTURĄ (we współpracy z Wydziałem Oświaty Urzędu Miasta Jarosławia), w których uczestniczyło 120 dzieci,
- „Kulturalne Działania w Dzielnicach Jarosławia - Wakacyjny Zawrót Głowy”,
- Kulturalne Lato w Mieście – Skwer Kultury (we współpracy z Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu).

Podczas imprez przeprowadzane były zajęcia: plastyczne (pocztówki z wakacji, malowanie buzi, ceramiczne cudenka), taneczno-ruchowe, turniej buli w czterech różnych konkurencjach.

Kolejnym elementem działalności Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) jest kino „Ikar”. W roku 2018 zostało wyświetlonych 209 seansów filmowych z udziałem 8 777 widzów, przy czym od 26 marca 2018 roku do końca roku kino było nieczynne.

Poza wydarzeniami kulturalnymi związanymi z działalnością Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) w 2018 r. odbył się remont w ramach realizacji projektu "Rozwój infrastruktury kulturalnej oraz rozwój oferty kulturalnej na terenie Gmin MOF Jarosław – Przeworsk". Główne prace polegały na remoncie piwnic, przebudowie klatek schodowych, wykonaniu elewacji oraz renowacji okien zabytkowych. Powstały również nowe pomieszczenia pod pracownie. Dodatkowo dzięki dotacji z Gminy Miejskiej Jarosław zostały przeprowadzone prace w sali widowiskowo-kinowej. W wyremontowanych pomieszczeniach powstała: Kameralna Scena Młodych, Scena piosenki aktorskiej, sale warsztatowe, pracownie.

Drugą jednostką zajmującą się organizacją życia kulturalnego w Jarosławiu jest Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Fredry w Jarosławiu. W 2018 r. nastąpiły zmiany organizacyjne w bibliotece. Zmieniła lokalizację filia nr 2, która od września 2018 r. funkcjonuje na nowym osiedlu mieszkaniowym przy ul. Skarbowskiego 10. W ramach biblioteki w 2018 r. funkcjonowały agendy:

- Wypożyczalnia dla dorosłych w siedzibie głównej biblioteki przy ul. ks. Jakuba Makary 1. W roku 2018 zarejestrowano 3 661 czytelników, którym wypożyczono 56 280 książek. Największą popularnością cieszyła się literatura piękna dla dorosłych, której wypożyczono 45 425 woluminów. W ciągu roku wypożyczalnię odwiedziło 25 301 czytelników. W wypożyczalni dla dorosłych funkcjonuje Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników wykazujących duże

zainteresowanie literaturą. W raportowanym roku zorganizowano 10 spotkań, w których wzięło udział 77 osób;

- Wypożyczalnia dla dzieci, w której w 2018 r. zarejestrowano 2 672 czytelników, a wypożyczono 22 450 książek. W omawianym okresie odnotowano 12 568 odwiedzin i udzielono 3 480 informacji. W ciągu całego roku prowadzone są imprezy czytelnicze, tj. spotkania autorskie, głośne czytanie, lekcje biblioteczne, konkursy, projekcje filmowe, inscenizacje, gry i zabawy. Dla dzieci pozostających w mieście zorganizowano szereg zajęć podczas ferii zimowych i wakacji. Wszystkie prowadzone formy pracy miały na celu popularyzację książki i podnoszenie kultury czytelniczej wśród dzieci. W 2018 r. w wypożyczalni dla dzieci przeprowadzono m.in. 41 spotkań z książką (993 uczestników), 10 dyskusji nad książką (309), 27 lekcji bibliotecznych i wycieczek, w których wzięło udział 858 uczniów, 1 spotkanie autorskie (80 uczestników), 5 konkursów (952 uczestników);
- Czytelnia główna i multimedialna posiada 14 896 woluminów książek i czasopism oprawnych oraz 2 726 pozycji multimedialnych. W 2018 r. prenumerowała na bieżąco 39 tytułów czasopism. Czytelnia prowadzi udostępnianie prezencyjne i krótkoterminowe na zewnątrz oraz wypożyczenia międzybiblioteczne. W 2018 r. czytelnię główną odwiedziło 27 240 użytkowników, którym udostępniono:
  - na miejscu 4 414 książek i czasopism oprawnych oraz 10 541 czasopism bieżących,
  - wypożyczono krótkoterminowo na zewnątrz 4 604 książek i 10 675 jednostek zbiorów multimedialnych,
  - udzielono 10 638 informacji.

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych udostępniono 3 książki.

W czytelni systematycznie prowadzone były lekcje biblioteczne, warsztaty, pogadanki, spotkania autorskie dla uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych. W 2018 r. w czytelni przeprowadzono 31 lekcji i wycieczek (721 uczniów), 5 spotkań autorskich (325 uczestników), 9 konkursów (256 uczestników), 9 odczytów (520 uczestników) oraz 14 wystaw.

Filia nr 2, która mieści się przy ul. Skarbowskiego 10, posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci, jest skomputeryzowana, posiada 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, w tym 2 dla czytelników. W 2018 r. zarejestrowano 1 127 czytelników, a wypożyczono ogółem 15 287 woluminów. W ciągu roku filię odwiedziło 6 100 czytelników. Od września 2018 roku filia funkcjonuje w nowym lokalu, otrzymała też nowe wyposażenie meblowe i komputerowe oraz ciekawą aranżację. Został utworzony kącik dziecka, strefa gier i czytelnia prasy.

Filia nr 4 przy os. Kopernika 5, posiada wypożyczalnię dla dorosłych i dzieci. Jest skomputeryzowana, posiada 2 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu (1 dla czytelników). W 2018 r. zarejestrowano 1 328 czytelników, którym wypożyczono 25 720 książek. W ciągu roku filię odwiedziło 10 875 czytelników.

W filii działa Dyskusyjny Klub Książki, który skupia przy sobie czytelników wykazujących duże zainteresowanie literaturą. W raportowanym roku zorganizowano 6 spotkań, w których wzięło udział 36 osób.

Stan zbiorów bibliotecznych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił: 99 853 jednostek o wartości 1 189 240,72 zł, w tym 97 127 książek o wartości 1 105 305,70 zł i 2 726 zbiorów multimedialnych o wartości 61 934,38 zł. W 2018 r. wpłynęło 4 954 jednostek na łączną kwotę 85 075,65 zł, w tym 4 587 woluminów księgozbioru na kwotę 76 554,82 zł oraz 367 jednostek multimediiów na kwotę 8 520,83 zł.

Natomiast struktura zbiorów na dzień 31 grudnia 2018 r. wygląda następująco:

Tabela 32 *Struktura zbiorów bibliotecznych*

Lp.	Rodzaj	woluminy	jednostki
1.	literatura popularnonaukowa	37 767	0
2.	literatura piękna dla dorosłych	36 492	0
3.	literatura dla dzieci	22 586	0
4.	czasopisma oprawne	282	0
5.	zbiory specjalne	0	2 726
Razem		97 127	2 726
		99 853	

W okresie sprawozdawczym prenumerowane były 52 tytuły czasopism.

W kwestiach dotyczących czytelnictwa w 2018 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jarosławiu zarejestrowano 10 498 czytelników, którym wypożyczono na zewnątrz i udostępniono na miejscu ogółem 151 675 woluminów, w tym 129 189 książek i czasopism oprawnych, 11 806 czasopism bieżących i 10 680 jednostek zbiorów multimedialnych. Na 100 mieszkańców liczba czytelników wyniosła 28 osób. Największą grupę czytelników stanowiły osoby uczące się 3 889 i pracujące 3 101. Wypożyczono na zewnątrz 124 464 woluminów. W ramach udostępniania prezencyjnego wypożyczono 4 725 książek i czasopism oprawnych, 11 183 czasopism bieżących. Udzielono ogółem 18 619 informacji. Z Internetu skorzystało 5 778 użytkowników. Ogółem w 2018 r. odwiedziło bibliotekę 106 078 użytkowników, którzy skorzystali z pełnej oferty usług bibliotecznych (korzystający z wypożyczeń na zewnątrz 64 096, z wypożyczeń na miejscu 25 457 oraz imprez czytelniczych 16 525).

W 2018 r. zorganizowano ogółem 431 imprez czytelniczych, w których wzięło udział 16 525 uczestników, w tym 67 to szkolenia biblioteczne użytkowników (1 820), 634 imprezy o charakterze edukacyjnym i kulturalnym (14 705). Odbyło się m.in. 6 spotkań autorskich (405 uczestników), 42 lekcje biblioteczne (1 082 uczestników), 14 konkursów (1 208 uczestników) oraz 40 zajęć komputerowych (536).

W 2018 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu pozyskała z pozabudżetowych źródeł 71 538,00 zł środków na działalność bieżącą. W tym:

- w ramach projektu Promocja czytelnictwa z Biblioteki Narodowej biblioteki pozyskały na zakup

księgozbioru i audiobooków łączną kwotę 27 000 zł,

- w ramach projektu Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016 – 2020 biblioteka w Jarosławiu pozyskała środki na wyposażenie meblowe (dla filii nr 2) w kwocie 23 000 zł.

Przychody własne Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jarosławiu wyniosły 18 674 zł, drogą darów Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu pozyskała zbiory biblioteczne na kwotę 2 864 zł. Wyżej wymienione środki przeznaczone zostały na działalność bieżącą biblioteki.

W 2018 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu wydatkowała kwotę 39 575 zł na wyposażenie meblowe filii nr 2 (23 000 zł pozyskano z MKiDzN, 16 575 zł budżet własny). W 2018 r. biblioteka pozyskała nowy lokal na działalność filii nr 2 przy ul. Skarbowskiego 10. Do filii zostało zakupione nowe wyposażenie meblowe i komputerowe. Opracowana została też nowa aranżacja – biblioteka zyskała nowy wystrój m.in. kącik dziecka, czytelnię, stanowiska komputerowe dla czytelników i strefę gier.

Ostatnią instytucją organizującą życie kulturalne miasta jest Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, które podejmuje wszelkie inicjatywy, aby prowadzić działalność odzwierciedlającą i odpowiadającą na potrzeby społeczeństwa XXI wieku. W tym miejscu zostanie przedstawiona praca głównie Działu Organizacji Wydarzeń Artystycznych.

Jednym z kluczowych obszarów funkcjonowania Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu jest działalność ekspozycyjna i wystawiennicza. Przedmiotowe działania jednostka realizuje dwojako: zarówno poprzez całoroczną działalność wystawienniczą – w oparciu o trzy galerie usytuowane w kamienicy Attavantich, siedzibie Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu – oraz sezonowo w przestrzeni publicznej, w oparciu o plenerowy modułowy system wystawienniczy oraz mobilny system wystawienniczy. Obok działalności wystawienniczej, galerie w założeniu pełnią funkcję edukacyjną. Poza galeriami zlokalizowanymi w kamienicy Attavantich (Galeria Główna u Attavantich, Galeria Debiutów, Galeria w Holu u Attavantich) centrum ma do dyspozycji jeszcze galerie plenerowe usytuowane w przestrzeni starego miasta. Oprócz działalności wystawienniczej w Galerii Głównej u Attavantich realizowane są zajęcia plastyczne pn. Akademia Malarstwa.

W 2018 r. w wyżej wymienionych galeriach zorganizowano następujące wystawy:

Tabela 33 Wystawy w 2018 r.

Lp.	Miesiąc	Galeria Główna u Attavantich	Galeria Debiutów	Galeria w Holu u Attavantich
1	styczeń	Słońcesław z Żołyni „Miłować i walczyć”	Rysunek. Tomasz Rojek OP	Rysunek Tomasza Rojka OP
2	luty	Translokacje 2.0	Interesuje nas piękno	Kierunek: Architektura
3	marzec	Rezonans	Pastel	Przekrój

4	kwiecień	NaturaLnie	Rysunek i Malarstwo	Poezja obraz
5	maj	Ulotnie	Rysunek i Malarstwo	1. Róż:) nie mamy 2. „Szuflada Seniora” – Historyczny projekt międzypokoleniowy Hufca ZHP w Jarosławiu
6	czerwiec	Feminine Rediscovery	Rysunek i Malarstwo	„Szuflada Seniora” – Historyczny projekt międzypokoleniowy Hufca ZHP w Jarosławiu
7	lipiec	POKOLENIA – na 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę	Pozory	Akademia młodych talentów
8	sierpień	Melanż – tandem matka i córka	Pozory	Akademia młodych talentów
9	wrzesień	Wileńszczyzna	Miłe Miasto	Miłe Miasto
10	październik	Wystawa Prac Nauczycieli Zespołu Szkół Plastycznych w Jarosławiu	Akty – rysunek i malarstwo	Śladami Kardynała Karola Wojtyły w Jarosławiu i okolicy. W 40. rocznicę wyboru na Papieża
11	listopad	Wystawa Prac Artystów Nauczycieli Jarosławskiej Szkoły Plastycznej	Fotografia/różne	Ojcowie Niepodległości
12	grudzień	Reminiscencje 2018	Święci dominikańscy. Czego nie widać	Boże Narodzenie w rysunkach Tomasza Rojka OP

W ramach galerii plenerowych odbyły się wystawy:

- Oblicza Mariusza Zaruskiego (maj),
- Detal w Architekturze (czerwiec),
- Perły Nocą (lipiec),
- Jarosław – tu dzieje się kultura (lipiec).

Podsumowując, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w 2018 r. zorganizowało 35 wystaw.

Drugim obszarem działalności jednostki jest organizowanie działań kulturalnych, takich jak koncerty, festiwale, spotkanie autorskie, oraz imprez o charakterze masowym, konferencji, kursów i konkursów. Przedmiotowe wydarzenia Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu organizuje w oparciu o podział okresu ich realizacji, który wygląda następująco:

- działania sezonowe – działania z zakresu kultury wyższej organizowane w ramach Sezonu Artystycznego u Attavantich, inicjatywy kulturalno-edukacyjne podejmowane w ramach

Kulturalnego Lata w Mieście, jarmarki oraz obchody świąt i uroczystości państwowych,

- działania całoroczne – działalność wystawiennicza oraz działania związane z realizacją zadań z zakresu turystyki.

W przypadku Sezonu Artystycznego u Attavantich w 2018 r. odbyły się następujące wydarzenia kulturalne:

- VII Dni Muzyki Fortepianowej im. M. Turzańskiej – 4 występy w dniach od 3 do 10 marca,
- Wiosenne Wieczory u Attavantich – 6 występów w okresie od 20 stycznia do 25 kwietnia,
- Jesienne Wieczory u Attavantich – 7 występów w okresie od 20 października do 11 grudnia,
- koncert „Pro memoria Mieczysława Świąćickiego” w dniu 27 lipca.

W ramach działań plenerowych w 2018 r. zorganizowano:

- Majówkę na rynku w dniach od 5 do 6 maja (w tym: 2 animacje i konkursy, 1 zabawa taneczna, 1 pokaz tańca, 2 przeglądy, 7 koncertów),
- Klasykowisko – charytatywny zlot i rajd pojazdów zabytkowych w dniu 17 czerwca,
- Dni Jarosławia w dniach od 30 czerwca do 1 lipca (w tym: 2 zabawy i konkursy dla całych rodzin, 6 koncertów, 1 zabawa taneczna, 1 tańce integracyjne, 1 przegląd),
- Kulturalne Lato w Mieście w okresie od 7 lipca do 30 września (w tym: 8 warsztatów, 3 koncerty, 6 projekcji filmowych, 5 spacerów z przewodnikiem, 4 spotkania klubu dyskusyjnego, 4 wydarzenia stałe),
- Jarmark Jarosławski w dniach od 24 do 27 sierpnia,
- Jarmark Bożonarodzeniowy w dniach od 18 do 22 grudnia,
- Powitanie Nowego Roku w dniu 31 grudnia.

Dodatkowo Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu współorganizowało 14 wydarzeń plenerowych, m.in. Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, VIII Podkarpackie Juwenalia, Piknik wojskowy nad Sanem – 25-lecie dywizjonu artylerii samobieżnej oraz VIII Jarmark Benedyktyński.

Ponadto, jedną z największych inicjatyw kulturalnych skierowanych zarówno do mieszkańców, jak i turystów, była Noc Muzeów/Noc Zwiedzania Rynku, w trakcie której można było wziąć udział w 8 zaproponowanych wydarzeniach polegających na zwiedzaniu oraz wydarzeniach zorganizowanych w 10 różnych miejscach, takich jak: Muzeum – Kamienica Orsettich, kamienica Gruszewiczów, plac św. Michała oraz Galeria Świat Kresów.

Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w 2018 r. zorganizowało samodzielnie lub uczestniczyło przy organizacji uroczystości państwowych, wojskowych oraz świąt o charakterze patriotycznym i patriotyczno-religijnym. Samodzielnie zorganizowało:

- 154. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego (20.01),
- 74. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego (01.08),
- 79. rocznicę wybuchu II wojny światowej (01.09),
- Dzień Sybiraka i Weterana (17.09).

Wraz z innymi podmiotami w 2018 r. zorganizowano 14 imprez, w tym 9 niżej wymienionych uroczystości, w których współorganizatorem był Burmistrz Miasta Jarosławia:

- Obchody Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych (04.03),
- Święto Flagi Państwowej (02.05),
- Święto Konstytucji 3 Maja (03.05),
- Dzień Patrona Miasta (10.06),
- Obchody 75. rocznicy zbrodni wołyńskiej (20.06),
- 25-lecie 14. dywizjonu artylerii samobieżnej (22.06),
- Święto Wojska Polskiego (14.08),
- Narodowe Święto Niepodległości (11.11),
- Święto Wojsk Rakietowych i Artylerii (14.12).

Następnym obszarem tematycznym organizowanych wydarzeń kulturalnych były wydarzenia o tematyce wielokulturowości, poświęcone szeroko rozumianej wielonarodowości, dawnym tradycjom – także muzycznym – kulturze ludowej czy też kulturze pogranicza. W 2018 r. należy wyróżnić:

- XXVI Festiwal Muzyki Dawnej „Pieśń Naszych Korzeni” (16-26.08), w ramach którego odbyły się m.in. warsztaty chóru festiwalowego, seminaria poświęcone odbytym koncertom oraz potańcówka,
- Jarmark Jarosławski (23-26.08), w ramach którego odbyły się m.in. pchli targ, zwiedzanie starego miast, koncerty i potańcówki,
- X Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej (31.08-07.09), w ramach którego odbyły się m.in. spotkania autorskie, prezentacje multimedialne czy wystawy przybliżające widzom piękno ziemi Wileńszczyzny i Lwowa.

Dodatkowo, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu nieodpłatnie udostępnia infrastrukturę sali lustrzanej, m.in. podmiotom i organizacjom w ramach prowadzonej przez nie działalności o charakterze zbieżnym z misją jednostki. W raportowanym roku miały miejsce 62 użyczenia sali, z czego 10 Urzędowi Miasta Jarosławia w celu zorganizowania niżej wymienionych wydarzeń:

- „Ochrona danych osobowych w świetle zmienionych przepisów. Obowiązki z dostosowaniem jednostki do RODO” – szkolenie (12.04),
- Jubileusz zawarcia związku małżeńskiego (18.04),

- „Wspólne choroby serca, nerek, i cukrzycy – jak postępować” – wykład lek. med. Stanisława Mazura specjalisty chorób wewnętrznych, kardiologa oraz „Choroby dietozależne – co jeść, aby nie chorować” – Ewa Międlar, mgr pielęgniarstwa (24.04),
- Międzynarodowy Obóz Dzieci i Młodzieży (11.07),
- Szkolenie dla komisji wyborczych (05.10),
- Spotkanie Burmistrza Miasta Jarosławia z mieszkańcami (09.10),
- Jubileusz zawarcia związku małżeńskiego (10.10),
- Szkolenie dla komisji wyborczych (11.10),
- Szkolenie dla komisji wyborczych (20.10),
- V Edycja Budżetu Obywatelskiego – podsumowanie (20.12).

Ponadto, działaniami z zakresu kultury i sztuki były wszystkie akcje zorganizowane przez organizacje pozarządowe, które wygrały otwarte konkursy na realizację zadań z przedmiotowego zakresu. Liczba i charakter zorganizowanych zajęć zostały wymienione w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe*.

W kwestii ochrony zabytków w 2018 r. zostały przeprowadzone niżej wymienione prace remontowe, zrealizowane w ramach projektu pn. „Jarosław Magiczne Miasto”:

- adaptacja budynku Bramy Krakowskiej polegająca na remoncie pomieszczeń, dostawie i montażu elementów aranżacji oraz obsługi inwestorskiej i konserwatorskiej. Łączny koszt wyniósł 1 107 004,00 zł,
- adaptacja piwnic ratusza polegająca na remoncie pomieszczeń, dostawie i montażu elementów aranżacji oraz obsługi inwestorskiej i konserwatorskiej. Łączny koszt wraz z wydatkami związanymi z odbiorem wyniósł 1 379 042,71 zł.

Więcej informacji dotyczących spraw związanych z zabytkami na terenie Jarosławia znajduje się w podpunkcie 6.1. *Strategia miasta i inne dokumenty planistyczne*.

7. Sport, rekreacja i turystyka

Zajmując się sportem i rekreacją w 2018 r. należy przybliżyć działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Burmistrza Adolfa Dietziusa w Jarosławiu. Podstawowym celem ośrodka jest realizacja zadań własnych gminy, głównie w zakresie promocji i szerzenia wychowania fizycznego, sportu, rekreacji, rehabilitacji, turystyki i wypoczynku. Cel ten realizowany jest przy wykorzystaniu posiadanej bazy sportowo-rekreacyjnej, urządzeń i sprzętu oraz poprzez organizację imprez i zawodów sportowych. Ośrodek realizował swoje zadania w 2018 r. w oparciu o przyjęty plan finansowy opracowany na podstawie Uchwały Rady Miasta Jarosławia w sprawie budżetu miasta Jarosławia na 2018 r. oraz przy wykorzystaniu bazy

sportowo-rekreacyjnej, w skład której wchodzi:

1. hala sportowo-widowiskowa,
2. kryta pływalnia,
3. Hotel „Turkus”,
4. stadion miejski przy ul. Piekarskiej,
5. obiekty sezonowe: pływalnia oraz sztuczne lodowisko.

W przypadku hali sportowo-widowiskowej w 2018 r. obiekt przeszedł pozytywnie weryfikację i został dopuszczony do rozgrywek w takich dyscyplinach sportowych jak: piłka ręczna, koszykówka i siatkówka. Zajęcia szkoleniowe i rekreacyjne w hali sportowo-widowiskowej odbywały się w dni powszednie od godziny 7.30 do 22.00, według przyjętego tygodniowego harmonogramu. Do godziny 15.00 z sal sportowych korzystały głównie szkoły na prowadzenie zajęć wychowania fizycznego. Salę wykorzystywano również do wszelkiego rodzaju zawodów międzyszkolnych, organizowanych w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego, jak i rywalizacji miejskiej. Od godziny 15.00 hala udostępniana była przede wszystkim organizacjom sportowym z przeznaczeniem na prowadzenie zajęć treningowych dla własnych sekcji. W soboty, niedziele i dni świąteczne hala sportowa była głównie miejscem imprez sportowych, organizowanych w ramach rozgrywek ligowych, turniejów, imprez rekreacyjnych dla mieszkańców miasta, jak również imprez kulturalnych.

Poniżej wymieniono stowarzyszenia sportowe, kluby prowadzące szkoleniowe zajęcia kwalifikowane w dni powszednie w godz. od 15.00 do 22.00 oraz rozgrywki w soboty i niedziele:

- PKS Kolping Frac Jarosław – treningi, rozgrywki superligi w tenisie stołowym,
- „SPR JKS” – piłka ręczna kobiet – I liga – treningi, rozgrywki ligowe oraz zawody sportowe,
- JKS 1909 – piłka nożna – treningi w okresie zimowym oraz organizacja turniejów piłki nożnej,
- MKS „SAN-Pajda Jarosław” – piłka siatkowa kobiet – treningi, rozgrywki ligowe oraz organizacja zawodów sportowych,
- MKS „SAN - Jarosław” I liga kobiet w piłce ręcznej – treningi, rozgrywki ligowe,
- AZS PWSTE III Liga Mężczyzn w koszykówce – treningi, rozgrywki ligowe,
- AZ Combat Aikido – treningi, zawody sportowe,
- KSW „Sokół” Jarosław (kickboxing) – treningi,
- Fight Team JKS – treningi MMA.

Ponadto z usług hali sportowej korzystają podmioty bezpośrednio niezwiązane ze sportem jak: jednostka Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Jarosławiu, Komenda Powiatowa Policji, jednostka wojskowa czy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu, jak również osoby fizyczne prowadzące zajęcia rekreacyjne.

W 2018 r. w hali odbyły się następujące imprezy sportowe:

- Halowy Turniej Piłki Nożnej Seniorów im. M. Lotycza. MOSiR/JKS 1909,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców roczniki: 2007 – JKS 1909,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Dzieci „Śladami Bogdana Zająca” – SP11,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Dzieci z rocznika: 2010 – JKS 1909,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Dzieci – Stowarzyszenie JKS 2007,
- Turniej Koszykówki dziewcząt i chłopców – MSZS ,
- Turniej Piłki Ręcznej dziewcząt i chłopców w ramach Gimnazjady – MSZS,
- Turniej Piłki Siatkowej dziewcząt – MSZS,
- Turniej Piłki Siatkowej chłopców – MSZS,
- Powiatowy Turniej w Piłce Ręcznej Chłopców – PSZS,
- Powiatowy Turniej w Piłce Ręcznej Dziewcząt – PSZS,
- Ogólnopolski Turniej AZ Combat Aikido,
- Mecz Polska - Chorwacja w tenisie stołowym – PKS Kolping Jarosław,
- Turniej AZ Combat Aikido,
- Turniej Piłki Siatkowej Kobiet pod patronatem Burmistrza Miasta Jarosławia,
- Turniej Piłki Ręcznej dziewcząt i chłopców – MSZS,
- XX Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego Strażaków w piłce halowej,
- Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej Dzieci – JKS 1909,
- Mikołajkowy Turniej w Kickboxingu dla dzieci wraz z rodzicami – KSW ”Sokół” Jarosław,
- „Dzień aktywności sportowej” – PSONI w Jarosławiu,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców – MSZS,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców – Stowarzyszenie JKS 2009,
- Igrzyska Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej chłopców i dziewcząt – MSZS,
- Halowy Turniej Piłki Nożnej Chłopców o Puchar M. Golby – Stowarzyszenie JKS 2007.

Ponadto, hala posłużyła również jako miejsce, w którym zorganizowano różnego rodzaju uroczystości, wystawy, pokazy, bale i występy estradowe. W 2018 r. były to:

- Bal maturalny I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Jarosławiu,
- Bal maturalny Zespół Szkół Drogowo-Geodezyjnych i Licealnych w Jarosławiu,
- 51. Krajowa Wystawa Psów Rasowych – Związek Kynologiczny w Polsce,
- Przegląd Twórczości Dziecięcej – Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej organizowane przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Jarosławiu,

- 50. Regionalna Wystawa Gołębi Rasowych, Królików i Drobiu Ozdobnego – Podkarpackie Towarzystwo Hodowców Gołębi Rasowych i Drobno Inwentarza – Skołyszyn,
- Kabaret Skeczów Męczących – Agencja Artystyczna,
- Turniej Tańca Towarzyskiego Dzieci – Podkarpackie Centrum Tańca, XXI Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „Jarosław 2018” – Szkoła Tańca „TAKT” w Jarosławiu,
- „Endorfiny kilometry dobra”- taniec zumby – Zespołu Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących w Jarosławiu.

Drugim typowo sportowym obiektem jest stadion miejski, który ze względu na swój charakter jest obiektem sezonowym, a jego praca przypada na okres od marca do listopada. W tym okresie stadion jest czynny od godziny 8.00 do zmierzchu we wszystkie dni tygodnia. W dni powszednie odbywają się tu zajęcia prowadzone przez szkoły w ramach wychowania fizycznego oraz rozgrywki międzyszkolne prowadzone przez szkolne związki sportowe i kluby sportowe. W grudniu 2018 r. rozpoczęła się długo oczekiwana przez mieszkańców miasta kompleksowa modernizacja stadionu miejskiego obejmująca m.in. budowę boiska do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, budowę infrastruktury lekkoatletycznej: bieżni 400 m oraz bieżni 100 m, skoczni do skoku w dal i trójskoku, skoczni do skoku o tyczce, skoczni do skoku wzwyż oraz rzutni do pchnięcia kulą.

W kwestii krytej pływalni w 2018 r. z jej usług skorzystało 152 326 osób ze średnią dzienną ok. 435 osób. Użytkownicy pływalni stanowią: 30% zajęcia grupowe szkół oraz 70% klienci indywidualni.

W okresie letnim mieszkańcy Jarosławia mogli korzystać z pływalni sezonowej, funkcjonującej od dnia 3 czerwca do 2 września. W tym okresie z jej usług skorzystało 11 947 osób.

Kolejnym obiektem sezonowym było sztuczne lodowisko o pow. 600 m². Sezon 2017/2018 z uwagi na dobre warunki pogodowe trwał do 6 marca 2018 r., natomiast sezon 2018/2019 rozpoczął się 1 grudnia 2018 roku. Lodowisko czynne było w dniach powszednich od godziny 8.00 do 21.00, w soboty niedziele i święta od godz. 10.00 do 21.00. W tym czasie z usług lodowiska skorzystało 22 585 osób.

Z usług hotelu w 2018 r. skorzystało 4 828 osób, co łącznie dało wykorzystanych 10 029 osobo-nocy. Liczba gości wraz z liczbą osobo-nocy w 2018 r. kształtowała się następująco:

Tabela 34 Liczba gości w hotelu

Miesiąc	Liczba gości	Liczba osobo-nocy
styczeń	405	850
luty	398	811
marzec	367	590
kwiecień	445	715
maj	411	846
czerwiec	463	736

lipiec	250	1175
sierpień	297	1963
wrzesień	447	573
październik	473	736
listopad	481	525
grudzień	391	509
SUMA:	4 828	10 029

W roku sprawozdawczym Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu był organizatorem lub współorganizatorem niżej wymienionych imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym:

Tabela 35 *Imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym*

Lp.	Nazwa i opis imprezy	Termin	Miejsce
1	„LOTYCZ CUP” XXIV Halowy Turniej Piłki Nożnej Seniorów im. M. Lotycza	12.01	hala sportowa
2	„Ferie na sportowo” – cykl imprez dla dzieci i młodzieży – gry i zabawy na lodowisku	29.01-09.02	hala sportowa, lodowisko
3	JAROSŁAWSKA GALA SPORTU „Plebiscyt na najpopularniejszego sportowca i trenera – wychowawcę młodzieży miasta Jarosławia” – ogłoszenie wyników	09.02	Restauracja Coloseum
4	Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej im. Cieszanowskiego w ramach MMP	15-18.02	hala sportowa
5	„Liga Pływacka 7 miast”	18.02	kryta pływalnia
6	Bieg „Tropem Wilczym”	04.03	teren miasta Jarosławia
7	„Majówka na sportowo” – piknik siatkarski, turniej piłki nożnej, turniej streetball gry, zabawy	30.04-03.05	stadion miejski hala sportowa
8	Gala sportów walki MMA	26.05	hala sportowa
9	„Dzień Dziecka na sportowo” – turnieje, gry, zabawy, konkurencje sprawnościowe	01-03.06	hala sportowa stadion, rynek
10	Mistrzostwa Jarosławia w Pływaniu w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu i Dnia Dziecka	01.06	kryta pływalnia
11	XXII edycja „Dziś zabawa w sport, jutro olimpiada” turniej rekreacyjno-sportowy dla klas 1-4	18.06	hala sportowa
12	Wakacje na sportowo „Turniej Piłki Nożnej Chłopców im. L. Melnarowicza”	21.06	stadion miejski
13	Wakacje na sportowo „XXIV Otwarty Turniej Dzikich Drużyn w Piłce Nożnej Chłopców	17.08	stadion miejski
14	Wakacje na sportowo „Otwarty Turniej Siatkówki Plażowej”	25.08	stadion miejski
15	Otwarte Mistrzostwa Jarosławia - Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej	01-02.09	hala sportowa
16	XXVI Maraton Kajakowy rzeką San	08.09	rzeką San Wyszatyce – Jarosław

17	Jarosławskie Święto Biegowe Ćwierć Maraton Galicja - Bieg Niepodległości 1918m	30.09.	Jarosław i okolice
18	Halowy Turniej Piłki Nożnej Służb Mundurowych	10.11	hala sportowa
19	Otwarte Mistrzostwa Jarosławia w Badmintona	02.11	hala sportowa
20	Mikołajkowe Zawody Pływackie	09.12	pływalnia
21	„Młodość bez nałogów” – turniej szkół w „dwa ognie”	09.12	hala sportowa
22	Imprezy mikołajkowo-gwiazdkowe (cykl imprez ruchowych gry i zabawy z rodzicami)	grudzień	hala sportowa

Drugim głównym tematem niniejszego podpunktu jest turystyka. Jednostką zajmującą się tą częścią jest Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu. Za tę gałąź działalności w szczególności odpowiada Dział Turystyki i Promocji, w skład którego wchodzi: Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej oraz Podziemne Przejście Turystyczne. Prowadzony przez jednostkę Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej realizuje podstawowe zadania statutowe, do których należy m.in. popularyzacja, promocja i upowszechnianie kultury, w szczególności twórczości lokalnych twórców oraz obrót dziełami sztuki, wydawnictwami oraz pamiątkami. Sam punkt jest miejscem dedykowanym miastu z szeroką ofertą handlową, promocyjną i informacyjną, skierowaną zarówno do mieszkańców, jak i odwiedzających Jarosław turystów.

W ramach prowadzonej działalności statutowej Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu wydaje publikacje o tematyce turystycznej oraz kulturalnej. W 2018 r. przygotowano 15 wydawnictw:

- periodyki/grafiki/artykuły:
  - Kalejdoskop Jarosławski,
  - Podkarpacka Historia,
  - Rewia,
- foldery/miniprzewodniki/księgi zagadek/paszporty:
  - Jarosław. Tu warto być,
  - Przewodnik Turystyczny. Rzeszów Łańcut, Przeworsk, Jarosław,
  - Podziemne Trasy Turystyczne Polski,
  - Podkarpacka Księga Łamigłówek. 100 zadań na 100-lecie odzyskania niepodległości,
  - Podkarpacki Paszport Rodzinny
- albumy/przewodniki:
  - Szlakiem cudów Podkarpacia,
- ulotki/broszury:
  - Podziemne Przejście Turystyczne,

- Jarosławski Kalendarz Imprez Kulturalnych,
- Jarmark Jarosławski
- gra typu memory – jarosławska gra pamięciowa,
- nośnik ekspozycyjny – System Nice Place,
- gazetka skrzynkowa – Kurier Turystyczny.

Dodatkowo wznowiono dwa tytuły: Jarosław Podziemne Przejście Turystyczne (folder) i Mapa turystyczna Jarosławia (mapa).

Wśród innych działań znalazły się między innymi:

- film „Zakochaj się w Polsce”,
- strona internetowa – www.podziemia.jaroslaw.pl,
- strona internetowa – www.turystyka.jaroslaw.pl,
- aplikacja – multiprzewodnik po Jarosławiu.

Działania na rzecz kulturalno-turystycznego wizerunku Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 r., Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu prowadziło poprzez:

- udział w następujących targach turystycznych:
  - Międzynarodowe Targi Turystyczne we Wrocławiu (01-03.03),
  - Wielki Finał Festiwalu Dziedzictwa Kresów w Baszni Dolnej (05.08),
- wydawnictwa kulturalno-turystyczne, takie jak: albumy, przewodniki, reprinty, wydawnictwa związane z miastami i regionami oraz kartograficzne,
- projekty z zakresu turystyki aktywnej – w 2018 r. zrealizowano szereg działań mających na celu popularyzowanie i udostępnianie tej formy aktywności. Wśród nich wymienić należy opracowanie szlaków tematycznych, w formie elektronicznej umieszczonych na stronie internetowej www.turystyka.jaroslaw.pl oraz stworzenie aplikacji mobilnej – multiprzewodnika po Jarosławiu – wyposażonego w treść umożliwiającą poznanie zabytków i atrakcji miasta – m.in. poprzez udział w przygotowanych grach i łamigłówkach – czy przemierzenie wyznaczonych szlaków turystycznych, spacerując z telefonem lub tabletem. Podjęto również następujące inicjatywy:
  - Zakochani w Podziemiach (14.02),
  - Noc Zwiedzania Rynku w Podziemiach (19.05),
  - Smyki Lubią Smakołyki (03.06),
  - Niedzielne Spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem (lipiec-sierpień),
  - Jarmark Jarosławski w Podziemiach (25-26.08),
  - Jarosław Miasto Kupców (25-26.08).

W ramach współpracy z organizacjami turystycznymi, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w 2018

roku współpracowało z:

- Polską Organizacją Turystyczną:
  - udział w akcji „Weekend za pół ceny” (edycja wiosenna i jesienna),
  - przedstawiciele centrum uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu Forum Informacji Turystycznej w Zamościu (4–5.12),
  - pracownicy Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej wzięli udział w szkoleniu: „Karpacki Szlak Wina jako promocja enoturystyki na pograniczu polsko-słowackim” (16.03),
  - pracownicy Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej wzięli udział w szkoleniu „Szlak Maryjny Światło ze Wschodu” (23–25.04),
- Podkarpacką Regionalną Organizacją Turystyczną:
  - przy realizacji projektu „Szlak historycznych receptur”, w ramach którego została wytyczona nowa trasa turystyczna przebiegająca przez województwo podkarpackie i północną Słowację. Pośród najciekawszych punktów na nowej trasie turystycznej znalazła się jarosławska winnica rodziny Steckich,
  - w 2018 roku podjęto działania w celu odnowienia certyfikatu Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. Przyznawana przez Polską Organizację Turystyczną za pośrednictwem Podkarpackiej Regionalnej Organizacji Turystycznej poprzez rozpoczęcie prac zmierzających do ustawienia w przestrzeni publicznej Jarosławia znaków kierunkowych – oznakowanie drogi do Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej. Dzięki temu możliwe będzie uzyskanie najwyższej oceny – **** – w Polskim Systemie Informacji Turystycznej,
- Jarosławskim Stowarzyszeniem Pilotów Wycieczek i Przewodników Turystycznych w obszarze prowadzenia Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej,
- Miejskim Kołem PTTK w Jarosławiu przy oddziale PTTK Rzeszów w obszarze prowadzenia Punktu Informacji Turystyczno-Kulturalnej.

W sprawie działań z zakresu prowadzenia wymiany kulturalnej z zagranicą więcej informacji znajduje się w podpunkcie 6.6. *Współpraca regionalna i międzynarodowa.*

Jednym z obszarów związanych z turystyką jest dbałość o zachowanie i popularyzowanie dziedzictwa kulturowego miasta. Realizacja tego zadania w głównej mierze opiera się na prowadzeniu Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu, które polega m.in. na organizowaniu oraz kompleksowej obsłudze ruchu turystycznego, a także udziale i organizacji szeroko definiowanych wydarzeń. W roku 2018 Punkt Informacji Turystyczno-Kulturalnej odnotowało blisko 9 tysięcy odwiedzających Podziemne Przejście Turystyczne. Ponad 3,5 tysiąca – a więc ponad jedna trzecia odwiedzin – przypadała na okres wakacyjny.

Na zakończenie opisu działań skupionych na ogólnej promocji turystyki, realizowanych w oparciu o kulturowe i historyczne dziedzictwo Jarosławia, należy wymienić wydarzenia zorganizowane w ramach

Podziemnego Przejścia Turystycznego⁷ w 2018 r.:

- Dzień Babci i Dziadka w Podziemnym Przejściu Turystycznym (20-21.01),
- Zakochani w Podziemiach (09.02),
- Noc Zwiedzania Rynku w Podziemiach (19.05),
- Smyki Lubią Smakołyki (03.06),
- Niedzielne Spacerki po Jarosławiu z Przewodnikiem (lipiec-sierpień),
- Jarmark Jarosławski w Podziemiach (25-26.08),
- Jarosław Miasto Kupców (25-26.08),
- IV Międzynarodowy Kongres Naukowy „Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej” (03-05.10),
- XI Spotkanie Samorządu Przewodników Województwa Podkarpackiego „Podkarpaccy Przewodnicy dla Niepodległej” (17-18.11),
- Mikołajki w Podziemnym Przejściu Turystycznym (04-07.12).

8. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe w ramach zakresu swojej działalności mogą wykonywać pewne określone zadania gminy wobec jej mieszkańców. W tym celu Burmistrz Miasta Jarosławia ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych. W 2018 roku niżej wymienione organizacje pozarządowe zgodnie z zarządzeniami Burmistrza Miasta Jarosławia realizowały wyszczególnione obowiązki:

Tabela 36 Działania organizacji pozarządowych

Organizacja	Zadanie	Kwota dotacji	Zarządzenie Burmistrza
Zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu			
Jarosławski Klub Sportowy 1909	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej	104 100,00 zł	Zarządzenie nr 71.2/2018 z dnia 7 marca 2018 r.
Klub Sportowy „Przedmieście”		12 000,00 zł	
Jarosławskie Stowarzyszenie Oświaty i Promocji Zdrowia		6 000,00 zł	
UKS FOOTBALL ACADEMY		37 200,00 zł	
Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław		13 250,00 zł	
Uczniowski Klub Sportowy TOP-9 w Jarosławiu		16 000,00 zł	
Parafialny Klub Sportowy „KOLPING” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie tenisa stołowego	56 850,00 zł	
Klub Uczelniany AZS przy	Szkolenie dzieci i młodzieży	9 500,00 zł	

⁷ Niektóre z nich zostały już wymienione w innych częściach raportu.

PWSTE Jarosław	w zakresie piłki koszykowej chłopców	
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej JKS Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej dziewcząt	38 800,00 zł
Towarzystwo Sportowe MKS „SAN” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej dziewcząt	5 000,00 zł
Stowarzyszenie Piłki Ręcznej JKS Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej chłopców	5 000,00 zł
Towarzystwo Sportowe MKS „SAN” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej dziewcząt	70 950,00 zł
Uczniowski Klub Sportowy „TRAMP” przy ZSTiO w Jarosławiu	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie łucznictwa	35 550,00 zł
Aeroklub Ziemi Jarosławskiej	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie lotnictwa szybowcowego	17 000,00 zł
Klub Sportów Walki „SOKOŁ” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów walki – kick-boxingu	9 600,00 zł
Autonomiczne Zrzeszenie COMBAT AIKIDO	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów walki – aikido	8 600,00 zł
Parafialny Klub Sportowy „KOLPING” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów walki – judo	10 800,00 zł
Klub Uczelniany AZS przy PWSTE Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów walki – boks	5 000,00 zł
Towarzystwo Sportowe MKS „SAN” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie sportów walki – MMA	5 000,00 zł
Klub Uczelniany AZS przy PWSTE Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie pływania	3 000,00 zł
Stowarzyszenie Sportowe Jarosławskiego Klubu Badmintona „JKB”	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie badmintona	4 000,00 zł
Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegów na orientację	2 000,00 zł
Miejski Szkolny Związek Sportowy Jarosław	Organizacja zawodów międzyszkolnych w różnych dyscyplinach sportu na poziomie szkół podstawowych	28 000,00 zł

	i gimnazjalnych		
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Powiatu Jarosławskiego	Organizacja Biegu Malucha w Biegu z Europą – Edycja 2018 (w ramach budżetu obywatelskiego)	10 000,00 zł	
Towarzystwo Sportowe MKS „SAN” Jarosław	Prowadzenie Siatkarskiego Ośrodka Szkoleniowego dla Uczniów	25 800,00 zł	
Jarosławski Klub Sportowy 1909	Organizacja gali MMA (w ramach budżetu obywatelskiego)	10 000,00 zł	Zarządzenie nr 152/2018 z dnia 7 maja 2018 r.
Jarosławskie Stowarzyszenie Oświaty i Promocji Zdrowia	Popularyzacja turystyki rowerowej w społeczności lokalnej Jarosławia	1 250,00 zł	Zarządzenie nr 177/2018 z dnia 23 maja 2018 r.
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Terenowe w Jarosławiu		1 250,00 zł	
Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii			
Stowarzyszenie Kulturalno-Wychowawcze im. Piotra Skargi w Jarosławiu	Prowadzenie całorocznej świetlicy środowiskowej oraz profilaktyki alkoholowej dla dzieci ze wsparciem specjalistycznym rodziny z dzielnicy nr 1	28 000,00 zł	Zarządzenie nr 95/2018 z dnia 21 marca 2018 r.
Stowarzyszenie „Nowa Kultura”	Prowadzenie całorocznej świetlicy środowiskowej z programem profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Jarosławia z rejonu dzielnicy nr 2	28 000,00 zł	
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu	Wspieranie działań profilaktyczno-wychowawczych w świetlicy środowiskowej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym, z terenu dzielnicy nr 3	35 000,00 zł	
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Jarosławiu	Wspieranie działań profilaktyczno-wychowawczych w świetlicy środowiskowej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym, z terenu dzielnicy nr 5 i dzielnicy nr 6	24 000,00 zł	
Parafia rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski	Profilaktyka alkoholowa na rzecz dzieci i młodzieży ze	10 000,00 zł	

	środowisk patologicznych z rejonu ul. 3-go Maja	
Jarosławskie Stowarzyszenie Oświaty i Promocji Zdrowia	Promowanie sportu i rekreacji w zakresie piłki nożnej jako najskuteczniejszej formy profilaktyki uzależnień w społeczności lokalnej miasta Jarosławia	5 000,00 zł
Klub Sportowy Przedmieście Jarosław	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie piłki nożnej	12 000,00 zł
Jarosławski Klub Sportowy 1909	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie piłki nożnej chłopców jako formy profilaktyki alkoholowej	11 000,00 zł
Uczniowski Klub Sportowy TOP-9		11 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Bolesnej	Promocja dojrzałych postaw proabstynenckich i zdrowego stylu życia poprzez organizację czasu wolnego w ramach duszpasterstwa młodzieży	5 000,00 zł
Parafialny Klub Sportowy „KOLPING” Jarosław	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie tenisa stołowego jako formy profilaktyki alkoholowej	20 000,00 zł
Parafialny Klub Sportowy „KOLPING” Jarosław	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie judo jako formy profilaktyki alkoholowej	10 000,00 zł
Aeroklub Ziemi Jarosławskiej	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie lotnictwa szybowcowego jako formy profilaktyki alkoholowej	5 000,00 zł
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie krótkofalarstwa jako formy profilaktyki alkoholowej	4 000,00 zł
Uczniowski Klub Sportowy TRAMP	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie	13 000,00 zł

	łuczniactwa jako formy profilaktyki alkoholowej	
Autonomiczne Zrzeszenie COMBAT AIKIDO	Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez czynne uprawianie sportu w zakresie aikido jako formy profilaktyki alkoholowej	7 000,00 zł
Klub Uczelniany AZS przy PWSTE Jarosław	Organizacja czasu wolnego dla dzieci poprzez zajęcia ruchowe i ogólnorozwojowe z elementami piłki ręcznej i piłki siatkowej jako forma profilaktyki alkoholowej	10 000,00 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Organizacja wypoczynku letniego z programem profilaktyki uzależnień w formie kolonii zdrowotnych i turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i wykluczeniem społecznym	10 000,00 zł
ZHP Komenda Hufca	Organizacja obozu sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży w ramach promowania zdrowego stylu życia bez nałogów	15 000,00 zł
Międzyszkolny Klub Sportowy „SAN” Jarosław	Organizacja obozu sportowego oraz zajęć rekreacyjno-sportowych w czasie wakacji z elementami biegu na orientację jako formy profilaktyki alkoholowej	8 000,00 zł
Stowarzyszenie Kulturalno-Wychowawcze im. Piotra Skargi w Jarosławiu	Zorganizowanie wypoczynku letniego promującego zdrowy styl życia bez nałogów dla dzieci i młodzieży z dzielnicy nr 1	6 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski	Zorganizowanie wypoczynku letniego promującego zdrowy styl życia bez nałogów dla dzieci i młodzieży z dzielnicy nr 2	15 000,00 zł
Parafia pw. Chrystusa Króla	Organizowanie wypoczynku letniego w formie kolonii zdrowotnych i turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin	9 000,00 zł

	dotkniętych problemem alkoholowym	
Parafia pw. Miłosierdzia Bożego	Zorganizowanie wypoczynku letniego promującego zdrowy styl życia bez nałogów dla dzieci i młodzieży z dzielnicy nr 4	6 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Bolesnej	Zorganizowanie wypoczynku letniego jako formy profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży z duszpasterstwa z dzielnicy nr 6	6 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus	Zorganizowanie wypoczynku letniego połączonego z profilaktyką uzależnień od alkoholu dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich i patologicznych z dzielnicy nr 7	8 000,00 zł
Jarosławskie Stowarzyszenie Oświaty i Promocji Zdrowia	Kształtowanie umiejętności życiowych najsukuteczniejszą formą promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień	4 000,00 zł
Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych TOBIE		3 000,00 zł
TS MKS SAN		3 000,00 zł
AKCJA KATOLICKA Parafia pw. Chrystusa Króla	Organizacja pikniku integracyjnego „Z bliźnim na majówkę” z udziałem dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym z terenu dzielnicy nr 3	4 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski	Organizacja festynu dla społeczności lokalnej „Bawimy się i wypoczywamy bez alkoholu”	4 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus	Organizacja festynu sportowo-rekreacyjnego promującego zdrowy styl życia bez nałogów dla dzieci i młodzieży z dzielnicy nr 7 i dzielnic ościennych	6 000,00 zł
Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Terenowe w Jarosławiu	Kształtowanie wśród chorych na cukrzycę postaw prozdrowotnych, a zwłaszcza związanych z profilaktyką alkoholową	10 000,00 zł
Diabetycy Powiatu Jarosławskiego		3 000,00 zł
Stowarzyszenie Akademia	Kształtowanie wśród osób	10 000,00 zł

Trzeciego Wieku w Jarosławiu	starszych prawidłowych zachowań związanych z ochroną zdrowia w szczególności z profilaktyką alkoholową		
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki Koło Powiatowe w Jarosławiu	Warsztaty arteterapii dla osób niewidomych i słabowidzących, jako profilaktyka uzależnień i model trzeźwego spędzania czasu	4 000,00 zł	
Polski Związek Głuchych Koło Terenowe Jarosław	Promocja trzeźwości wśród niesłyszących, głuchoniemych i z wadą słuchu poprzez organizowanie imprez profilaktycznych, warsztatów terapeutycznych integrujących grupę ze społecznością lokalną	4 000,00 zł	
Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych TOBIE	Wspieranie działań na rzecz integracji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, jako formy profilaktyki alkoholowej	3 000,00 zł	
Towarzystwo Pomocy im. Brata Alberta	Organizowanie wszechstronnej pomocy dla kobiet zagrożonych problemem alkoholowym oraz wsparcie kobiet i rodzin ofiar przemocy domowej wynikłej z alkoholizmu osób bliskich	10 000,00 zł	
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke	Promowanie postaw proabstynenckich i trzeźwościowych poprzez informacyjno-edukacyjne kampanie radiowe o zasięgu lokalnym	6 000,00 zł	Zarządzenie nr 101/2018 z dnia 27 marca 2018 r.
Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych TOBIE	Przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym wynikającym z nadużywania alkoholu poprzez organizowanie zajęć sportowych i rozwijających zdolności plastyczne dzieci i młodzieży	1 500,00 zł	Zarządzenie nr 156/2018 z dnia 8 maja 2018 r.
Klub Uczelniany AZS przy PWSTE Jarosław		1 500,00 zł	
Klub Sportowy „Przedmieście” TS MKS SAN		2 500,00 zł 2 500,00 zł	

	i młodzieży oraz czynne		
Uczniowski Klub Sportowy TOP-9 w Jarosławiu	Zorganizowanie wypoczynku letniego połączonego z profilaktyką uzależnień od alkoholu dzieci i młodzieży z rodzin ubogich i patologicznych z dzielnicy nr 7	8 000,00 zł	
Stowarzyszenie Szkolenia Sportowego Dzieci i Młodzieży Jarosławianie Kochają Sport	Organizowanie wypoczynku letniego w formie zajęć sportowych, w szczególności piłki nożnej dzieci i młodzieży, jako formy profilaktyki alkoholowej	2 500,00 zł	
Klub Sportowy „Przedmieście”		2 500,00 zł	
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotykowy KARAN	Realizacja profilaktycznych programów edukacyjnych z zakresu narkomanii, adresowanych do młodzieży i dorosłych, udzielanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej osobom i rodzinom, w których występuje problem narkomanii	15 000,00 zł	
Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego			
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki Koło Powiatowe w Jarosławiu	Niwelowanie barier mentalnych w dostępie do kultury poprzez organizację wyjazdów do teatru, filharmonii i opery oraz miejsc atrakcyjnych dla osób niewidomych i słabowidzących	5 000,00 zł	Zarządzenie nr 100/2018 z dnia 26 marca 2018 r.
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Jarosławiu	Sesja popularno-naukowa „Nie o zemstę, lecz o pamięć wołają ofiary” – 75. rocznica zbrodni wołyńskiej	1 000,00	
Stowarzyszenie Rodzina Kolpinga w Jarosławiu	Aktywni seniorzy w dzielnicy nr 3	15 000,00 zł	
Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki Koło Powiatowe w Jarosławiu	Warsztaty kulinarne – wdrożenie dobrych praktyk w żywieniu dla osób niewidomych i słabowidzących	2 000,00 zł	
Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia	Działania promocyjne na rzecz ochrony zabytków miasta Jarosławia poprzez działalność punktu informacyjnego	8 000,00 zł	

Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia	Opracowanie i wydanie biogramów „Wielcy ludzie w dziejach Jarosławia” – kontynuacja, tom II	8 000,00 zł
Stowarzyszenie Reprezentacyjny Chór Mieszany „Jarosław”	Oprawa muzyczno-wokalna okolicznościowych uroczystości miejskich w Jarosławiu na rzecz społeczności lokalnej	30 000,00 zł
Diabetycy Powiatu Jarosławskiego	Organizacja „Dnia Diabetyka”	3 000,00 zł
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke	Organizacja „Letnich wieczorów organowych w Jarosławskim Opactwie”	5 000,00 zł
Stowarzyszenie „EM-ART”	Organizacja działań pn. „Kultura dla Seniora”	14 500,00 zł
Stowarzyszenie Kombatanów Misji Pokojowych ONZ Koło nr 3	Organizacja imprezy kulturalnej z okazji uroczystości obchodów XV Międzynarodowego Dnia Uczestnika Misji Pokojowych ONZ oraz VII Dnia Weterana Działań Poza Granicami Państwa	2 000,00 zł
Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia	Organizacja Konkursu Fotograficznego: „Detal w architekturze miasta Jarosławia”	5 000,00 zł
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Jarosław	Organizacja obchodów „Światowego Dnia Inwalidy 2018”	6 000,00 zł
Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia	Organizacja plenerów i zwiedzanie miejsc upamiętniających udział mieszkańców ziemi jarosławskiej w walkach wyzwoleniczych w związku z 100. rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę	10 000,00 zł
Parafia pw. Chrystusa Króla	Organizacja uroczystości związanych z obchodami 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, w tym wykładów, prelekcji, spotkań	80 000,00 zł
Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza Oddział w Jarosławiu	Organizacja sesji popularno-naukowych i warsztatów literackich dla mieszkańców Jarosławia	6 000,00 zł

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Terenowe w Jarosławiu	Organizacja Światowego Dnia Walki z Cukrzycą	3 500,00 zł
Ośrodek Kultury i Formacji Chrześcijańskiej im. Służebnicy Bożej Anny Jenke	Organizacja w Jarosławiu Europejskich Dni Dziedzictwa w formie VIII Jarmarku Benedyktyńskiego	15 000,00 zł
Stowarzyszenie „Muzyka Dawna w Jarosławiu”	Organizacja XXVI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Dawnej „Pieśń Naszych Korzeni”	75 000,00 zł
Stowarzyszenie Muzyczne Laudate Dominum Jarosławska Orkiestra Dęta im. Antoniego Kulikowskiego	Propagowanie i organizowanie działań z zakresu kultury muzycznej w mieście Jarosławiu na rzecz społeczności lokalnej	22 000,00 zł
Regionalny Związek Pszczelarzy w Jarosławiu	Pszczelarstwo bez tajemnic – nauka i edukacja dla dzieci i młodzieży	2 000,00 zł
Parafia pw. Chrystusa Króla	Realizacja przedsięwzięć w zakresie kultury na terenie miasta (w szczególności dla mieszkańców dzielnicy nr 3) oraz promocja twórczości artystycznej poprzez organizowanie festiwali, konkursów, przeglądów, plenerów, wystaw, konferencji, występów i koncertów oraz wydawanie czasopism	120 000,00 zł
Jarosławskie Stowarzyszenie Oświaty i Promocji Zdrowia	Spotkania Europejskie – Parada Schumana	10 000,00 zł
Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia	Wydanie „Rocznika Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia”, tom XXIV i „Rocznika młodych”, zeszyt IV	13 000,00 zł
Towarzystwo Przyjaciół Anny Jenke	Wydanie publikacji o charakterze wychowawczo-kulturalnym pod tytułem „Słoneczna skała”	10 000,00 zł
Parafia rzymskokatolicka pw. NMP Królowej Polski	Wydanie tygodnika o charakterze informacyjno-kulturalnym dla mieszkańców dzielnicy nr 2	20 000,00 zł
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	X Międzynarodowy Festiwal Kultury Kresowej	28 000,00 zł

Oddział w Jarosławiu			
Fundacja Dróg Kulturowych	Piknik promujący drogi kulturowe	10 000,00 zł	
Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia	Reprint widokówek „Jarosław na dawnej pocztówce”	1 000,00 zł	
Parafia rzymskokatolicka pw. Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus	Organizacja pikniku rodzinnego promującego umiejętności praktyczne z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i udzielania pierwszej pomocy dla społeczności dzielnicy nr 7 pod hasłem „Bądź bezpieczny na drodze” (w ramach budżetu obywatelskiego)	5 000,00 zł	
Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych ONZ Koło nr 3	Wydanie publikacji biograficznej dotyczącej generała brygady Wacława Wieczorkiewicza	10 000,00 zł	Zarządzenie nr 163/2018 z dnia 16 maja 2018 r.

9. Realizacja polityki senioralnej

Analiza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarosławiu wskazuje, że najlicniejszą grupą klientów są w ostatnich latach seniorzy, dlatego też planując działania pomocowe należy skupić szczególną uwagę na zagadnieniu starzenia się społeczeństwa, a także na działaniach, jakie miasto oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu prowadzą na rzecz osób w podeszłym wieku, aby zapobiec zjawisku wykluczenia społecznego. Z tego względu w 2018 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu we współpracy z Urzędem Miasta Jarosławia, rozszerzył ofertę działań na rzecz najstarszych mieszkańców Jarosławia.

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych jest umożliwienie jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Jedną z głównych form pomocy jest zapewnienie usług opiekuńczych, czyli wsparcie osoby, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona (samotność, niemożność zapewnienia właściwej opieki przez rodzinę). Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem. W 2018 roku w Gminie Miejskiej Jarosław usługi opiekuńcze realizowały 3 podmioty wyłonione w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, a były to: Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Jarosławiu, Stowarzyszenie Opiekuńcze „POMOC” w Jarosławiu, Polski Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Okręgowy w Jarosławiu. Z tej formy pomocy skorzystały 132 osoby,

którym przyznano świadczenia na łączną kwotę 1 015 835,00 zł, z czego 50 osób było w wieku 60-75 lat (kwota – 313 918,00 zł), 75 osób w wieku 76-90 lat (kwota – 606 879,00 zł) oraz 7 osób w wieku powyżej 91 lat (kwota – 95 038,00 zł). Dodatkowo osoby starsze mogą zostać objęte specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, czyli dostosowanymi do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych, skorzystało z nich 10 osób, którym przyznano świadczenia na łączną kwotę 58 881,00 zł, z czego 3 osoby były w wieku 60-75 lat (kwota – 24 548,00 zł), a 7 osób w wieku 76-90 lat (kwota – 34 333,00 zł).

Inną formą pomocy osobom starszym jest zasiłek stały przyznawany osobom, którym nie przysługuje renta, emerytura oraz takim, które nie posiadają orzeczenia o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności, a które osiągnęły wiek emerytalny. W 2018 r. tę formę zasiłku wypłacano 16 mieszkańcom Jarosławia.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław funkcjonuje Dzienny Dom „Senior +” z siedzibą przy ul. Dolnoleżajskiej 16. Placówka jest ośrodkiem wsparcia dla mieszkańców miasta Jarosławia, nieaktywnych zawodowo w wieku powyżej 60 lat. Swoją działalność rozpoczął 2 stycznia 2018 r. i skupia 20 uczestników. Placówka działa 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.30 do 15.30, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. W raportowanym roku w ramach działalności domu odbyły się:

- warsztat socjalny – w ramach którego zapewniono posiłki dla 20 uczestników średnio przez 21 dni miesięcznie oraz kawę, herbatę, odpoczynek,
- warsztat edukacyjny – w ramach którego uczestnicy korzystali z biblioteczki, RTV, nauczyli się korzystania z komputera oraz podstawowych programów TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne): poczty elektronicznej, przeglądarek i wyszukiwarek internetowych, komunikatorów, portali społecznościowych, prowadzone były warsztaty edukacyjno-profilaktyczne z różnych dziedzin oraz zajęcia z zakresu bezpieczeństwa dla seniorów – cykl „Bezpieczny Senior”, warsztat kulturalno-oświatowy oraz terapii zajęciowej – w ramach warsztatu organizowane były wycieczki i wyjazdy rekreacyjne, wyjazdy do kina, filharmonii, spotkania z twórcami ludowymi, autorami książek i artykułów, prowadzono zajęcia teatralno-muzyczne oraz kulturalno-społeczne, organizowano imprezy okazjonalne związane z tradycją, historią. W ramach terapii zajęciowej prowadzone były zajęcia w zakresie prania, prasowania, prac porządkowych, pielęgnacji roślin i terenu przy obiekcie, jak również zajęcia plastyczne, artystyczne, malarskie, muzyczne, manualne, krawieckie, multimedialne, praca w drewnie,
- zajęcia aktywizujące społecznie (wolontariat międzypokoleniowy) – realizowane były poprzez współudział w życiu szkół z terenu Gminy Miejskiej Jarosław, wydarzeń organizowanych przez ośrodki kultury, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, współpracę z organizacjami pozarządowymi,

- warsztat aktywności ruchowej i kinezyterapii – w ramach warsztatu prowadzone były zajęcia z fizjoterapeutą (4 dni w tygodniu x 2 godz.), instruktorem tańca oraz dietetykiem, przewodnikiem i innymi specjalistami, a także pielęgniarką przez 2 godz. w tygodniu (4 tyg. w miesiącu) oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne (spacery nordic walking).

Powyższe warsztaty realizowane były przez:

- zajęcia z fizjoterapeutą – (372 godziny), odbywały się średnio 4 razy w tygodniu po 2 godziny dziennie,
- zajęcia z pielęgniarką – (96 godzin), odbywały się w wymiarze 2 godzin tygodniowo,
- zajęcia z dietetykiem – (30 godzin) , odbywały się 2 – 3 godziny w miesiącu,
- zajęcia taneczne – (26 godzin),
- zajęcia teatralno-muzyczne – (75 godzin, w tym 54 godziny na podstawie wolontariatu),
- zajęcia kulturalno-społeczne – (14 godzin),
- zajęcia socjalno-terapeutyczne, w tym terapia zajęciowa – praca ciągła,
- zajęcia aktywizujące społecznie (wolontariat międzypokoleniowy) – realizowane były w okresie od 02.01 do 31.12.2018 r.

Poza wyżej wymienionymi zajęciami w ramach działalności zorganizowano 5 wycieczek jednodniowych oraz piknik integracyjny, a ponadto wyjazd do kina i filharmonii. Dodatkowo zorganizowane zostały uroczystości okolicznościowe, m.in. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, śniadanie wielkanocne, Dzień Seniora, zabawa integracyjno-andrzejkowa, spotkanie wigilijne. Natomiast w ramach projektu „Cyfrowa Akademia Seniora” zorganizowano kurs komputerowy, po zakończeniu którego uczestnicy otrzymali certyfikat ukończenia kursu.

Budżet jednostki na rok 2018 wyniósł 304 704,00 zł, z czego 72 000,00 zł to kwota przekazana przez wojewodę podkarpackiego jako dotacja celowa z budżetu państwa z przeznaczeniem na „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+”.

W 2018 r. swoją działalność rozpoczęła Jarosławska Rada Seniorów powołana Uchwałą nr 592/LIV/2017 Rady Miasta Jarosławia z dnia 18 września 2017 r. w sprawie utworzenia Jarosławskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu. Projekt jest istotnym elementem aktywizacji środowiska jarosławskich seniorów. Jego celem jest integracja, wzmacnianie udziału osób powyżej 60. roku życia w życiu lokalnej społeczności oraz reprezentowanie ich interesów wobec władz samorządowych. Rada ma charakter konsultacyjno-doradczy, opiniodawczy i inicjujący. Jej istotną rolą jest działalność na rzecz walki z wykluczeniem społecznym, tworzenia warunków do lepszego wykorzystania wiedzy i doświadczenia seniorów. W raportowanym roku odbyło się 5 sesji rady, pierwsza miała miejsce 18 stycznia 2018 r.

Od 1 stycznia 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu realizuje program pn. „Jarosławska Karta Seniora dla mieszkańców miasta” przyjęty Uchwałą nr 607/LVI/2017 Rady Miasta Jarosławia z dnia 23 października 2017 r. Celem programu jest szeroko pojęta aktywizacja społeczna mieszkańców miasta Jarosławia powyżej 60 roku życia poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, sportu i rekreacji. W 2018 r. wydano 660 Jarosławskich Kart Seniora. Program stanowi ważny element polityki społecznej realizowanej przez Gminę Miejską Jarosław, obejmujący system ulg, zniżek, dopłat lub świadczeń oferowanych przez podmioty, które zgłosiły swój udział w realizacji programu. Obecnie w programie jest 12 partnerów oferujących ulgi i uprawnienia, w tym jednostki związane z Gminą Miejską Jarosław:

- Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK):
  - zniżka na seanse kinowe,
  - Kino Seniora – 1 seans w miesiącu dla seniorów,
- Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu - bilet wstępu w cenie 6 zł do Podziemnego Przejścia Turystycznego w Jarosławiu,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jarosławiu - bilet ulgowy na krytą pływalnię, pływalnię sezonową oraz lodowisko.

Dodatkowo działaniami w ramach realizowania polityki senioralnej są wszelkiego rodzaju akcje adresowane do osób starszych, a prowadzone przez organizacje pozarządowe w części obowiązków sędowanych przez Gminę Miejską Jarosław. Liczba i charakter zorganizowanych zajęć zostały wymienione w podpunkcie 7.8. *Organizacje pozarządowe.*

10. Bezpieczeństwo i porządek

Analizując kwestie związane z bezpieczeństwem i porządkiem w Gminie Miejskiej Jarosław należy przywrócić się działalności Straży Miejskiej w Jarosławiu funkcjonującej w strukturze urzędu. Głównym celem działania straży miejskiej jest utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców miasta poprzez ochronę spokoju i porządku w miejscach publicznych, a także ochronę obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej. Ma też czuwać nad porządkiem i kontrolować ruch drogowy (w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym, o wiele mniejszym niż policja).

W 2018 r. straż miejska podjęła następujące działania:

- w sprawie wykroczeń przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu – 23 środki oddziaływania wychowawczego, nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 100,00 zł,
- w sprawie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – 14 środków oddziaływania wychowawczego, nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 250,00 zł,
- w sprawie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 1 408 środki oddziaływania wychowawczego, nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę

600,00 zł oraz złożono 2 wnioski do sądu,

- w sprawie wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej – 4 środki oddziaływania wychowawczego, nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 100,00 zł,
- w sprawie wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego – 23 środki oddziaływania wychowawczego, nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego na kwotę 250,00 zł,
- w sprawie szkodnictwa leśnego, polnego i ogrodowego – 1 środek oddziaływania wychowawczego,
- w sprawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 38 środków oddziaływania wychowawczego, nałożono 7 grzywien w drodze mandatu karnego na kwotę 700,00 zł,
- w sprawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – 16 środków oddziaływania wychowawczego, nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 50,00 zł,
- w sprawie ustawy o odpadach – 8 środków oddziaływania wychowawczego, nałożono 4 grzywny w drodze mandatu karnego na kwotę 700,00 zł.

Podsumowując w 2018 r. zastosowano 1 535 środków oddziaływania wychowawczego, nałożono 23 grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2 750,00 zł oraz skierowano 2 wnioski do sądu.

W kwestii pozostałych wyników działań w raportowanym roku:

- doprowadzono do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania 7 osób,
- ujęto i przekazano policji 1 osobę,
- konwojowano 650 dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy,
- przyjęto zgłoszenia od mieszkańców dotyczące:
  - zakłócenia porządku publicznego i spokoju w liczbie 7,
  - zagrożeń w ruchu drogowym w liczbie 1 305,
  - ochrony środowiska i gospodarki odpadami w liczbie 144,
  - zagrożeń życia i zdrowia w liczbie 19,
  - awarii technicznych w liczbie 26,
  - zwierząt w liczbie 40,
  - pozostałych kwestii w liczbie 390.

W raportowanym roku strażnicy miejscy odbyli w ramach współpracy z policją 8 wspólnych patroli mieszanych.

Straż Miejska w Jarosławiu brała również czynny udział w zabezpieczaniu imprez i uroczystości o charakterze państwowym, kulturalnym i sportowym – organizowanych przez Urząd Miasta Jarosławia, Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK), Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz organizacje społeczne. Zabezpieczała uroczystości i imprezy o charakterze masowym, rekreacyjno-sportowym i sportowym.

Współpracując z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jarosławiu w miesiącach zimowych strażnicy miejscy sprawdzali miejsca, w których potencjalnie mogli przebywać bezdomni. Na podstawie listy przygotowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarosławiu sprawdzali również w miejscu zamieszkania osoby niewydolne społecznie, starsze mieszkające samotnie, którym w czasie największych mrozów mogło grozić zamarznięcie.

W ramach współpracy z placówkami oświatowymi na terenie miasta, straż miejska realizowała spotkania z uczniami szkół podstawowych. Głównym tematem pogadanek były informacje o zagrożeniach i niebezpieczeństwach, z którymi mogą się spotkać uczniowie w szkole i drodze do szkoły, a także w domu i podczas zabawy na podwórku.

W celu realizowania swoich zadań straż miejska w 2018 r. miała do dyspozycji:

- 15 sztuk kajdanek zakładanych na ręce,
- 15 pałek służbowych,
- 11 sztuk przedmiotów służących do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej,
- 64 środki techniczne służące do obserwowania i rejestrowania obrazu zdarzeń w miejscach publicznych,
- 1 samochód.

Struktura zatrudnienia w raportowanym roku wyglądała następująco:

- 11 strażników miejskich, w tym: komendant, 2 starszych inspektorów, 4 inspektorów, 2 specjalistów, 1 młodszy specjalista i 1 młodszy strażnik,
- pracownicy cywilni w straży miejskiej:
  - 2 stanowiska urzędnicze (styczeń-grudzień 2018),
  - 1 stanowisko pomocnicze i obsługi (styczeń-grudzień 2018),
  - 1 stanowisko pomocnicze i obsługi (01.01.2018-26.04.2018),
  - 1 stanowisko pomocnicze i obsługi (01.03.2018-30.11.2018).

W sprawie poniesionych wydatków inwestycyjnych z budżetu Gminy Miejskiej Jarosław związanych z bezpieczeństwem w 2018 r. zmodernizowano i rozbudowano system monitoringu wizyjnego miasta za 183 716,00 zł.

Podsumowując pracę Straży Miejskiej w Jarosławiu należy podać dane dotyczące liczby zgłoszonych spraw w 2018 r. Wobec tego, w 2018 r. ogółem przekazano 1 994 informacje uzyskane z obserwacji miejsc publicznych za pomocą kamer monitoringu miejskiego oraz od mieszkańców, zgłoszonych na numer straży miejskiej i telefon alarmowy 986, z czego:

- z informacji uzyskanych od mieszkańców dzwoniących na numery straży miejskiej oraz telefon alarmowy 986 przekazano 1 160 informacji:
  - 407 do straży miejskiej,
  - 188 do Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu,
  - 95 do Jarosławskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego oraz na całodobowy numer Zakładu Oczyszczania Miasta,
  - 152 do jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Jarosławia lub innych instytucji,
  - 12 do Pogotowia Ratunkowego,
  - 8 do Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Jarosławiu,
  - 3 do Pogotowia Energetycznego,
  - 295 innych sposobów załatwienia interwencji,
- z monitoringu miejskiego zostało przekazanych 834 interwencji uzyskanych z obserwacji kamer przez pracowników straży miejskiej:
  - 494 do straży miejskiej,
  - 257 do Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu,
  - 32 do Jarosławskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego oraz na całodobowy numer Zakładu Oczyszczania Miasta,
  - 34 do jednostek i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Jarosławia lub innych instytucji,
  - 7 do Pogotowia Ratunkowego,
  - 1 do Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Jarosławiu,
  - 9 innych sposobów załatwienia interwencji.

Ponadto, przekazano nagrania z monitoringu, dotyczące 151 wniosków z Komendy Powiatowej Policji w Jarosławiu o udostępnienie materiałów z monitoringu wizyjnego miasta Jarosławia.

8. Ochrona środowiska

1. Gospodarka odpadami

Stosownie do zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Miejska Jarosław przeprowadziła postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości położonych na terenie miasta Jarosławia. W wyniku tego postępowania wyłoniony został wykonawca – Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Jarosławiu Sp. z o.o. W dniu 29 grudnia 2017 r. podpisano umowę na okres od stycznia do grudnia 2018 r. z wysokością wynagrodzenia 6 704 130,00 zł brutto. Zakres przedmiotu umowy obejmował odbieranie i zagospodarowanie:

- odpadów komunalnych zmieszanych,
- selektywnie zbieranych odpadów komunalnych,
- odpadów zielonych.

W ramach umowy był prowadzony Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Wysokość stawek opłat w 2018 r. nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła:

- 11 zł miesięcznie/osobę przy selektywnym gromadzeniu odpadów,
- 16 zł miesięcznie/osobę przy nieselektywnym gromadzeniu odpadów.

W przypadku gospodarstw domowych obejmujących rodziny wielodzietne, przysługuje zwolnienie w wysokości 50% miesięcznych opłat. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady, wysokość opłaty była ustalana w zależności od liczby i pojemności zadeklarowanych pojemników. W przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywane jedynie przez część roku, stosowano zryczałtowaną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Wysokość stawek została przyjęta na poziomie, który pozwala na pokrycie wydatków Gminy Miejskiej Jarosław na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach podpisanej umowy odbiór odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych odbywał się:

- zmieszane odpady komunalne (zabudowa jednorodzinna) – nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu,
- zmieszane odpady komunalne (zabudowa wielorodzinna) – nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu,
- odpady z selektywnej zbiórki: papier, szkło (zabudowa jednorodzinna) – nie rzadziej niż 1 raz na miesiąc,
- odpady z selektywnej zbiórki: tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe (zabudowa jednorodzinna) – w okresie od 1 maja do 30 września nie rzadziej niż 2 razy na miesiąc, a w pozostałym okresie co najmniej 1 raz na miesiąc,
- odpady z selektywnej zbiórki: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe (zabudowa wielorodzinna) – co najmniej 1 raz w tygodniu.

Z terenu nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, odbiór odpadów dokonuje się z następującą częstotliwością:

- zmieszane odpady komunalne – nie rzadziej niż 1 raz w tygodniu,
- odpady z selektywnej zbiórki (papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe) – nie rzadziej niż 1 raz na miesiąc.

Na terenie Gminy Miejskiej Jarosław brak jest możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina również nie prowadzi na swoim terenie sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Gmina Miejska Jarosław wchodzi w skład Wschodniego Regionu gospodarki odpadami, dla którego instalacjami, które spełniają warunki Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych są:

- sortownia odpadów komunalnych zmieszanych, kompostownia frakcji podsitowej w miejscowości Młyny 111A, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EMPOL”,
- sortownia odpadów zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia w miejscowości Przemysł przy ul. Piastowska 22, Zakłady Usługowe „Południe” Sp. z o.o.

Łącznie w roku 2018 do powyższych instalacji przekazano 11 327,920 Mg niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych. Należy zauważyć, iż masa niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych wzrosła o 52,700 Mg.

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Miejskiej Jarosław w 2018 roku wyniosła 14 114,048 Mg i jest wyższa w stosunku do roku poprzedniego o 816,919 Mg. Istotnym czynnikiem, który wpłynął na ten stan był coroczny wzrost liczby właścicieli nieruchomości, od których odbierane były odpady komunalne.

Struktura odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Miejskiej Jarosław uległa znacznej poprawie. W 2018 r. niesegregowane zmieszane odpady komunalne stanowiły 80,26% masy wszystkich odebranych i zebranych odpadów na terenie gminy. Wskaźnik ten, co roku systematycznie spada. W roku poprzednim wynosił 84,79%, a w 2016 r. aż 89,47%. W omawianym okresie, liczba mieszkańców ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi oscylowała w liczbie 28 577 osób, z których 89,90% prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych. W roku poprzedzającym ich udział procentowy przedstawiał się na podobnym poziomie – 89,69%.

W 2018 r. odpady zielone, selektywnie zebrane zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Jarosław, odbierane były nieodpłatnie od właścicieli nieruchomości z terenu ich nieruchomości (po zgłoszeniu telefonicznym), a także w ramach obsługi PSZOK. Masa odebranych i zebranych odpadów zielonych w PSZOK wyniosła 992,790 Mg.

Osiągnięte poziomy recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku w 2018 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – w Gminie Miejskiej Jarosław wymagany poziom został osiągnięty i wyniósł 38,98%,
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – w Gminie Miejskiej Jarosław wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych został osiągnięty i wyniósł 100%,
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – łączna masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych, odebranych i przetworzonych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania wynosiła 0 Mg, co przełożyło się na osiągnięcie wymaganego poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

W 2018 r. nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W 2018 r. Gmina Miejska Jarosław osiągnęła dochód z tytułu pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 7 026 192,10 zł, a także dochód z tytułu wpływów z odsetek od nieterminowych wpłat i kosztów egzekucyjnych w wysokości 20 129,48 zł. Wpływy z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi były wyższe od planowanych o 126 192,10 zł. Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2018 roku wyniosły łącznie 6 999 087,67 zł i były niższe od planowanych o 159 254,33 zł. W kwocie tej ujęte są koszty związane z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych oraz utrzymaniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych poniesione przez Gminę Miejską Jarosław w wysokości 6 655 559,60 zł, co stanowi 95,09% poniesionych przez gminę kosztów. Osiągnięte w 2018 r. przez Gminę Miejską Jarosław wyniki, oznaczają, że w analizowanym okresie powstała nadwyżka dochodów z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nad kosztami funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w wysokości 27 104,43 zł. Wymieniona nadwyżka dochodów nad wydatkami związanymi z funkcjonowaniem gospodarki odpadami oznaczała, iż system w 2018 r. praktycznie bilansował się.

2. Akcje ekologiczne

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada na gminy obowiązek prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zadania te mają istotne znaczenie dla funkcjonowania systemu gospodarki komunalnej. Prowadzenie działań informacyjnych

i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi powinno być działaniem realizowanym nieprzerwanie. Działania edukacyjne mają bardzo istotną rolę w kształtowaniu właściwych postaw społeczeństwa do problematyki związanej z gospodarką odpadami, a zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Wypełniając powyższy obowiązek w 2018 r. realizowano kolejną edycję programu edukacji ekologicznej dla mieszkańców miasta oraz dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym i gimnazjalnym, pn. „Czysty Jarosław”. Program realizowany był we współpracy z Jarosławskim Ośrodkiem Kultury i Sztuki (MOK) i przybliżył mieszkańcom, a szczególnie w zrozumiały sposób dzieciom, wiedzę o zasadach prawidłowego postępowania z odpadami, z naciskiem na selektywne zbieranie odpadów. W ramach programu prowadzono szereg działań informacyjno-edukacyjnych, m.in. organizację przedstawień teatralnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, organizację dla mieszkańców miasta edukacyjnych spotkań plenerowych na płycie rynku, interaktywnych działań ekologicznych we wszystkich placówkach oświatowych, połączonych ze zbiórką surowców wtórnych, organizację licznych konkursów plastycznych z wiedzy ekologicznej oraz wiele innych. Prezentowane treści miały na celu uświadamianie uczestnikom, jakie korzyści dla środowiska przynoszą działania zapobiegające powstawaniu odpadów, a także działania związane z odzyskiem surowców już w wytworzonych odpadach. Edukacja ekologiczna mieszkańców, szczególnie młodego pokolenia, to przykład kierunku działania, który należy prowadzić w następnych latach, aby osiągnąć wymierne efekty, zwłaszcza dotyczące recyklingu.

W ramach programu „Czysty Jarosław” zorganizowano podczas obchodów „Dnia Dziecka” plenerową akcję promocyjno-edukacyjną dla dzieci pn. „Miej serce do recyklingu” (na płycie rynku). Podczas akcji przeprowadzono liczne zabawy i konkursy, których celem było praktyczne poznanie zagadnienia recyklingu i zasad segregacji odpadów. Podobną akcję przeprowadzono również w plenerze, podczas zorganizowanych Dni Jarosławia (30 czerwca - 1 lipca 2018 r.).

Wśród uczestników prowadzonych działań edukacyjnych rozdysponowano ekogadżety znakowane logiem „Czysty Jarosław” oraz wydano „Poradniki dla mieszkańców dotyczące zasad selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Jarosławiu”. Ponadto, zostały wydane ulotki edukacyjno-informacyjne na temat szkodliwości palenia odpadów w piecach domowych oraz została przedłużona na okres kolejnych 2 lat licencja udostępnienia gry edukacyjnej pt. „Segreguj odpady”, która została umieszczona na stronach internetowych Urzędu Miasta Jarosławia oraz placówek oświatowych. Na realizację przeprowadzonych działań informacyjno-edukacyjnych Gmina Miejska Jarosław zaangażowała w 2018 r. środki finansowe w wysokości 21 773,24 zł.

Dodatkowo w roku 2018 odbył się nabór chętnych do udziału w projekcie pn. „Ekologiczne Miasto Jarosław”, którego celem jest pozyskanie przez mieszkańców zainteresowanych wymianą dotychczasowych pieców na ekologiczne – dotacji w wysokości 85 % kwalifikowanych kosztów. Kosztami kwalifikowanymi były:

- likwidacja i demontaż dotychczasowego źródła ciepła,
- dostawa i montaż nowego źródła ciepła oraz instalacja urządzeń niezbędnych do jego prawidłowego

funkcjonowania,

- koszt przygotowania, opracowania studium wykonalności projektu,
- koszty nadzoru nad prowadzonymi robotami obejmujące zakres rzeczowy projektu (nadzór inwestorski, architektoniczny, autorski, inżynier kontraktu, inwestor zastępczy),
- koszty rozruchu, regulacja instalacji, przeszkolenie odbiorców ostatecznych w zakresie bezpiecznej i prawidłowej obsługi nowych źródeł ciepła (zamontowanych instalacji),
- urządzenia służące do magazynowania energii cieplnej wytworzonej z nowego źródła ciepła (zbiorniki buforowe, zasobniki ciepłej wody użytkowej).
- instalacja wkładów kominowych,
- dokumentacja związana z projektem instalacji gazowej,
- wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w budynkach użyteczności publicznej.

Deklaracje należało składać w Urzędzie Miasta Jarosławia w terminie od dnia 22 marca do dnia 6 kwietnia 2018 r. Przyjęto 241 wniosków w sprawie dofinansowania na wymianę źródeł ciepła spełniających wymagania konkursowe.

W ramach działań proekologicznych Jarosław przyłączył się do akcji „Polska w kwiatach”. W dniu 30 czerwca 2018 r. w czasie trwających Dni Jarosławia mieszkańcy w ramach akcji mogli stworzyć własne kompozycje, upiększając tym samym swój ogród lub taras z sadzonek roślin sezonowych rozdawanych na rynku. Dodatkowo Burmistrz Miasta Jarosławia zorganizował konkurs „Kwitnąca Dzielnicą 2018”. Celem akcji było promowanie ekologicznych zachowań: posadzenie otrzymanych roślin na wybranych terenach miejskich i ich pielęgnacja.

Informacja na temat działań mających na celu szeroko rozumianą poprawę stanu środowiska naturalnego znajdują się również w podpunkcie 6.1. *Strategia miasta i inne dokumenty planistyczne.*

Ważnym elementem kampanii proekologicznych w Jarosławiu były akcje podejmowane zarówno w przedszkolach, jak i szkołach, których listy znajdują się odpowiednio w podpunktach: 7.4 *Opieka nad małym dzieckiem* oraz 7.5. *Edukacja.*

9. Partycypacja społeczna

Zgłaszanie, głosowanie oraz wybór projektów realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego 2018 odbyło się w 2017 r. Co ważne, w przypadku edycji Budżetu Obywatelskiego 2018, zwiększono kwotę przeznaczoną do rozdysponowania w stosunku do lat poprzednich z 600 000,00 zł do 750 000,00 zł. Kolejną nowością było zniesienie kryterium wieku dla głosujących, co przełożyło się na większe zainteresowanie mieszkańców tą formą partycypacji społecznej.

Pierwszym etapem było zgłaszanie propozycji projektowych w terminie od 29 sierpnia do 19 września 2017 r. Projekty można było zgłaszać w 3 kategoriach w zależności od wartości projektu. Poniżej znajdują się wspomniane kategorie oraz liczba zgłoszonych projektów:

1. Kategoria A – projekty duże, których wartość mogła wynieść od 40 001 zł do 150 000 zł. Pula środków do rozdysponowania wynosiła 450 000 zł. Łącznie zgłoszono 19 propozycji projektowych.
2. Kategoria B – projekty średnie, których wartość mogła wynieść od 10 001 zł do 40 000 zł. Pula środków do rozdysponowania wynosiła 200 000 zł. Łącznie zgłoszono 21 propozycji projektowych.
3. Kategoria C – projekty małe, których wartość mogła wynieść mniej niż 10 000 zł. Pula środków do rozdysponowania wynosiła 100 000 zł. Łącznie zgłoszono 15 propozycji projektowych.
4. Jeden projekt poza kategorią – Radio Jarosław o wartości 250 000 zł.

Do 26 września 2017 r. trwała weryfikacja projektów, natomiast 27 września ogłoszono listę projektów dopuszczonych do głosowania. W poszczególnych kategoriach znalazła się następująca liczba projektów:

1. Kategoria A – 16 projektów.
2. Kategoria B – 19 projektów.
3. Kategoria C – 15 projektów.

W dniach od 29 września do 16 października 2017 r. mieszkańcy Jarosławia mogli oddawać głosy na projekty. Łącznie wpłynęło 7 518 kart ważnych (uprawnionych do głosowania było 37 902 mieszkańców Jarosławia). Każdy z głosujących mógł na jednej karcie zaznaczyć maksymalnie 3 projekty, czyli oddać jeden głos na jeden projekt w każdej kategorii. Łącznie oddano 16 693 głosy ważne. Poniżej zaprezentowano wyniki wraz z wartościami poszczególnych działań w podziale na kategorie:

Tabela 37 Wyniki głosowania – Budżet Obywatelski 2018

Lp.	Tytuł	Krótki opis	Liczba głosów	Wartość ⁸
Kategoria A				
1	Zdrowe, bezpieczne i kolorowe strefy ucznia	Szkoła Podstawowa nr 11 Remont szatni, siłowni, zakup szafek, ławek i wyposażenia.	1 221	125 500 zł
2	Droga Integralnej Odnowy Człowieka „Via Reginae”	Opracowanie spójnej koncepcji drogi, uruchomienie platformy internetowej,	1 077	150 000 zł

⁸ Podana na podstawie zgłoszenia projektu do Budżetu Obywatelskiego 2018.

		przeprowadzenie kampanii promocyjno-reklamowej.		
3	Z Robotem do Szkoły	Zakup 4 zestawów klocków Lego dla 10 szkół podstawowych.	962	150 000 zł
Kategoria B				
1	Ogród na Skarpie	Skarpa przy Parafii pw. Bożego Ciała Zaprojektowanie architektoniczno-florystyczne ogrodu na skarpie.	865	40 000 zł
2	Ścieżka edukacyjno-zdrowotna przy Szkole Podstawowej nr 7 im. ks. Stanisława Staszica w Jarosławiu – II etap	Ustawienie tablic edukacyjnych, karuzeli ławeczkowej, ławeczek oraz elementów siłowni na świeżym powietrzu.	617	40 000 zł
3	Remont ogrodzenia – stadion JKS	Remont ogrodzenia od strony ul. Bandurskiego i Konfederackiej oraz ogrodzenia od strony kortów i garaży.	552	40 000 zł
4	Lepszy start dla przedszkolaka	Miejskie Przedszkole nr 8 Doposażenie przedszkola w pomoce dydaktyczne z zakresu integracji sensorycznej oraz wykonanie prac remontowych sali.	534	40 000 zł
5	Oświetlenie mostu na rzece San	Wykonanie oświetlenia po obu stronach mostu i pasa jezdni przy ul. Sanowej.	384	30 000 zł
Kategoria C				
1	Piknik promujący drogi kulturowe	Organizacja pikniku przy ul. Benedyktyńskiej 5 promującego drogi kulturowe, wystawy oraz seminarium dotyczące dróg.	936	10 000 zł
2	Kreatywna Strefa Gier	Urządzenie Kreatywnej Strefy Gier Terenowych dla dzieci w Alei Kasztanowej.	695	10 000 zł
3	Organizacja Pikniku Rodzinnego promującego umiejętności praktyczne z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla społeczności dzielnicy nr 7 pod hasłem „Bądź bezpieczny na drodze”	Organizacja pikniku rodzinnego na terenie miasteczka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 7.	592	5 000 zł
4	Jarosławska Kuźnia Wolontariatu	Rozwijanie idei wolontariatu wśród mieszkańców Jarosławia.	540	7 000 zł
5	Gala MMA	Hala sportowa Miejskiego Ośrodka	528	10 000 zł

		Sportu i Rekreacji w Jarosławiu Organizacja turnieju MMA (12 walk).		
6	Zjeżdźalnia inna niż wszystkie	Miejskie Przedszkole nr 8 Doposażenie placu zabaw w zjeżdźalnię z elementami wspinaczkowymi.	517	10 000 zł
7	Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Dzieci i Młodzików im. T. Kościuszki	Boisko przy Szkole Podstawowej nr 9 oraz stadion „Przedmieście” Organizacja międzynarodowego turnieju piłki nożnej z udziałem podkarpackich oraz zagranicznych drużyn sportowych.	325	10 000 zł
8	Uczymy bawiąc, bawimy ucząc	Szkoła Podstawowa nr 1 Doposażenie placówki w pomoce dydaktyczne.	294	10 000 zł
9	Bawimy się i wypoczywamy bez używek	Organizacja pikniku przy Parafii Najświętszej Marii Panny Królowej Polski promującego zdrowy i aktywny sposób rozrywki oraz spędzania wolnego czasu.	213	4 000 zł
10	Klub Integracji Rodzicielskiej	os. Jagiellonów 1 Zorganizowanie kompleksowego wsparcia w zakresie wzmacniania kompetencji rodzicielskich oraz kreatywnego spędzania czasu wspólnie z dziećmi.	199	9 860 zł
11	Bieg Malucha w Biegu z Europą – Edycja 2018	Organizacja Święta Biegowego dla dzieci na rynku miasta Jarosławia.	167	10 000 zł

Podsumowując:

1. W Kategorii A wygrały 3 projekty na łączną kwotę 425 500 zł.
2. W Kategorii B wygrało 5 projektów na łączną kwotę 190 000 zł.
3. W kategorii C wygrało 11 projektów na łączną kwotę 95 860 zł.

Razem w ramach Budżetu Obywatelskiego 2018 zrealizowano 17 projektów na łączną kwotę 530 360,00 zł, co stanowi 0,31% wszystkich wydatków miasta oraz 0,89% wysokości rocznych dochodów od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem w roku 2018.

10. Promocja miasta i komunikacja społeczna

1. Informacje ogólne

Promocja miasta jest ważna zarówno w skali lokalnej, jak i ponadlokalnej. Wpisują się w to wszelkie działania mające na celu upowszechnianie wiedzy i wszelkiego rodzaju akcji podejmowanych przez władze samorządowe. Dzięki temu mieszkańcy Jarosławia mają możliwość dowiedzenia się o projektach skierowanych do nich, akcjach kulturalnych, sportowych, jak i inwestycjach dotyczących Gminy Miejskiej Jarosław. Kolejną kwestią jest docieranie do osób spoza Jarosławia i promowanie miasta poza jego granicami w celu przyciągnięcia potencjalnych inwestorów, turystów oraz mieszkańców. Miasto może się promować za sprawą organizowanych wydarzeń, które wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców tworząc przestrzeń do spędzania wolnego czasu z elementami edukacyjnymi, jak na przykład przybliżanie historii Jarosławia oraz dzięki publikacjom dotyczącym miasta. Promocją miasta w 2018 roku zajmowały się: Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK) przy wsparciu jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Jarosławia, w tym Kancelarii Burmistrza Miasta.

Od kilku lat Gmina Miejska Jarosław kładzie duży nacisk na aspekt komunikacji społecznej pomiędzy mieszkańcami Jarosławia, mieszkańcami innych miast, czy krajów a urzędem. Dobrą praktyką jest angażowanie mieszkańców w podejmowanie decyzji dotyczących spraw gminy, poprzez prowadzenie konsultacji społecznych, organizowanie spotkań z mieszkańcami, etc. Każda z grup społecznych otrzymuje przydatne informacje np. o tym, czym zajmują się osoby kierujące miastem, jakie sprawy można załatwić w komórkach organizacyjnych miasta, co się dzieje w mieście, itp.

Głównymi formami komunikacji z mieszkańcami są strony internetowe, profil w mediach społecznościowych, wydawnictwa, ulotki, plakaty, itp.

2. Dzień Patrona Miasta

Obchody Dnia Patrona Miasta bł. o. Michała Czartoryskiego OP w 2018 r. odbyły się dniami 9-10 czerwca. Głównymi elementami wydarzenia były:

- odsłonięcie muralu upamiętniającego postać patrona,
- nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Jarosławia artyście rzeźbiarzowi – Stanisławowi Lenarowi.

Ponadto w ramach święta odbyły się:

- 9 czerwca:
  - wykład Iwony Długoń „Rodzinna kompania. Czartoryscy z Pełkń w walkach o niepodległą Polskę, 1914-1920” (bazylika oo. dominikanów),

- msza św. w intencji mieszkańców pod przewodnictwem bpa Stanisława Jamrozka (bazylika oo. dominikanów),
- koncert zespołu Siewcy Lednicy (plac przed klasztorem oo. dominikanów),
- 10 czerwca - promocja publikacji pt. „Bł. Michał Czartoryski OP (1897-1944) i jego czasy” z udziałem redaktorów: o. Marka Miławickiego – teologa i historyka z Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie oraz prof. dra hab. Kazimierza Karolczaka – historyka, Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (bazylika oo. dominikanów).

Organizatorami Dnia Patrona Miasta byli: przewodniczący Rady Miasta Jarosławia oraz Burmistrz Miasta Jarosławia; współorganizator: klasztor oo. dominikanów w Jarosławiu; partnerzy: Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK), Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Dominikański Instytut Historyczny w Krakowie, Jarosławska Orkiestra Dęta „Laudate Dominum”. Obchody zostały objęte Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości.

Uroczyste obchody Dnia Patrona Miasta Jarosławia rozpoczęły się od odsłonięcia muralu na kamienicy przy ul. Jana Pawła II 32. Jest to pierwsza realizacja w tej technice i takiej skali w Jarosławiu. Wielkoformatowe malowidło ściennie zostało poświęcone bł. o. Michałowi Czartoryskiemu OP – dominikaninowi, uczestnikowi Powstania Warszawskiego, jednemu ze 108 błogosławionych męczenników II wojny światowej. Realizacja została ukończona i odsłonięta po dwóch miesiącach od rozpoczęcia remontu elewacji kamienicy. Autorem dzieła jest jarosławski artysta – Marek Gliwa, który poza wykonaniem malowidła również opracował jego projekt. Mural zadedykował wszystkim mieszkańcom Jarosławia oraz swojej mamie. Odsłonięcia muralu dokonali: bp Stanisław Jamrozek (który poświęcił mural), o. Jacek Skupień – przeor klasztoru oo. dominikanów, ks. prał. Andrzej Surowiec - archidiecezjalny proboszcz jarosławski, Barbara Czartoryska - bratanica o. Michała i przewodnicząca Rodzinnego Związku Czartoryskich, Pogoń Litewska, Krystyna Kłoda - współwłaścicielka kamienicy, artysta Marek Gliwa, burmistrz miasta Waldemar Paluch, Jarosław Pagacz - wiceprzewodniczący Rady Miasta Jarosławia oraz Marian Janusz - przewodniczący Rady Miasta Jarosławia IV kadencji w latach 2002-2006.

Drugim ważnym elementem święta było wręczenie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Jarosławia Stanisławowi Lenarowi, które miało miejsce na placu przed klasztorem oo. dominikanów. Tym samym artysta dołączył do grona blisko sześćdziesięciu osób szczególnie zasłużonych dla miasta. Stanisław Lenar, który obchodził w 2018 r. jubileusz 50-lecia pracy artystycznej, laureat „JAROSŁAWA 2004”, przez wiele lat związany z jarosławskim Zespołem Szkół Plastycznych potwierdzenie nadania tytułu oraz statuetkę otrzymał z rąk wiceprzewodniczących rady miasta: Jarosława Pagacza, Tadeusza Słowika oraz Szczepana Łąki. Na zakończenie uroczystości przed klasztorem oo. dominikanów dla jarosławskiej publiczności wystąpił zespół Siewcy Lednicy – twórca piosenki „Ty Jesteś Droga”, hymnu XXII Spotkań Młodych Lednica 2000. Wydarzeniem towarzyszącym obchodom było spotkanie 10 czerwca w atrium klasztoru

oo. dominikanów z redaktorami publikacji pt. „Bł. Michał Czartoryski OP (1897-1944) i jego czasy” – o. Markiem Miławickim - teologiem i historykiem z Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie oraz prof. dr. hab. Kazimierzem Karolczakiem - historykiem, rektorem Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Dopełnienie stanowiła projekcja filmu pt. „Błogosławiony o. Michał Czartoryski. Rodzinne wspomnienia” udostępnionego przez Mateusza Dzieduszyckiego – przewodniczącego Rady Związku Rodowego Dzieduszyckich Herbu Sas.

3. Nagroda Burmistrza Miasta Jarosławia „JAROSŁAW”

Laureatem edycji 2018 Nagrody Burmistrza Miasta Jarosławia - „JAROSŁAWA” został o. Jacek Skupień OP - przeor klasztoru oo. dominikanów i proboszcz parafii pw. Matki Bożej Bolesnej w Jarosławiu. Ceremonia wręczenia symbolicznej statuetki odbyła się 26 sierpnia w Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu.

Pozostali nominowani do „JAROSŁAWA” 2018:

- doc. dr Dorota Dejniak,
- Józef Maziarek,
- Robert Polański,
- Bogdan Rygiel.

Wyboru osób nominowanych dokonała kapituła spośród 13 zgłoszonych propozycji, natomiast w 8-osobowym składzie, w wyniku tajnego głosowania, członkowie kapituły wyłonili laureata nagrody w edycji 2018. W imieniu laureata statuetkę z rąk Burmistrza Miasta Jarosławia odebrał dominikanin o. Jacek Robert Dębski. Zakończeniem oficjalnej części uroczystości był koncert zespołu „Janusz Prusinowski Kompania”.

4. Patronaty (kulturalny, sportowy, inny)

W 2018 r. Burmistrz Miasta Jarosławia objął swoim patronatem łącznie 75 wydarzeń, z czego:

- 9 patronatów nad imprezami charytatywnymi,
- 20 patronatów nad wydarzeniami społecznymi,
- 10 patronatów nad imprezami sportowymi,
- 20 patronatów nad wydarzeniami edukacyjnymi,
- 16 patronatów nad imprezami kulturalnymi i religijnymi.

5. Kalejdoskop Jarosławski

Kalejdoskop Jarosławski jest bezpłatnym pismem wydawanym przez Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu w nakładzie 3 000 egzemplarzy. W skład zespołu redakcyjnego wchodzi pracownicy: Urzędu Miasta Jarosławia, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki

(MOK). Poza siedzibą wydawcy pismo jest dostępne również w Urzędzie Miasta Jarosławia, jednostkach podległych, radach dzielnic i parafiach. W każdym numerze można znaleźć ważne tematy z życia miasta, zaproszenia na wydarzenia kulturalne, relacje z imprez i plany inwestycyjne. Kalejdoskop jest jedną z form promocji miasta oraz narzędziem komunikacji społecznej z mieszkańcami.

W 2018 r. ukazało się 5 numerów:

- Kalejdoskop Jarosławski (1/2018) styczeń-luty, liczący 20 stron, w którym znalazły się artykuły dotyczące m.in. procesu powstawania budżetu miasta, planów inwestycyjnych w dzielnicach, otwarcia pierwszego miejskiego żłobka, rewitalizacji parku miejskiego oraz WWW i audioprzewodników,
- Kalejdoskop Jarosławski (2/2018) marzec, liczący 20 stron, w którym znalazły się artykuły dotyczące m.in. spotkań z Burmistrzem Miasta Jarosławia, informacje z dzielnic, otwarcia Domu Senior +, aplikacji – multiprzewodnika po Jarosławiu i Svidniku, remontu siedziby Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK) oraz projektu pn. „Ekologiczne Miasto Jarosław”,
- Kalejdoskop Jarosławski (3/2018) kwiecień-maj, liczący 20 stron, w którym znalazły się artykuły dotyczące m.in. realizacji muralu upamiętniającego patrona miasta, szkolenia komputerowego, konsultacji społecznych przebudowy ul. Kraszewskiego, akcji bezpłatnego czipowania psów, zieleni miejskiej oraz plan Nocy Muzeów/Nocy Zwiedzania Rynku,
- Kalejdoskop Jarosławski (4/2018) czerwiec-lipiec, liczący 22 strony, w którym znalazły się artykuły dotyczące m.in. budżetu obywatelskiego, podsumowania roku w sporcie i edukacji, sportowych sukcesów jarosławskich drużyn, nagrody „JAROSŁAW”, potencjału rzeki San, inwestycji drogowych w dzielnicach miasta oraz zaproszenia na wydarzenia w ramach Kulturalnego Lata w Mieście,
- Kalejdoskop Jarosławski (5/2018) grudzień, liczący 28 stron, w którym znalazły się artykuły dotyczące m.in. rozpoczęcia VIII kadencji Rady Miasta Jarosławia, prezentacji nowych radnych, przedstawienia sylwetki skarbnika, rozpoczęcia przebudowy stadionu przy ul. Piekarskiej, plebiscytu na najpopularniejszego sportowca i trenera miasta, otwarcia parku miejskiego po rewitalizacji, otwarcia nowego przedszkola, podsumowania budżetu obywatelskiego, uroczystych obchodów 11 listopada, podsumowania III edycji akcji „Czysty Jarosław”, relacji ze Święta Kresów oraz zapowiedzi Jarmarku Bożonarodzeniowego czy powitania Nowego Roku 2019 na rynku.

Przerwa w publikowaniu kalejdoskopu pomiędzy lipcem a grudniem 2018 r. była spowodowana przygotowaniem do wydania „Raportu – Podsumowania głównych dokonań w VII kadencji samorządu (2014-2018)” liczącego 20 stron. W raporcie znalazły się niżej wymienione teksty:

- Najważniejsze dokonania w latach 2015-18,
- Docenili nas,
- Zmiany na plus w dzielnicach,

- Jarosławianie decydują. Budżet obywatelski,
- Inwestycje w infrastrukturę,
- Sprawy społeczne. Oświata,
- Zieleń miejska i ochrona środowiska,
- Administracja,
- Kultura, Sport, Turystyka,
- Co wyróżnia mijającą kadencję na tle poprzednich?

6. Kreowanie wizerunku w mediach społecznościowych (FB)

Jednym z podstawowych narzędzi promocji i komunikacji jest profil założony w serwisie społecznościowych Facebook prowadzony pod nazwą *Urząd Miasta Jarosławia* i adresem www.facebook.com/umjaroslawia/. Liczba polubień profilu wynosi ponad 3100 osób. Dzięki profilowi osoby obserwujące go mogą dowiedzieć się o nadchodzących wydarzeniach, przeczytać relacje z wydarzeń, obejrzeć galerie zdjęć oraz zasięgnąć informacji o sprawach dotyczących życia miasta.

W 2018 r. na profilu opublikowano łącznie 959 postów, z czego w poszczególnych miesiącach:

- 75 w styczniu,
- 63 w lutym,
- 101 w marcu,
- 77 w kwietniu,
- 93 w maju,
- 91 w czerwcu,
- 57 w lipcu,
- 92 w sierpniu,
- 72 we wrześniu,
- 98 w październiku,
- 80 w listopadzie,
- 60 w grudniu.

7. Konferencje i briefingi, udział w targach i wystawach, spotkania w dzielnicach, indywidualne spotkania z mieszkańcami

W 2018 r. Burmistrz Miasta Jarosławia zorganizował 16 konferencji i briefingów prasowych dotyczących niżej wymienionych tematów:

- Poprawki radnych rady miasta do projektu budżetu na 2018 rok (styczeń).
- Przedstawienie budżetu miasta Jarosławia na 2018 rok (styczeń).
- Działalność Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, zwiększone wydatki na rozwój jednostki

- (marzec).
- Dotacje na wymianę źródeł ciepła (marzec).
  - Przedstawienie opinii i wyjaśnienia w sprawie „protokołu pokontrolnego” w Wydziale Oświaty (marzec).
  - Bezpłatne czipowanie psów (kwiecień).
  - Spotkanie w PWSTE zorganizowane przez posel Annę Schmidt-Rodziwicz ws. programu „Czyste Powietrze” (kwiecień).
  - Oddanie do użytku bloku JTBS przy ul. Skarbowskiego (kwiecień).
  - Zagospodarowanie bulwarów nad Sanem oraz remont ul. Kraszewskiego (maj).
  - Plany budowy drugiego mostu na Sanie (maj). W ramach tego wydarzenia odbyły się dwa spotkania: przy moście na Sanie oraz na Małym Rynku.
  - Ogłoszenie Budżetu Obywatelskiego Miasta Jarosławia na 2019 rok (czerwiec).
  - Nieudzielenie absolutorium (czerwiec).
  - Projekt „E-Jarosław: e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia” (czerwiec).
  - Budżet Obywatelski na 2019 – ogłoszenie listy projektów dopuszczonych do głosowania oraz zachęta do udziału w głosowaniu (wrzesień).
  - Rewitalizacja Parku Miejskiego im. Bohaterów Monte Cassino (październik).
  - Rozpoczęcie inwestycji przebudowy stadionu szkolnego przy ul. Piekarskiej (grudzień).

W przypadku udziału w targach i wystawach informacje znajdują się w podpunktach: 6.6. *Współpraca regionalna i międzynarodowa* i 7.7. *Sport, rekreacja i turystyka*.

Burmistrz Miasta Jarosławia organizuje otwarte spotkania z mieszkańcami w każdej z dzielnic. Głównym celem spotkań jest przekazywanie informacji o zamierzeniach miasta, poznanie oczekiwań mieszkańców, dyskusja o sprawach dla nich ważnych, a także zebranie ustne oraz przy pomocy ankiet propozycji zadań do realizacji. W roku 2018 odbyły się dwie edycje spotkań: wiosenna oraz jesienna. Dodatkowo, przy okazji wiosennych spotkań, przekazano mieszkańcom informacje na temat możliwości przystąpienia do projektu, w ramach którego możliwe było pozyskanie dotacji na wymianę dotychczasowych pieców na ekologiczne kotły gazowe, na biomasę lub paliwa stałe inne niż biomasa. W dniach od 6 do 20 marca odbyły się następujące spotkania, w których wzięło udział 385 mieszkańców:

Tabela 38 *Spotkania burmistrza z mieszkańcami w 2018 r. (I)*

Dzielnica	Dzień spotkań	Miejsce spotkania	Liczba mieszkańców
1	12.03	Szkoła Podstawowa nr 6	80
2	19.03	Szkoła Podstawowa nr 1	40

3	06.03	Katolickie Centrum Kultury przy parafii pw. Chrystusa Króla	35
4	15.03	Szkoła Podstawowa nr 5	65
5	07.03	Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Fredry	45
6	20.03	Szkoła Podstawowa nr 11	60
7	08.03	Szkoła Podstawowa nr 7	60

W edycji jesiennej odbyło się jedno spotkanie więcej (w dzielnicy nr 7 zorganizowano dwa spotkania). W spotkaniach zorganizowanych w dniach 9-18 października wzięło udział 270 mieszkańców.

Tabela 39 Spotkania burmistrza z mieszkańcami w 2018 r. (II)

Dzielnica	Dzień spotkania	Miejsce spotkania	Liczba mieszkańców
1	09.10	Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu	40
2	10.10	Szkoła Podstawowa nr 1	30
3	11.10	Katolickie Centrum Kultury przy parafii pw. Chrystusa Króla	30
4	12.10	Szkoła Podstawowa nr 5	30
5	15.10	Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Fredry	40
6	16.10	Szkoła Podstawowa nr 11	40
7	17.10	Szkoła Podstawowa nr 9	30
7	18.10	Szkoła Podstawowa nr 7	30

Ponadto, mieszkańcy mogli umówić się na indywidualne spotkanie z Burmistrzem Miasta Jarosławia. W ciągu roku 2018 burmistrz w swoim gabinecie spotkał się z 200 mieszkańcami Jarosławia. Spotkania dotyczyły różnych spraw mających związek z życiem w mieście, jednakże przeważającymi tematami były kwestie mieszkań komunalnych, remontów dróg, inwestycji oraz pomysłów mieszkańców na innowacje ogólnomiejskie oraz w dzielnicach.

8. Kampanie informacyjno-promocyjne

W ramach pracy Kancelarii Burmistrza Miasta oraz przy współpracy z innymi jednostkami podjęto niżej wymienione działania, których celem było szeroko rozumiane promowanie Jarosławia oraz odbywających się wydarzeń. Wymieniony zakres przedmiotowy wydarzeń był szeroki ze względu na mnogość form, które mogły przybierać akcje informacyjne i promocyjne. Wobec tego w 2018 r. podjęto następujące działania:

- wydruk 1 250 sztuk zaproszeń na niżej wymienione wydarzenia:
  - Bieg Tropem Wilczym (150 zaproszeń),
  - spotkanie opłatkowe (150 zaproszeń),
  - otwarcie Klubu Seniora (100 zaproszeń),
  - Jarosławska Gala Sportu (150 zaproszeń),
  - VI Podkarpackie Imieniny Krystyn (200 zaproszeń),

- otwarcie żłobka (100 zaproszeń),
- otwarcie przedszkola (100 zaproszeń),
- Dzień Patrona Miasta (150 zaproszeń),
- Sesja naukowa poświęcona postaci prof. M. Gębarowicza (100 zaproszeń),
- złote gody – trzy spotkania jubileuszowe (50 zaproszeń),
- wydruk 400 sztuk ulotek na temat:
  - czipowania psów (100 sztuk),
  - VI Podkarpackich Imienin Krystyn (100 sztuk),
  - palenia śmieci (200 sztuk),
- wydanie 800 sztuk kartek okolicznościowych z okazji:
  - Świąt Wielkiej Nocy (400 sztuk),
  - Świąt Bożego Narodzenia (400 sztuk),
- przygotowanie 296 listów gratulacyjnych od Burmistrza Miasta Jarosławia,
- opracowanie logotypu „JaroSŁAW NIEPODLEGŁĄ” firmującego wszystkie miejskie wydarzenia związane ze świętowaniem 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę,
- wydanie śpiewnika patriotycznego „JaroSŁAW NIEPODLEGŁĄ” z wykazem ponad 40 pieśni opatrzonym ilustracjami wyłonionymi w ramach konkursu – 1 000 sztuk nakładem Jarosławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki (MOK),
- konkurs „Kwitnąca Dzielnica 2018” skierowany do 7 dzielnic miasta, którego celem jest zaangażowanie poszczególnych rad dzielnic w decydowanie o sprawach miastach, ukwiecanie miejskich terenów oraz aranżowanie ich według własnego pomysłu,
- konkurs plastyczny na ilustracje do śpiewnika patriotycznego “JaroSŁAW NIEPODLEGŁĄ”
- akcja „Czego życzysz Niepodległej?” - ogłoszona przed 11 listopada 2018 r. na fanpage’u Urzędu Miasta Jarosławia,
- odsłonięcie tablicy z wizerunkiem marszałka Józefa Piłsudskiego – Honorowego Obywatela Miasta Jarosławia w 100-lecie odzyskania niepodległości (na zachodniej elewacji ratusza),
- wystawa „Ojcowie Niepodległości” w holu ratusza w dniach 4-29.06.2018 r. oraz wykład historyka IPN Zenona Fajgera 19.06.2018 r. w sali narad ratusza dla młodzieży jarosławskich szkół podstawowych,
- wystawa plenerowa „Powstała by żyć” udostępniona przez IPN Oddział w Rzeszowie. Ekspozycja została przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie. W czerwcu 2018 roku prezentowana była po raz pierwszy w stolicy, w lipcu w Rzeszowie. Jarosław był trzecim miastem w Polsce, w którym można było oglądać ekspozycję w dniach 3-31.08.2018 r.

9. Kalendarz miejski – artystyczna wizytówka miasta

Dzięki miejskiemu kalendarzowi na rok 2018 możliwe było zaplanowanie czasu z kulturalnym „rozkładem jazdy”. W stosunku do lat poprzednich zmianie uległa oprawa graficzna kart, która w edycji 2018 pozwoliła wyeksponować w oryginalnej formie szczegóły charakterystyczne dla danej imprezy, wydarzenia czy miejsca. Wydawcą było Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu. Kalendarz co roku wykorzystywany jest do celów promocyjnych (m.in. stanowi upominek dla laureatów konkursów, przeglądów, wystaw, turniejów etc.), jego pula trafia również do zainteresowanych mieszkańców.

10. BIP i strona internetowa miasta

W 2018 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jarosławia ukazało się łącznie 1 794 informacji. Ponadto, wykonano 72 797 odwołań do strony głównej BIP pod adresem: <http://bip.jaroslaw.um.gov.pl/>.

W przypadku strony internetowej Urzędu Miasta Jarosławia pod adresem: <http://www.jaroslaw.pl/> w 2018 roku wytworzono m.in. 1 068 wpisów w zakładce „Aktualności” oraz dodano 59 zapowiedzi wydarzeń. Statystyka dotycząca przedmiotowej strony internetowej w 2018 r. przedstawia się następująco:

Tabela 40 Statystyka miejskiej strony internetowej

Miesiąc	Unikatowych gości	Liczba wizyt	Strony	Żądania	Pasmo
styczeń	23,950	56,943	365,823	4,006,133	75.82 GB
luty	20,248	47,180	305,353	3,022,898	61.08 GB
marzec	22,465	54,905	365,035	3,928,990	103.29 GB
kwiecień	20,483	47,679	274,494	3,247,362	72.93 GB
maj	24,125	54,967	288,135	3,958,897	112.28 GB
czerwiec	25,262	54,832	291,072	3,693,385	76.86 GB
lipiec	21,627	49,235	272,250	3,159,221	61.51 GB
sierpień	20,756	48,338	256,350	3,002,709	60.85 GB
wrzesień	22,690	53,167	266,291	3,311,933	65.75 GB
październik	25,335	62,515	361,342	4,306,908	85.76 GB
listopad	24,187	56,139	371,712	3,858,019	88.84 GB
grudzień	22,885	55,402	332,895	3,481,365	86.72 GB
Razem:	274,013	641,302	3,750,752	42,977,820	951.71 GB

Co ważne, w raportowanym roku został przeprowadzony II etap modernizacji strony internetowej, polegający na zwiększeniu funkcjonalności i dostosowaniu do zmieniających się warunków technologicznych oraz rozwijających się mediów społecznościowych. Ten etap prac obejmował realizację projektu graficznego spełniającego wszelkie standardy m.in. przejrzystości, dostępności, funkcjonalności oraz atrakcyjności dla osób korzystających z serwisu.

11. Foldery i kartki świąteczne – konkurs

W 2018 r. odbyły się dwie edycje konkursu plastycznego na kartkę świąteczną z motywem Jarosławia:

- 15 marca wręczono upominki laureatom IV edycji konkursu na kartkę świąteczną z motywem Jarosławia – Wielkanoc 2018. Nagrody współfinansowało Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK). Na konkurs wpłynęło 186 prac plastycznych w 4 kategoriach: przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła ponadpodstawowa oraz mieszkaniec, z czego nagrodzono 12. Projekty nagrodzone I miejscem zostały zrealizowane i rozesłane do partnerów Jarosławia, innych samorządów, instytucji i stowarzyszeń. Autorami prac zrealizowanych w formie kartek byli:
  - Michał Dubanik (6 lat, Miejskie Przedszkole nr 8),
  - Julia Wysocka (kl. VII, Szkoła Podstawowa nr 10),
  - Aleksandra Waliczek (kl. II B, Zespół Szkół Plastycznych),
  - Izabela Krygowska - mieszkaniec (dodatkowo zamieszczono zwycięski projekt na okładce drugiego numeru „Kalejdoskopu Jarosławskiego”),
- 6 grudnia wręczono upominki laureatom V edycji konkursu na kartkę świąteczną z motywem Jarosławia – Boże Narodzenie 2018. Nagrody współfinansowało Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu oraz Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK). Na konkurs wpłynęło 171 prac plastycznych w 4 kategoriach: przedszkole (47 prac), szkoła podstawowa (108 prac), szkoła ponadpodstawowa (13 prac) oraz mieszkaniec (3 prace). Projekty nagrodzone I miejscem zostały zrealizowane i rozesłane do partnerów Jarosławia, innych samorządów, instytucji i stowarzyszeń. Autorami prac zrealizowanych w formie kartek byli:
  - Tomasz Waszczuk (5 lat, Miejskie Przedszkole nr 9) ,
  - Igor Wilk (klasa II A, Szkoła Podstawowa nr 11),
  - Aleksandra Waliczek (klasa III B, Zespół Szkół Plastycznych).

12. Plakaty informujące o wydarzeniach kulturalno-sportowych

W 2018 r. na potrzeby przeprowadzenia akcji informacyjno-promocyjnych poszczególnych wydarzeń mających miejsce w mieście wydrukowano i rozwieszono 2 200 sztuk plakatów. Ich zestawienie wraz z liczbą znajduje się poniżej.

Tabela 41 *Plakaty informacyjne*

Lp.	Wydarzenie	Liczba	Format
1	Spotkania burmistrza z mieszkańcami (edycja wiosenna i jesienna)	400 szt.	A3, A4
2	Plakaty promujące czipowanie psów	200 szt.	A3
3	Plakat Bieg Malucha	100 szt.	A3
4	Plakat Bieg Tropem Wilczym	100 szt.	A3
5	Plakat Konkurs na kartkę wielkanocną z motywem Jarosławia	100 szt.	A3
6	Plakat Konkurs na kartkę bożonarodzeniową z motywem Jarosławia	100 szt.	A3
7	Plakat promujący Budżet Obywatelski 2019	100 szt.	A3
8	Plakat Otwarcie Klubu Seniora	50 szt.	A3

9	Plakat Jarosławska Gala Sportu	100 szt.	A3
10	Plakat promujący projekt „E-Jarosław: e-usługi dla mieszkańców miasta Jarosławia”	50 szt.	A3
11	Plakat VI Podkarpackie Imieniny Krystyn	100 szt.	A1
12	Plakat Konsultacje ws. ul. Kraszewskiego oraz bulwarów nad Sanem	50 szt.	A3
13	Plakat Mikołajkowe Zawody Pływackie	50 szt.	A3
14	Plakat Otwarcie parku miejskiego	100 szt.	A3
15	Plakat Otwarcie żłobka	100 szt.	A3
16	Plakat Otwarcie przedszkola	100 szt.	A3
17	Plakat Dzień Patrona Miasta	200 szt.	B1, B2
18	Plakat Otwarte Mistrzostwa Jarosławia w Pływaniu	50 szt.	A3
19	Plakat Szkolenie RODO dla przedsiębiorców	50 szt.	A3
20	Plakat Sesja naukowa poświęcona postaci prof. M. Gębarowicza	50 szt.	A3
21	Plakat Konkurs Złot Gwiazdzysty	50 szt.	A3

13. 2018 rok – Rokiem Mieczysława Gębarowicza

26 lutego 2018 r. Rada Miasta Jarosławia podjęła uchwałę ws. ustanowienia 2018 roku, *Rokiem Mieczysława Gębarowicza*. 125. rocznica jego urodzin oraz 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości były doskonałą okazją do przypomnienia jarosławianina, historyka sztuki, strażnika dóbr kultury, pracującego na rzecz ratowania dla kraju zbiorów lwowskich. Z taką inicjatywą jeszcze w listopadzie 2017 r. wystąpiły stowarzyszenia oraz instytucje kultury: Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Jarosławiu, Centrum Kultury i Promocji w Jarosławiu, Jarosławski Ośrodek Kultury i Sztuki (MOK), Miejska Biblioteka Publiczna w Jarosławiu, Stowarzyszenie Miłośników Jarosławia, Dom Spotkań z Historią w Warszawie, a także I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Jarosławiu. Honorowy patronat nad obchodami objął Burmistrz Miasta Jarosławia.

W ramach obchodów Roku Gębarowicza odbyły się niżej wymienione wydarzenia:

- 9 marca – spotkanie inauguracyjne z Tomaszem Kubą Kozłowskim z Domu Spotkań z Historią w Warszawie dla uczniów szkół średnich z terenu Jarosławia,
- 24 maja – sesja popularnonaukowa skierowana do młodzieży i osób dorosłych z udziałem prof. Macieja Matwijowa oraz pracowników Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Sesja odbyła się w Auli Niebieskiej Biblioteki PWSTE w Jarosławiu,
- 15 maja – 15 lipca – ekspozycja wystawy „Litteris et Artibus – 200 lat Ossolineum”. Wystawa udostępniona przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Umieszczona została w holu biblioteki PWSTE w Jarosławiu,
- czerwiec – opracowanie wniosku do Prezydenta RP o nadanie prof. Mieczysławowi Gębarowiczowi Orderu Orła Białego za zasługi położone na niwie walki o ratowanie polskich dóbr kultury we Lwowie oraz wierną służbę narodowi polskiemu i jego spuściznie naukowej, historycznej, literackiej,
- wrzesień – konkurs na stworzenie prezentacji multimedialnej przedstawiającej w interesujący sposób

osobę Mieczysława Gębarowicza jako naukowca, żołnierza, patrioty, strażnika polskich dóbr kultury we Lwowie. Wszystkie prace zamieszczono na stronie internetowej www.gebarowicz.tml-jaroslaw.pl,

- 4 października – odsłonięcie pamiątkowej tablicy poświęconej osobie prof. Mieczysława Gębarowicza, która przypomina mieszkańcom miasta o zasługach tego niezwykłego człowieka, z urodzenia jarosławianina, z wyboru i potrzeby serca lwowianina. Odsłonięciu tablicy towarzyszył okolicznościowy koncert, podczas którego nastąpiło podsumowanie działań podejmowanych w ciągu całego roku.

Dodatkowo w celu działań informacyjno-promocyjnych zaprojektowano i uruchomiono stronę internetową pod adresem: <http://gebarowicz.tml-jaroslaw.pl/index.php>.

14. Organizacja obchodów świąt państwowych i uroczystości miejskich

Zorganizowane w 2018 r. święta i uroczystości zostały wymienione w podpunkcie 7.6. *Kultura i ochrona zabytków*.

15. Nagrody i wyróżnienia w 2018 roku

W raportowanym roku przyznano następujące nagrody i wyróżnienia:

- nagroda za stronę www.jaroslaw.pl – w czerwcu 2018 r. miasto Jarosław otrzymało tytuł „Miasta posiadającego najlepszą stronę internetową wśród miast województwa podkarpackiego w 2018 roku”. Organizatorem rankingu był Tygodnik Regionalny „Nowe Podkarpacie” i Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych w Rzeszowie. Strona www.jaroslaw.pl konkurowała z 50 innymi serwisami miejskimi,
- Diamentowy Partner – wyróżnienie przyznawane przez Polski Związek Tenisa Stołowego oraz LOTTO Superligę Tenisa Stołowego podmiotom, instytucjom lub osobom, mającym największy wpływ na rozwój i funkcjonowanie danego zespołu,
- Orły „Wprost” – wyróżnienie Tygodnika WPROST dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Jarosławiu Sp. z o.o,
- Róża Regionów – wyróżnienie przyznane przez Wiadomości Turystyczne za aplikację mobilną miasta Jarosławia.

11. Realizacja uchwał Rady Miasta Jarosławia (przeгляд uchwał, podział na uchwały: merytoryczne, finansowe i organizacyjne, przeгляд sprawozdań z wykonania uchwał, statystyka oraz ocena wykonania)

W 2018 roku Rada Miasta Jarosławia odbyła łącznie 18 sesji, z czego 1 była dwuczęściowa a 6 nadzwyczajnych. Wszystkie uchwały podjęte przez Radę Miasta Jarosławia zostały podzielone na trzy kategorie ze względu na zakres przedmiotowy:

- uchwały finansowe – uchwały związane z budżetem Jarosławia, wieloletnią prognozą finansową, przyznawaniem dotacji, aplikowaniem o środki unijne, ustalające zasady i wysokość finansowania zadań, których realizatorem nie była Gmina Miejska Jarosław, zaciąganiem zobowiązań przez Gminę Miejską Jarosław, itp.
- uchwały merytoryczne – uchwały związane z realizacją zadań Gminy Miejskiej Jarosław, przyjmujące wszelkiego rodzaju dokumenty, związane z obrotem nieruchomości, zagospodarowaniem przestrzennym, funkcjonowaniem innych jednostek podległych miastu, itp.,
- uchwały organizacyjne – uchwały związane ze zmianami organizacyjnymi, nadawaniem statutów, przeprowadzaniem kontroli, zawieraniem porozumień z innymi podmiotami w celu realizacji określonych zadań, wyborami samorządowymi w 2018 r.

Poniżej znajduje się zestawienie sesji w 2018 r. wraz z liczbą podjętych uchwał zgodnie z przyjętą klasyfikacją, przy czym na LXXII sesji Rady Miasta Jarosławia w dniu 13 września 2018 r. nie podjęto żadnej uchwały.

Tabela 42 Uchwały Rady Miasta Jarosławia

Rodzaj uchwały	Liczba uchwał
LXI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 25 stycznia 2018 r.	
Finansowe	7
Merytoryczne	2
Organizacyjne	2
LXII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 26 lutego 2018 r.	
Merytoryczne	7
Organizacyjne	2
LXIII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 5 marca 2018 r. (nadzwyczajna)	
Finansowe	5
LXIV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 22 marca 2018 r.	
Finansowe	4
Merytoryczne	5
Organizacyjne	4

LXV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 5 kwietnia 2018 r. (nadzwyczajna)	
Organizacyjne	1
LXVI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 23 kwietnia 2018 r.	
Finansowe	4
Merytoryczne	4
Organizacyjne	3
LXVII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 28 maja 2018 r.	
Finansowe	8
Merytoryczne	5
Organizacyjne	3
LXVIII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 11 i 18 czerwca 2018 r. (nadzwyczajna, dwuczęściowa)	
Finansowe	1
LXIX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 25 czerwca 2018 r.	
Finansowe	3
Merytoryczne	2
Organizacyjne	3
LXX sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 13 sierpnia 2018 r. (nadzwyczajna)	
Finansowe	7
Merytoryczne	1
Organizacyjne	1
LXXI sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 6 września 2018 r.	
Finansowe	8
Merytoryczne	6
Organizacyjne	3
LXXII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 13 września 2018 r. (nadzwyczajna)	
Finansowe, Merytoryczne, Organizacyjne	0
LXXIII sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 27 września 2018 r.	
Finansowe	7
Merytoryczne	5
Organizacyjne	2
LXXIV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 19 października 2018 r.	
Finansowe	6
Merytoryczne	3
Organizacyjne	2
I sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 23 listopada 2018 r.	
Organizacyjne	2
II sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 3 grudnia 2018 r.	
Finansowe	8

Merytoryczne	1
Organizacyjne	3
III sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 17 grudnia 2018 r.	
Finansowe	7
Merytoryczne	3
Organizacyjne	4
IV sesja Rady Miasta Jarosławia w dniu 28 grudnia 2018 r. (nadzwyczajna)	
Finansowe	5
Organizacyjne	7

Podsumowując w 2018 r. Rada Miasta Jarosławia podjęła 166 uchwał (w tym 2 mające status oczekujących):

- 87 finansowych (52,4%),
- 36 merytorycznych (21,7%),
- 43 organizacyjne (25,9%).

Z wykonywania swoich zadań Burmistrz Miasta Jarosławia przygotowuje i publikuje na stronie Biuletynu Informacji Publicznej sprawozdania z działalności, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji uchwał Rady Miasta Jarosławia. W tym miejscu znalazły się szczegółowe informacje dotyczące oświaty, rozwoju miasta i infrastruktury technicznej (w tym pozyskiwanie funduszy Unii Europejskiej), gospodarki komunalnej oraz kształtowania środowiska i innych spraw związanych z pracą Burmistrza Miasta Jarosławia oraz podległego mu urzędu. W 2018 r. ukazało się 11 sprawozdań obejmujących okres od 18 grudnia 2017 roku do 16 stycznia 2019 r. Poniżej znajduje się lista przedmiotowych sprawozdań wraz z informacjami dotyczącymi realizacji uchwał przez Burmistrza Miasta Jarosławia.

Tabela 43 Realizacja uchwał

Sprawozdanie za okres	Najważniejsze informacje dotyczące realizacji uchwał
od 18.12.2017 r. do 12.01.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano 1 uchwałę z sesji z 28.12.2017 r., • w realizacji 6 uchwał z sesji z 28.12.2017 r., • 2 uchwały z sesji z 28.12.2017 r. przyjęto do wiadomości i do realizacji, w tym jedną od dnia 01.01.2019 r.
od 12.01.2018 r. do 16.02.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano 3 uchwały z sesji z 25.01.2018 r., • w realizacji 8 uchwał z sesji z 25.01.2018 r.
od 16.02.2018 r. do 14.03.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> • w realizacji 9 uchwał z sesji z 26.02.2018 r., • w realizacji 5 uchwał z sesji z 05.03.2018 r.
od 14.03.2018 r. do 13.04.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> • zrealizowano 4 uchwały z sesji z 22.03.2018 r., • zrealizowano 1 uchwałę z sesji z 05.04.2018r., • w realizacji 9 uchwał z sesji z 22.03.2018 r.
od 13.04.2018 r. do 18.05.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> • w realizacji 9 uchwał z sesji z 23.04.2018 r., • 2 uchwały z sesji z 23.04.2018 r. przekazano do realizacji odpowiednim jednostkom.

od 18.05.2018 r. do 15.06.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> w realizacji 16 uchwał z sesji z 28.05.2018 r.
od 15.06.2018 r. do 29.08.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> zrealizowano 5 uchwał z sesji z 25.06.2018 r., w realizacji 4 uchwały z sesji z 25.06.2018r., w realizacji 6 uchwał z sesji z 13.08.2018 r., 3 uchwały z sesji z 13.08.2018 r. przekazano do realizacji odpowiednim jednostkom.
od 29.08.2018 r. do 20.09.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> zrealizowano 2 uchwały z sesji z 06.09.2018 r., w realizacji 15 uchwał z sesji z 06.09.2018 r.
od 20.09.2018 r. do 09.10.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> w realizacji 14 uchwał z sesji z 27.09.2018 r.
od 09.10.2018 r. do 26.11.2018 r.	<ul style="list-style-type: none"> zrealizowano 2 uchwały z sesji z 19.10.2018 r., w realizacji 9 uchwał z sesji z 19.10.2018 r.
od 26.11.2018 r. do 16.01.2019 r.	<ul style="list-style-type: none"> zrealizowano 4 uchwały z sesji z 03.12.2018 r., zrealizowano 2 uchwały z sesji z 17.12.2018 r., zrealizowano 7 uchwał z sesji z 28.12.2018 r., w realizacji 10 uchwał z sesji z 03.12.2018 r., w realizacji 12 uchwał z sesji z 17.12.2018 r., w realizacji 5 uchwał z sesji z 28.12.2018 r.

Podsumowując działalność Burmistrza Miasta Jarosławia w zakresie realizacji uchwał Rady Miasta Jarosławia w terminie około 1 miesiąca od ich przyjęcia:

- 30 uchwał zostało zrealizowanych (18%),
- 131 uchwał było w realizacji (79%),
- 5 zostało przekazanych do realizacji innym jednostkom (3%).

Biorąc pod uwagę fakt, że nie wszystkie uchwały można zrealizować w krótszym terminie niż miesiąc od dnia ich przyjęcia, Burmistrz Miasta Jarosławia wypełniając swoje obowiązki jako organ wykonawczy dołożył wszelkich starań, aby wdrażać w sposób nieprzerwany zapisy kolejnych uchwał Rady Miasta Jarosławia.

12. Podsumowanie

W „Raporcie o stanie Gminy Miejskiej Jarosław za 2018 rok” przedstawione zostały najważniejsze zadania realizowane przez Burmistrza Miasta Jarosławia w wybranych obszarach funkcjonowania Gminy Miejskiej Jarosław.

Uwzględniono pracę Urzędu Miasta Jarosławia, jak i jednostek bezpośrednio podległych burmistrzowi. Zasygnalizowano zachodzące w ciągu całego raportowanego roku zmiany organizacyjne (regulaminowe, kadrowe, statutowe), przedstawiono działania kontrolne, realizowane zarówno przez podmioty zewnętrzne, jak i wewnętrzne, w tym audytora, czy Komisję Rewizyjną Rady Miasta Jarosławia, która pełniła m.in. funkcję kontrolną w stosunku do burmistrza, miejskich jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych pod względem legalności, gospodarności, rzetelności, celowości oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

Systematycznie wprowadzane zmiany miały na celu usprawnienie pracy Urzędu Miasta Jarosławia oraz uwzględnienie oczekiwań i potrzeb mieszkańców Gminy Miejskiej Jarosław.

W raportowanym roku kluczowe zadania inwestycyjne zostały zrealizowane, finansowa kondycja miasta pod koniec 2018 r. była w dobrej formie, a miasto zachowało płynność finansową. Zobowiązania zaciągnięte we wcześniejszych latach na poczet realizacji zadań inwestycyjnych były spłacane na bieżąco.

Wszystkie działania w 2018 roku wpisywały się w założone cele, zarówno w sferze społecznej, jak i pozaspółecznej. Zagospodarowanie przestrzenne odbywało się w sposób przemyślany, z troską o objęcie jak największego obszaru miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W przestrzeni społecznej w 2018 r. działaniami objęto każdego mieszkańca potrzebującego pomocy, co w raporcie szczegółowo zostało przedstawione. Podobnie sytuacja wyglądała z najmłodszymi mieszkańcami Jarosławia, dla których w 2018 roku przygotowano wiele wydarzeń i atrakcji kulturalno-sportowych, jak również działań inwestycyjnych docelowo dla nich przeznaczonych (np. budowa placów zabaw). W ramach kontynuowania współpracy z miastami partnerskimi w 2018 roku najmłodsi mieszkańcy mieli możliwość wyjazdu w okresie wakacyjnym do miast partnerskich. Gmina Miejska Jarosław również miała możliwość przyjęcia, także w okresie wakacyjnym, dzieci z miast partnerskich. Rozwój miasta oparty był o ideę współpracy z organizacjami branżowymi, która przełożyła się na budowę potencjału turystycznego Jarosławia, a przez to na wzrost jego atrakcyjności.

W całym 2018 roku Gmina Miejska Jarosław aktywnie współpracowała z organizacjami pozarządowymi.

Zlecane im (organizacjom pozarządowym) zadania uwzględniły potrzeby i oczekiwania mieszkańców, a także ich aktywność i integrację.

Mieszkańcy partycypowali w decyzjach związanych z funkcjonowaniem miasta poprzez możliwość wyboru projektów w ramach budżetu obywatelskiego, natomiast gmina dołożyła wszelkich starań, aby wcielić w życie ich pomysły. Istotne znaczenie miał fakt, że w 2018 roku środki przeznaczone na realizację zadań proponowanych przez mieszkańców, zostały zwiększone.

W sprawach ochrony środowiska dołożono wszelkich starań, aby mieszkańcy byli zadowoleni ze sposobu odbioru odpadów komunalnych. Ważnym aspektem działalności w tej sferze było zorganizowanie wielu projektów, mających na celu szeroko rozumiane propagowanie idei ochrony środowiska.

Przeprowadzono również wiele akcji informacyjno-promocyjnych w celu dotarcia do jak największej ilości mieszkańców miasta. Służyły temu również, cyklicznie organizowane spotkania burmistrza z mieszkańcami w poszczególnych dzielnicach, czy indywidualne rozmowy podczas spotkań w Urzędzie Miasta Jarosławia.

Burmistrz jako organ wykonawczy realizował również podejmowane przez Radę Miasta Jarosławia uchwały, o czym na bieżąco informował oraz wykonywał zadania określone przepisami prawa.

Przedstawione w raporcie informacje dotyczące administracji, oświaty, polityki społecznej, mieszkaniowej, kulturalnej, usług komunalnych, promocji, planowania przestrzennego, ochrony środowiska, bezpieczeństwa, partycypacji obywatelskiej, prezentują najważniejsze działania podejmowane przez Burmistrza Miasta Jarosławia na przestrzeni 2018 roku.

Załącznik nr 1 – Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie kontroli zewnętrznych.....	17
Tabela 2 Zestawienie kontroli wewnętrznych.....	21
Tabela 3 Dochody w 2018 r.....	27
Tabela 4 Wykonanie dochodów.....	28
Tabela 5 Wydatki gminy w 2018 r.....	29
Tabela 6 Szczegółowe zestawienie wydatków.....	29
Tabela 7 Przychody i rozchody w 2018 r.....	30
Tabela 8 Zobowiązania kredytowe gminy.....	31
Tabela 9 Struktura majątku gminy.....	34
Tabela 10 Udziały gminy w spółkach prawa handlowego.....	35
Tabela 11 Zestawienie rozpoczętych inwestycji i remontów.....	37
Tabela 12 Zestawienie zakończonych inwestycji i remontów.....	38
Tabela 13 Działania - Strategia miasta.....	42
Tabela 14 Działania – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	56
Tabela 15 Działania – Program Rewitalizacji.....	57
Tabela 16 Decyzje z zakresu zagospodarowania przestrzennego.....	58
Tabela 17 Przetargi dotyczące nieruchomości.....	61
Tabela 18 Nieruchomości nabyte w 2018 r.....	63
Tabela 19 Prace remontowe w budynkach i lokalach komunalnych.....	64
Tabela 20 Rozliczone projekty unijne.....	65
Tabela 21 Realizowane projekty.....	65
Tabela 22 Wnioski aplikacyjne złożone w 2018 r.....	70
Tabela 23 Przyznane w 2018 r. świadczenia.....	79
Tabela 24 Powody trudnej sytuacji życiowej.....	81
Tabela 25 Liczba dzieci w przedszkolach.....	84
Tabela 26 Realizowane projekty w przedszkolach.....	85
Tabela 27 Liczba uczniów w szkołach.....	89
Tabela 28 Wyniki egzaminów gimnazjalnych.....	90
Tabela 29 Realizacja projektów w szkołach.....	90
Tabela 30 Imprezy kulturalne.....	96
Tabela 31 Wydarzenia kulturalne.....	97
Tabela 32 Struktura zbiorów bibliotecznych.....	102
Tabela 33 Wystawy w 2018 r.....	103

Tabela 34 Liczba gości w hotelu.....	110
Tabela 35 Imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym.....	111
Tabela 36 Działania organizacji pozarządowych.....	115
Tabela 37 Wyniki głosowania – Budżet Obywatelski 2018.....	137
Tabela 38 Spotkania burmistrza z mieszkańcami w 2018 r. (I).....	145
Tabela 39 Spotkania burmistrza z mieszkańcami w 2018 r. (II).....	146
Tabela 40 Statystyka miejskiej strony internetowej.....	148
Tabela 41 Plakaty informacyjne.....	149
Tabela 42 Uchwały Rady Miasta Jarosławia	152
Tabela 43 Realizacja uchwał.....	154

Raport o stanie Gminy Miejskiej Jarosław 2018

realizacja

